

SAKİN YATAĞIN ALTINA BAKMA

J JOSE MILLAS

SAYFA: 147

2002

KITAP ARKASI

Genç Savcı Elena Rincon'un iş ölülerin zabıt kayıtlarını tutmaktır; babasının teşikiyle seçtiğ savcılık mesleğinde aradığını bulamamış gece nöbetlerinde, ç karartıcı Madrid metrosunda cesetlerin izini sürmekten bıkip usanmıştır. Bir gün aynı metronun basık tünellerinden birinde, Teresa isimli bir genç kızla tanışır ve hayatı değışir.

Masör Teresa, ayak bakım uzmanı Vicente Holgado, Elena ve yasak aş yaşadığ adli tabibin ilişkileri sarpa sararken, bir de ayakkabı ve çoraplar dile gelip aş, birliktelik, yaşam ve ölüm hakkında felsefi sorgulamalara girişnce, em güldüren hem de düşündüren, arikulade bir öykü çıkar ortaya...

YAZAR HAKKINDA

Valencia doğumlu Juan Jose Millas, çağışİpanyol edebiyatının en dikkat çekici romancılarından biri. Kitapları İpanyol bestseller listelerini altüst eden yazar, ilk romanı Cerbero son las sombras'ı 1975 senesinde yayımladı. 1990'da La soledad era esto isimli romanıyla Nadal ödölünü kazandı, 1999'daysa Mariano de Cavia ödölüne değır görüldü. On bir romanından üçü yüz binin üstünde bir satışrakamına ulaşşı, romanları birçok dile çevrildi. Juan Jose Millas aynı zamanda El Sol, El Pais gibi İpanya'nın önde gelen gazetelerinde köş yazarlığ yapmaktadır.

SAKİN YATAĞIN ALTINA BAKMA

Bİ

Savcı Elena Rincon ile görevli adli tabip, Lopez de Hoyos'da bir cesetle ilgilenmişir, resmi arabayla nöbetçi mahkemeye dönüyorlardı. Şför şşın suratlı, gencecik bir delikanlıydı; yanındaki koltukta uyuklayan zabıt kâtibinin baş ikide birde önüne düşüyor, kucağındaki bond çantaya çarpıyordu. Saat sabahın üçüydü,

SAKİN YATAĞIN ALTINA BAKMA

J JOSE MILLAS

SAYFA: 147

2002

KITAP ARKASI

Genç Savcı Elena Rincon'un iş ölülerin zabıt kayıtlarını tutmaktır; babasının teşikiyle seçtiğ savcılık mesleğinde aradığını bulamamış gece nöbetlerinde, ç

karartıcı Madrid metrosunda cesetlerin izini sürmekten bıkip usanmıştır.

Bir gün aynı metronun basık tünellerinden birinde, Teresa isimli bir genç kızla tanışır ve hayatı değışr.

Masör Teresa, ayak bakım uzmanı Vicente Holgado, Elena ve yasak aş yaşadığ adli tabibin ilişkileri sarpa sararken, bir de ayakkabı ve çoraplar dile gelip aş, birliktelik, yaşm ve ölüm hakkında felsefi sorgulamalara girişnce, em güldüren hem de düşndüren, arikulade bir öykü çıkar ortaya...

YAZAR HAKKINDA

Valencia doğmlu Juan Jose Millas, çağaşİpanyol edebiyatının en dikkat çekici romancılarından biri. Kitapları İpanyol bestseller listelerini altüst eden yazar, ilk romanı Cerbero son las sombras'ı 1975 senesinde yayımladı. 1990'da La soledad era esto isimli romanıyla Nadal ödülünü kazandı, l 999'daysa Mariano de Cavia ödülüne değr görüldü. On bir romanından üçü yüz binin üstünde bir satışrakamına ulaşşı, romanları birçok dile çevrildi. Juan Jose Millas aynı zamanda El Sol, El Pais gibi İpanya'nın önde gelen gazetelerinde köş yazarlığ yapmaktadır.

SAKİN YATAĞIN ALTINA BAKMA

Bİ

Savcı Elena Rincon ile görevli adli tabip, Lopez de Hoyos'da bir cesetle ilgilenmişer, resmi arabayla nöbetçi mahkemeye dönüyorlardı. Şförsşın suratlı, gencecik bir delikanlıydı; yanındaki koltukta uyuklayan zabıt kâtibinin baş ikide birde önüne düşyor, kucağındaki bond çantaya çarpıyordu. Saat sabahın üçüydü, açıklanması mümkün olmayan bir ilgiyle ıssız kaldırımları incelermişgibi görünen savcının zihninde, yüzü onun yüzü, elleri onun elleri, boynu onun boynu, bacakları

onun bacakları olan bir ceset morga kaldırılıyordu. Darp izi yoktu. Adli tıbbıa gönderilse, sonuç temiz çıkardı mutlaka. Bu ölümün nedeni bir hayal kırıklığ, bir yürek yarasıydı kuşusuz.

Babası, mutluluk içinde olmasa bile, kızını Madrid'e tayin olmuşbir savcı olarak görmenin huzuru içinde aylar önce ölmüşü. Babası hukukçuların tüm dünyayı

yerinden oynattıklarına inanırdı, kızını da buna inandırmıştı. Adamın görev yaptığı, kuzeydeki küçük kasabada durum böyleydi belki de, Elena da orada yaşamışve sınavlarını verdikten sonra bir süre kasabada çalışış; ama Madrid'de durum hiç de babasının sandığı gibi değildi; insanın orada her gün mahkemelerde canı çıkar, nöbetler ruhunun derinliklerine kurşn gibi çökerdi.

Nöbetçi olduğ günler, özellikle gecenin böyle geç saatlerinde, bir an gelir, suçlulukla hınç arası bir duyguyla mutlaka babasını hatırlardı. Cenazesine istemeye istemeye katılmış cenaze töreninden sonra eve girmeye tenezzül etmemişti. Sanki babası hâlâ orada oturuyormuşgibi, kapıyı arkasından çekip çıkmıştı. Madrid'e dönerken kafası karmakarışktı, sanki babasının eşalarına dokunmazsa, adam yaşamaya devam edecek, böylece Elena o sırada yapmak istemediğ hesaplaşayı

daha ileri bir tarihe erteleyebilecekti. Bir gece babasını telefonla aramış tam yaptığı

saçmalığın farkına vardığı anda elindeki almacı telefonun yanına bırakmışve ölü

adamın telesekretere mesaj bırakılmasını isteyen sesini dinlemişti. Savcı allak bullak, telefonu kapatmış yine de merhumla bir iletişim yolu bulduğunu düşünmüşü.

Böylece hâlâ canını acıtan konulan onunla konuşbilecekti. Örneğn hukukçular dünyayı yerinden falan oynatamazlardı. Bir yalandı bu ve bu yalanı uydururken o kadar arzulu ve kararlıydı ki, sanki yaklaşn tufandan korunmak için bir gemi inş

ediyordu. Ama tufan yaşamın ta kendisidir, baba: Sonuçta yarata yarata, kendimi varoluşan soyutlayan bir fanus yarattım. Şmdi ne sokakları anlayabiliyorum, ne de varlığmın köşlerini mesken tutan gizli duyguları. Baba.

Tepe lambaları sönük bir polis arabası eşğinde hızla adliyeye dönen otomobilin içindeki savcı işe böyle düşünüyordu. Babasıyla konuşaya öyle bir kaptırmıştı ki kendini, ağından bir şyler kaçmışolabileceğnden korktu, çünkü sağyanında yolculuk eden adli tabip döndü, yüzünde geceye özgü bir yardımseverlik duygusuyla, "Bir şy mi oldu?" diye sordu.

"Hiçbir şy," dedi savcı, "kendi cesedimi kaldırdım."

"Sana otopsi yapılmasını istersen, sonra ofisime bir uğayıver."

Daha önce de nöbetlerde karşılaşışolduğ adli tabip bunu dedikten sonra bir sigara çıkarmış yakmadan önce filtresini başarmağnın tırnağıyla tam dibinden koparmıştı.

Asla sigara içmek için izin istemezdi, savcı otoriter bir bakışa ona engel olmaya kalkışığındaysa yaramazlık yaparken yakalanmışbir oğın çocuğ ifadesi takınarak kadının silahım etkisiz hale getirirdi. Elena Rincön'un babasına benziyordu bir anlamda. Babası boyunda, sıradan, kalifiye işi olabilecek tipte bir adamdı; iyi bir elektrikçi ya da becerikli bir kalorifer tamircisi falan. Son derece uzun parmakları vardı, orta yaşlı bir adam olmasına karşn hareketleri çevikti. Elena Rincon ile birlikte pek çok ceset kaldırmışar, kadın onun kadavraların çevresinde yaranın ya da ölümün nedenini bulmasına

yardımcı olabilecek bir ipucu aramasını, darbın gerçekleşişolabileceğ, gözlerden ırak köşleri inceleyerek dönüp durmasını

izlemiş.

La Castellana caddesi boyunca gidiyorlardı şmdi. Adli tabip kadının yüzündeki ıstırap ifadesinin silinmediğini fark edince koluna iki kez arkadaşına dokunmuş bu da savcının kafasını karışırması. Böyle cesetlerle uğlaşıkları nöbet gecelerinin devamında Elena Rincón'un güçlü bir cinsel arzuya kapılması ve bunun da ruhsal durumunu tümenden allak bullak etmesi, hiç de az rastlanır bir olay değildi.

Plaza de Castilla'ya vardıklarında, savcı kararlılıkla kendi dairesine doğru yürümüş

kendini nöbetçi savcı odasına bitişik odadaki yatağın üzerine atmış. O geceye kadar kendisiyle hiç böylesine kararlı, böylesine sert yüzleşmişti. Her şey bir yalandan ibaretti. Peki şimdi ne olacaktı? İncını yitiren ve işni, incını yitirmeden önce yaptığından daha rahat yapan bir rahip hakkında bir kitap okumuşu öğenciye.

Elena da yaptığı iş inanmadığı halde, onurunu koruyarak çalışmaya devam edebilir miydi peki?

Bir anda üzerine çöken duygulardan rahatsız olmuşu, girdiğ odadan hızla çıktı ve yandaki ofise geçerek babasının telefon numarasını çevirdi. Babasının telesekreterdeki sesini duydu, ardından sinyal sesi ve sessizlik. Bitmek bilmez birkaç saniye boyunca evin sükunetini ve dışdünyadan gelen bu istila karşısında etrafa şşın şşın bakan eşaları hayal etti. Ağını açmadan telefonu kapattı, birkaç saniye tamamen kendi düşüncelerine gömülmüşbir halde, öylece ayakta durdu.

Nöbetin bitmesine daha beşsaat vardı. Kaygı ve tedirginlikle dolu bir sonsuzluk, upuzun bir gece vardı önünde. Ofisinden çıkıp onu bekleyen adli tabibe gitti.

"Seni bekliyordum." Kalp kalbe karşıymış diye düşündü.

"İu351 te buradayım," dedi Elena.

"Sana şimdi otopsi yapmamı ister misin?"

"Elbette."

Adli tabip, otopsileri genelde nöbetlerin ertesi günü enstitüde yaptığını açıklarken Elena'yı içinde küçük bir yatak ve beyaz bir dolap olan bir odaya götürdü; dolapta tecavüz ya da saldırı ihbarlarında teşis koymada kullanılan bir iki araç gereç

duruyordu.

Adli tabip, "Burası otopsiye pek uygun bir yer değil elbette," diye devam etti,

"gerekli araç gereç olmasa da becerimizi kullanarak üstesinden gelebiliriz. Ceketini çıkar lütfen."

Elena ürpermişti. Ceketini çıkardı. Adli tabip ceketini yatağı üzerine yayarak santim santim incelemeye başladı. Parmaklarının iç kısımlarıyla savcının bedeninin bıraktığı boşluğu, kadının yokluğunun hatlarını arayarak kumaşaki her kıvrımı

ellemeye koyuldu.

"Biliyor musun," dedi doktor, "iyi bir adli tabip giysilere de otopsi yapmalı, hatta bedenden önce giysilere bakmalı. İuçları en beklenmedik yerde çıkar insanın karşısına. Bluza bakalım."

Savcı bluzunu bir uzvunu uzatırmışgibi uzatırken bir değışmi tamamladığını

biliyordu. Bu değışmin tüm evreleri artık gerilerde kalmıştı. Şimdiyse gizemli bir geleceğin efendisi olduğunu ve yanındaki adamın, doktorun, onu bir adım yukarı

çıkarmak bir basamaktan başa bir şey olmadığını seziyordu. Yaşının bir yerinden bir başa yerine varmak için bir köprü.

O geceden sonra savcı ile adli tabip geleceğ olmayan bir ilişkiye girdiler: Elena Rincon ısrarla böyle tarif ediyordu, adam için de fark etmiyordu. Dünya bitip tükenmiş, onlarsa gerçeğin cürufu, külleri, korlarıydılar.

"Bu koşllarda," dedi Elena sert, iğleyici bir ifadeyle, "bekâr bile olsan senden benimle evlenmeni istemek aklıma gelmezdi. Neyse, sen de bekâr değlsin zaten."

Birbirlerini otel odalarında görmeye başladılar. Adli tabibin rahat tavırları, bu tür yerlere alışın olduğunu düşündürüyordu. Nadiren de olsa, Elena'nın evinde buluşuyorlardı; doktor, inatla kadının özel alanlarını işal etmeye çalışıyor, kadınsa aynı inatla o alanları korumaya uğaşıyordu. Arzu, ortaya çıktığında kendini tam da ortak bir geleceğin yokluğ ve ufkun darlığıyla besliyordu. Savcı, bir gün, tavanı

aynalarla kaplı bir otel odasında (doktor bunun hoşbir espri olduğunu düşünmüşü), kendi bedenine ve tuhaf bir biçimde üzerine abanan doktorun bedenine baktıktan sonra, farklı çiftlere ait iki ayakkabıya benzediklerini düşündü. Aynalara rağmen pek de kendilerini vermeden seks yapmışardı. Belli ki doktor otopside aşta olduğndan daha becerikliydi. Şimdi sırt üstü yatıyor, doktorun içtiğ sigaranın tavana doğru yükselerek civalı camın içine girermişgibi görünen dumanını izliyorlardı; sanki iki dünyayı bir arada tutan incecik bir sicimdi duman.

"Farklı çiftlere ait iki ayakkabı gibiyiz," dedi Elena.

"O zaman bu iş yatağı altında yapmalıyız belki de," yanıtını verdi adli tabip, "belki de iyi olmamasının nedeni doğru yerde olmamamız."

Doktor ısrarla başa bir yere gitmelerini önerdi, ama Elena Rincon aynaların hakkını

vermek gerektiğini söyleyerek bu öneriyi reddetti.

"Başa bir gün, o zaman," diyerek konuşayı bitirdi adam.

"Başa bir gün."

Bu farklı çiftlere ait iki ayakkabı imgesi, doğsu gereğ bağmsız bir birim olan insanoğunun, bir bütünün yarısıymışasına kendisini tamamlayacak bir eşarama merakını düşündürdü savcıya. İsanların başna gelen tatsızlıkların çoğunun nedeni

-buna iş gereğ her gün tanık oluyordu-, bu eşarayış ya da bulunan eş kaybetme korkusuydu. Kendi kendine yatağn altındaki ayakkabıların sol tekinin sağan ya da sağn soldan bağmsızlığını ilan etmeyi ve bağmsız, farklı bireyler haline gelmeyi isteyip istemediklerini sordu. Ama sigarasını söndürür söndürmez bir sigara daha yakan adli tabibe bir şy söylemedi bu konuda; belli ki o karısıyla iyi uyuşuyordu, belki biraz kaba ve yontulmamışardı, ama aynı numara ve aynı kalitedeydiler.

"Kuşusuz," diye ekledi adam, "doğma aykırı kalıplar denemekten hoşanıyorum, bu da aşrıya kaçabilecek eğlimlerimi sıradan bir sapkınlığ indirgiyor. Hukuğn hiçbir şye yaramadığ saplantısı, gerçeğn tükenmesiyle bağantılı. Biraz dikkatli bakarsan gerçeğn tamamen tasfiye edildiğini göreceksin. Şylerin gerçekten var olduğ

zamanlarda, yaşmda birtakım amaçlar da vardı; savcı ya da doktor olmak gibi.

Baban haklıydi ama biraz gecikmiş. Büyük olasılıkla dünyanın sonundan haberdar değldi, kimse olamaz."

Elena Rincon adli tabibin kahinlik konusundaki bu ısrarını, iktidarsızlığna bağadı.

Gerçeğn kökü kurumuşa adamın kendinden bir şy vermemesi de tuhaf sayılmazdı.

Nedeni her neyse kesinlikle tatmin olamamışardı. Savcı bu buluşaların onu, ögenimi süresince ayrı düşüğ yaşma yaklaşırdığını sezdi. Bu gelişe ve yeni bir şyin kıyısında bulunma durumu onu formda tutuyordu. Keyfi yerine gelmese bile en azından çevresinde olanlara katılıyordu; konuşalar, hareketler, sıcaklık ya da ruh hali değşimleri, karşılaşalar, uyuşazlıklar. Ögenim yılları Elena'ya esaslı bir konsantrasyon yeteneğ kazandırmış ve şmdi bu yetenek onu sokakta, metroda, mahkemelerde ele geçiriyor, Elena işretin nereden, ne zaman geleceğini bilemiyordu. Arada bir babasına telefon ediyor, baba evinde her şyin eskisi gibi olup olmadığını yokluyor, bir iki dakika bu beklenmedik istilanın şşınılığna kapılan solgun mobilyaların mırıltısını dinliyor, telefonu kapatıyor ve dünyaya geri dönüyordu.

Bir gün metroyla adliyeye giderken vagonun içinde bir cam fanusa hapsedilmişsinekler gibi kıpırdaşn yolcuların vızıltısını dinliyordu. Gözlerini yerden kaldırıncı tam karşında uzun süre önce yüzünü kendi yüzü olarak hayal ettiğ bir kadının oturduğunu fark etti. Kadın arada bir gözlerini okuduğ kitaptan bir iki saniyeliğne kaldırıp boşuğ bakıyor, sonra yine kitabına geri dönüyordu.

Kanatsız bir melek, bir tanrıçaydı. Elena kendini bu kadınla, tavanları ayna kaplı

otel odasında hayal etti, sanki bir çift oluşurmuşardı. Kadın Elena'dan beşaltı

yaşgenç olmalıydı, yirmi sekizlerinde diye hesapladı savcı; sahiplerinin yürüme biçimlerine göre, ayak kabılardan bir teki her zaman biraz daha fazla yıpranır diye düşündü. Karşındaki kadının

üzerinde yarattığı beklenmedik etkiyi hafifletmek için bunları biraz da şıkayla karışık düşünmeye çalıştı. Kadın tıpkı Elena Rincon gibi o sabah saçlarını at kuyruğu yapmıştı. Sıcak, çoğnluğ hâlâ kışık giysileri içinde olan yolcuları gafil avlamıştı. Pek bir gariban, yıkık dökük görünüyorlardı. Okuma meraklısı melek herkesin aksine beyaz bir gömlekle sanki üzerinde hiçbir şey yokmuşizlenimi veren kısacık, siyah bir etek giymişti. Kadına dair her şey yokmuşizlenimi veriyordu aslında; boynu ipinceydi, sanki kopuverecek gibi; bedeninin uzuvları ele gelmez bir çekirdeğ çevrelemişgibi duruyor, yerçekimi yasalarıyla çelişiyorlardı sanki. Sıranın üzerinde sanki oturmuyor da yüzüyordu kadın. Savcı bu narin bedeninin içinde gerçekleş sindirim sürecini düşündü ve ona hiç yakıştırmayıp anında düşünmekten vazgeçti.

Kadının kendine dönük halini fırsat bilen erkekler gözlerini dikmişsırarla bakıyorlardı. Savcı Rincon bu durumu tahammül edilemez buldu. Genç kadın çevresinde neden olduğu felaketlerden tümüyle habersiz görünüyordu. Bakışında bir özellik vardı, belki de hafif bir şhlalık tüm yüzüne bir şşınlık, bir kuşu ifadesi veriyordu. Sanki bu vagondaki, hatta dünyadaki hiç kimsenin yanıtını veremeyeceğ bir soru sorar gibiydi.

Birden o ana kadar organik bir madde gibi dağılıp çözülen ve süreyle ilgisi olmayan bir devamlılık oluşturan zaman, saatlerle ifade edilme özelliğini geri kazandı, saniyeler yeniden ilerlemeye başladı ve tanrıça, bir kız böceğnin çevikliğiyle yerinden kalkarak Gregorio Maranon durağında indi.

O gün Elena Rincon için bir gün değl, ertesi güne doğu cesaret kırıcı bir yavaşlıkla içinde yolculuk ettiğ bir kapsül oldu. Akşam bitkin halde evine döndü. Burayı

hukukçuluğ, varoluşn gerçek sığnağ, hatta motoru sandığı günlerde dekore etmişti.

Fuencarral'de, Tribunal'in üzerinde oturuyordu. O akşmsa ona artık bir alay gibi gelmeye başlamıştı bu. Tüm odaları ağı, koyu renkli mobilyalarla doldurmuş

pencereleri, pilileri asalet çağışırان uzun, ağır perdelerle donatmıştı. Yapay bir şminesi bile vardı. Bu ahşptan yapılma, kapaklı şminenin içinde, gözlerden gizlemek istediğ televizyon duruyordu. Bir gün, oturma odasında, çalışn televizyonunun karşısında bir yıldır oturmakta olan bir kadının cesedini kaldırdıktan sonra kendi televizyonunun rengini ve sesini kısmış şminenin kapaklarını örtmüş

televizyonu orada yayınma kesintisiz devam etmek üzere açık bırakmıştı, şminede ebediyen duran küller gibi. Otopsisinin sonucunda karnından hazmedilmemişhalde, karmakarışık haber kırıntıları, yarışalar, diziler fışırان zavallı kadıncağzın içinde bulunduğ durumu kendi salonunda canlandırmak istemişti savcı, ama biraz değşirerek. O zamandan beri ne zaman salonundan geçse, şminenin kapısının altından kaygı verici bir aydınlık sızar, Elena kendi kendine orada siyah beyaz gerçeğn ya da gerçeğn korlarının yandığını söylerdi. Belki de adli tabip haklıydı, gerçeğn soyu tükeniyordu.

O gece evinin odalarından birine, savcı çalışma odası olarak dekore ettiğ odaya çekilerek bir metro haritası açtı önüne. Elena, metroya Tribunal'den binip adliye binalarının bulunduğ Plaza de Castilla'da iniyordu. Belki kitap okuyan kadın da Tribunal'den binmişti metroya, ama bunu öğenmenin yolu yoktu. Ne olursa olsun, Gregorio Maranon'da inmişti. Savcı Madrid'i pek tanıımıyordu. Gregorio Maranon'dan ne tür sokaklara çıkıldığını bilmiyordu. Ama kitaplı kadın burada metrodan indiğne göre,

ağçlarla çevrili genişbir caddenin, heykellerin, lüks otellerin olduğı bir yer olmalıydı. Yoksul ya da sapık insanların yaşamadığı bir yer...

Genç kadın Gregorio Marañón'da yedi numaralı hatta bir aktarma yaparak, Guzmán el Bueno'ya kadar gitmişde olabilirdi elbette; pek çok olasılık vardı. Metro planı

insanların birbirlerini kaybedecekleri bir ağ dönüşüyordu birden. İsanın bu tünellerde bir önceki, belki de bir sonraki trene binse bir iki dakikayla kaçıracağı

ikiziyle karşılaşasında şytani bir yön vardı. Savcı dakik biriydi. Hep aynı şkilde, aynı saatte, birinci vagona binerdi. Kitap okuyan kadının da bu kadar düzenli olduğndan emin olunamazdı elbette. Belki de tanrıçaların düzenli olmaya ihtiyaçları yoktu. Ama onu yeniden görebilme umudunu sürdürmek için kadına güvenmesi gerekiyordu. Bazı günler dört beşdakika geç, bazı günler üç dört dakika erken, her gün farklı vagonlara bindiğini ve belki de hiç gerçekleşeyecek bir karşılaşayı kovaladığını hayal etti ve daha ortada fol yok yumurta yokken, içini sızlatacak kadar kendine acıdı. Madrid haritasının üzerine eğildi, kentin yeraltı

dehlizlerinin sunduğı, yol kaybetmenin sonsuz olasılıklarını incelerken aklını

kaçırmanın eşğne gelmekten korktu. Bir gece takıntılı bir fikre saplanan, sabaha kadar uyuyamayan ve şfak sökerken içlerinde hiç gürültü çıkarmaksızın bir şeyin alt üst olup yıkılmaya başladığı normal görünüşü insanları düşündü.

Savcı, babasını aradı ve almacı tutar tutmaz bir eliyle kapatıp adli tabibin zamanın sonuna dair söylediğı usandırıcı sözleri düşündü. Eşğnde durduğı dünya yok olmuşu, evet doğu. Ama metrodaki kadını gördüğnden beri savcı için ölülerin dirilme zamanı da gelmişti.

Acaba merhuma bir şey ifade ediyor muydu bunlar? Etmeyeceğini düşünerek, babasına yaşmı hakkında haber göndermek istediğinde hep yaptığı gibi, almacı ses etmeden yerine koydu. Evinin tüm odalarını yavaşyavaşdolaşarak salona gitti, şminenin karşısındaki koltuğı oturdu. Kan kırmızı alevler arasında, o gece gerçeğn ta kendisi cayır cayır yanıyordu.

Savcı ertesi gün, bir önceki günün hareketlerini bir robotun kesinliğiyle yineledi.

Öyle ki, bu robotsu hareketlerin mantıki sonucu, kitap okuyan kadının yeniden metroda belirmesini sağlamak olacaktı sanki. Her zamanki saatinde uyanmışgibi yaptı, ama aslında gözüne uyku girmemişti. Giyindi. Her sabah çıktığı saatte evden çıktı. Kafasının içinde, zamanın daha hızlı geçmesini sağlayabilirmişgibi, tüm hareketlerini hızlandırmaya niyetli çılgın bir çarkın varlığını duyuyordu. Ama kendini tuttu metro istasyonunun, sanki sıradan bir günmüşgibi, o saatin aşna yüzleriyle birlikte kendisini de yutmasına izin verdi.

Peronda meleğn oralarda ortaya çıkıp çıkmayacağını görmek için çevresine bakınmak istediye de, belki de hayal kırıklığını ya da hata yaptığı duygusunu bertaraf etmek için kendini yere bakmaya zorladı. Ölü bir balık gördü; bir çakı

büyüklüğündeki balığ ayağının ucuyla yavaşça tren yoluna doğu iterken her yerden bolluk, ama dengesiz

bir bolluk fişirdığını düşündü. Birinci vagonun kapıları

birbirlerinden ayrılır ayrılmaz gözlerini yukarı kaldırarak içeri girdi ve sefil bedenlerin arasından kendine yol açarak kaygıyla bir uçtan ötekine ilerledi. Tam umudunu yitirmek üzereyken gördü tanrıçayı. Bu kez ayaktaydı, sol eliyle demiri tutmuşu, sağelindeki açık kitaba bir önceki günkü kadar kendini kaptırmıştı.

Giysisini değışirmemişı ama sanki ilk kez giyiyormuşhissi uyandırıyordu. Elena Rincön görgü sınırlarını ihlal etmeden, genç kadının dibine sokulup, bir yandan morfolojisinin narinliğini inceleyip, boynunu ve saçlarını koklarken, öte yandan da omzunun üzerinden kitabın birkaç satırını okudu. Kadına olan yakınlık algılama yeteneğini yok ediyor, çok değrli olması beklenen o an da dahil her şeyi yakıp küle dönüştürüyordu; böylesi bir deniz kazazedesinin sarılabileceğ tek bir can simidi yoktu ortalarda. Tren acı içinde kıvranan Elena'ya göre neredeyse tüm bir varoluşn ötesindeki, ama aslında iki durak sonraki Gregorio Maranon'da durunca, genç kadın boşuğ bir bakışfırlatıp, savcıya da ne oluyor gibisinden bir el hareketi yaparak vagondan indi. Savcı, "Bundan sonra yaşamaya nasıl devam edebilirim?" diyerek kalakaldı. Daha sonra bu ayrılığn yaptığı tahribatı düşünürken savcı, zararın büyüklüğ karşısında hayrete düşü; bir kutuda unutulmuşş olmayan bir eldiven gibi ortada kalmıştı.

Ortadan ikiye bölünmüşbir yengeç gibi kendinden arta kalanı sürükleyerek, bir an bile olsun unutuşn ve uykunun tesellisine sığınmadan, her anıyla günü ve geceyi yaşdı.

Sonraki günlerde tanrıça ortalarda görünmedi. Bazı durumlarda ruhun bedenden ayrılmasına dair deneyimlerden haberdar olan savcı yaşmın bir ucundan ötekine, evin bir yanından diğrine, ruhunu bedeninin dört adım ardından sürükleyerek dolandı durdu. Kendine ve bedenine incecik bir iplikle bağı olan bu ruh, çektiğ

ıstırabı sona erdirmek için pek çok kereler bu ipi kesmeye yeltendi. Elena üçüncü

günün sonunda metro istasyonlarını gezmeye karar verdi. Belki de tanrıça buralarda bir yerde yaşıyordu ve onunla istasyonlardan birinde karşılaşacaktı. Eline birkaç gün önce tünellerin mantığını çözmeye çalışığ haritayı alarak aşğya, dehlizlere indi.

Davalardan zaman çalarak iki gün tünellerde dolaşı durdu. Cin çarpmışbir karıncayı andırıyor, caddelerin üzerindeki deliklere düzenle girip çıkan karınca sürüsünü izlemektense kötü aydınlatılmışgalerilerde bir kör gibi dolaşyor, tüm kadınların, özellikle de elinde bir kitap tutanların yüzlerini inceliyordu. Belki de bu yeraltı dehlizlerinde gerçek karınca yuvalarında olduğ gibi hükümran karıncaların oturduğ hücreler vardı ve kitap okuyan genç kadın bu hücrelerden birinde hüküm sürüyordu. Böyle bir hücre varsa bile, kimi zaman bedenini ruhunun, kimi zaman da ruhunu bedeninin ardından sürükleyerek dolaşığ metro hatlarının hiçbirinde rastlamadı. Bedeni ve ruhu durmadan yer değşiriyor, ancak savcı, kitap okuyan kadının kaybolarak ardında bıraktığ eksiklik duygusu nedeniyle hangisinin daha kasvetli olduğnu kestiremiyordu.

Ertesi gün nöbeti vardı. Ceset kaldırma (belki de kendisininkini) bahanesi dışında adliyeden çıkmasına olanak yoktu. Tükenmiş. İu351 ten dönerken, tünellerden dışrı çıktı, gün ışğnda ölseydi keşe; bir telefon kulübesine yönelerek babasına bir veda mesajı bırakmak istedi. Karşısına bir kitapçı çıktı. Bir kitapçı. Birden beyninde bir şmşk çaktı! Aklına metrodaki kadının okuduğ kitabın adı geldi:

Sakın Yatağn Altına Bakma!

Yüreğ ağına gelerek dükkâna girdi, kitabı istedi, hemen getirdiler. Kitap tanrıçanın yerini dolduramazdı gerçi, ama Elena Rincön kitapla dükkândan çıkarken sanki elinde bir protez tutuyordu; kitabın dokunuş meleğn yokluğnun neden olduğ, içindeki, organı kesilmişik, koparılmışık duygusunu biraz olsun hafifletmiş. Savcı

kitapla evine kapandı. Kitabı okumadan ona sarılarak uyudu ve ertesi gün kitabı iş

götürerek nöbetçi savcı odasına kapandı, başa bir boyutun kapılarını açar gibi kitabın kapağnı açtı. Kentin yeraltı dehlizlerinde, kendi yarısının peşnde koşuğ

çılgınlık haliyle kitabın sayfaları arasında kaybolup gitti. Tam satırların tadını

çıkartmaya başlamış ki, adli tabip kapıdan içeri başnı uzatarak,

"Ben de nöbetçiyim, ne tesadüf, istersen sonra sana bir otopsi yaparım," dedi.

"Bugün olmaz," diye yanıt verdi savcı ve sayfalardan birinde genç kadınla karşılaşak umuduyla, metro tünellerine girer gibi kitabın içine daldı.

ii

Vicente Holgado'nun sağıayakkabısı bir çorabı tek lokmada yuttuktan sonra diliyle dudaklarını yaladı. Sol tek, kendininkini yavaşyavaş yapıyor, çorabın, elinden kurtulmak için yaptığı umutsuz hareketlerinin tadını çıkarıyordu sanki. Ayın belli belirsiz ışğ yatak odasının tabanına çarparak dolabın üzerindeki aynaya giriyor, sırn üstünde göz alıcı yalımlar oluşuruyordu. Vicente Holgado'nun ayakkabıları

siyah, sivri burunlu ve bağıklıydı. Yatağn altından aynada oluşn harika şkilleri izliyor, tembel tembel duruyorlardı. Karınları hâlâ açtı aslında, ama görünürde başa çorap yoktu.

Yatağn altında bir çift de kahverengi, alçak topuklu, sivri burunlu kadın ayakkabısı

vardı. Pek çok gecedir aynı kadın ayakkabılarını gören Vicente Holgado'nun ayakkabıları onlara yaklaşcak bir yol bulup kompliman yapmanın ve evi dolaşıрманın zamanı geldiğni düşünüyorlardı. Ama, bunu hiçbir heyecan duymadan, sanki kımıldayamayacak kadar yorgunlarmışya da kımıldayabilmek için pek bilinmeyen bir biyolojik yoksunlukla baş çıkmak zorundalarmışgibi bir tavırla yaptılar.

Sonra beraber koridora çıktılar, ama fazla gezinmeden banyoya gittiler. Şyle bir bidenin çevresinde dolaşılar, ta ki evsahibi ayakkabılar sağ sola kaçıšn hamamböcekleri görene kadar; o an sağtek, böcekleri yere mıhladı. Kadın ayakkabıları hiçbir şy söylemeyip, ansız nesnelerin özelliğ olan bir içine kapanmışıkla kapının arkasında durmakla yetindiler. Bu davranışarı bir tür sansür olarak kabul edilebilirdi.

Bir süre başa böcek görünmeyince Vicente Holgado'nun ayakkabıları kadın ayakkabılarına mutfağ gitmeyi önerdiler. Orada bazen bir araya geldikleri eski bir çift terlik ve iç avlunun oluklarından

tırmanıp çamaşır odasının pencere kafesinden içeri girmeyi becerebilen son derece kıvrak bir çift spor ayakkabısı vardı.

Tanışa faslından sonra spor ayakkabıları birbirlerine, günü nerede ve nasıl geçirdiklerini tahmin etmeleri için tabanlarını gösterme oyunu oynamayı önerdiler.

Ama bu oyunda genellikle tabanlarını ilk gösteren Vicente Holgado'nun ayakkabıları olurdu, sonra da hemen sıkılırlardı. Birden pencere kafesinin oradan bir ses geldi ve içeriye topal bir ayaktaymışgibi sekerek siyah bir mokasen teki girdi.

Belli ki çok yapılı bir bedenin sol ayağına aitti ve o kadar hor kullanılmışı ki, dikişyerlerinden patlamak üzereydi. Vicente Holgado'nun ayakkabıları her sabah asansörde karşılaşıkları, dengesiz varlığını anlayışa inceledikleri bu ayakkabıyı

hemen tanıdılar. Nasıl ki kaza geçirip sakatlanan bir dostu, bu zor zamanlarında destek olmak için, bağına basar insan; işe öyle aldılar onu aralarına. Durum gerçekten de buydu: Ayakkabı binada yaşayan tek bacaklı birine aitti. Eski terlikler mokasenin bu toplantılardan nasıl haberdar olduğunu öğenmek istediler.

Mokasen, "Mutfak balkonunda hava alırken çamaşır ipine asılı iki yün çorabın aralarında konuşuklarını duydum," dedi, "ama tırmanmayı beceremem, düşrim, dedim, çünkü saçak çok dar."

Vicente Holgado'nun ayakkabıları ne zamandan beri çorapların ayakkabıların etkinlikleri hakkında birbirlerine bilgi aktarıp yorum yaptıklarını merak ettilerse de, konuyu açmadılar; pek spontan davranmazlar, konuşadan ya da bir karar vermeden önce düşünmeyi yeğerlerdi. Ama eş olmayan ayakkabı çok boşoğz çıktı ve hemen içini dökmeye başladı. Sahibi bir işkazası geçirmişve bir bacağı kaybetmiş o ve evdeki tüm ayakkabılar da böylece bu acıklı dulluğ mahkum olmuşardı. Spor ayakkabıları,

"Öbür teke ne oldu peki?" diye sordular.

"Kesik bacakla birlikte gömüldü, o zamandan beri kendimi bölünmüş parçalanmış

yarım hissediyorum. Eskiden sizler gibi iki tane görünürdük ama aslında birdik, şmdi tek görünüyorum ama biliyorum ki yarımım."

Hepsi bu konuda hemfikirdi, bağımsız teklerden oluşır gibi görünseler de aslında hepsi çiftken bir bütündüler ve teklerden birinin yok olması bir uzvun kesilmesi anlamına gelirdi. Birbirlerinin fantezilerine ve bağımsızlığına saygı duyan Vicente Holgado'nun ayakkabıları, genel kanıya karşı çıkmadılar ama mokasenin durumunun avantajlarını ortaya koymak istediler:

"Her şy o kadar da kötü olamaz. Bize kıyasla kıvraklık kazanmışındır mesela."

"Duyduğm sürekli yoksunluk hissini ortadan kaldıracak hiçbir şy olamaz, hem daha kötüsü de var..."

Mokasen sanki anlatmak istemezmişgibi nazlandığından kadın ayakkabıları, spor ayakkabılarının da desteğıyle ona gaz vermeye çalışılar.

"Peki anlatayım," dedi dul mokasen, "en zoru kendi acıma dayanmak değil, eğmin acısı. Uzaktaki bir acı, uzaktan verilen bir zarar gibi. Bu duyguyu yatışışmanın yolu yok; kendi acıma katlanabilirdim, ama ikizimin parçalanmışığ daha çok canımı

yakıyor."

Tüm ayakkabılar duyguların bu denli çıplak ortaya konması karşısında içlerine kapandılar, nutukları tutuldu. Tarifsiz bir işence gibi toplantıyı karartan bu duruma bir son vermek isteyen kadın ayakkabıları sessizliğin ciddiyetini kırmak için atıldılar:

"Peki evdeki öbür teki olmayan ayakkabılarla çift oluşturmaya yeltenmedin mi?"

"Evet ama dünyada bir çift oluşturmaya kalkışın iki sol ayakkabı kadar gülünç bir şey olamaz, ikimizin de burnu dış bakıyor, düşünsene. Benim evimde biri keçe, öbürü deri iki terlik var, sık sık bir çiftlermiş gibi birlikte dolaşırlar ama görüntüleri o kadar yürek paralayıcı ki, başımızı dik tutarak yalnız kalmaya karar verdik biz geri kalanlar. Ayrıca ben evdeki tek mokasenim; öbür ayakkabılar bağlıklı, aramızda husumet yok ama, bir araya geldiğimizde farklılığımız daha da göze batıyor."

Vicente Holgado'nun ayakkabıları da bağlıklıydılar ve bu yorum hoşarına gitmedi, burunlarını sinirli bir hareketle yukarı aęđ oynattılar. Ortamın gerginliğini yumuştma işne soyunan yine kadın ayakkabıları oldu. Satılmadan önce, müşeriler tarafından denendikten sonra ayakkabıcının arada bir yanılarak kendilerini daha küçük bir numarayla, 35 numarayla (onlar 36'ydı) eğşşirip farklı kutulara yerleşirdiğini söylediler. Durumu idare etmeye çalışalar da, bu değşiklikten hoşanmaz, yapılan yanlışfark edilip de doğu biçimde eğşşirilene kadar kendilerini dayak yemiş gibi hissedерlermiř

Vicente Holgado'nun ayakkabıları bu hikâyeyi pek saçma buldular. Arada bir eğdeğşirmek, hatta daha büyük ya da küçük bir numarayla yaşamak gibi bir fantezileri vardı. Bu fikir hiç de kötü değildi. Varoluşkavramına bu denli duygusal yaklaşıkları için öbür ayakkabıları küçümsediler. Vicente Holgado'nun da mokaseni vardı ve bağlıklı ayakkabılar onlarla pek anlaşmazlardı, çünkü

mokasenler fazlasıyla duygusaldılar. Eski terlikler, tecrübelerine dayanarak, varoluş böyle ikili tarif edilen başa bir yaratık tanımadıklarını söylediler. Çoraplar hariç elbette, onlar sık sık başa çoraplarla karışırılır ve eğşşirilirdi.

"Peki ya eldivenler?" diye sordu Vicente Holgado'nun ayakkabıları.

"Bir eldiven çiftinin aralarında konuşuklarına hiç tanık olmadık. Derinliğ olan varlıklar gibi görünmelerine karşın belki de bilinçleri yoktur."

"Belki de," dedi spor ayakkabıları, "peki tek görünüp de çift olan yaratıklar da var mı?"

"Bilmiyoruz."

"Peki ya ayaklar?" diye atıldı dul ayakkabı. "Tek midir, çift mi?"

Vicente Holgado'nun ayakkabıları kimsenin karş çıkmaya yeltenmediğ "Onlar çift," yanıtını verdi.

Varoluşhakkındaki bu ateşi fikir beyanlarından sonra toplantı biraz duruldu. Spor ayakkabıları çamaşır odasına gitmeyi önerdiler. Kirli sepetinde ağzlarına layık birkaç çorap olabilir. Herkes bu fikre katıldı, bir bölgeyle ötekini ayıran ince duvarı aşak için havalandırma borusunun içinden geçerlerken biri yünlü, öteki pamuklu iki çorapla karşılaşlar. Dul mokasen bir iki külot yemeyi tercih edeceğini söyleyince, bu, tüm gruba epeyce tuhaf, hatta sapıkça göründü. Terlikler bir şey yemek istemediklerini söylediler. Kadın ayakkabılarıysa naylon kadın çoraplarını

ya da kadın külotlarını tercih ettiklerini söylediler. Ama bu çoraplar da kaliteliydi ve kocamandı. Kabalık etmemek için onlarla yetineceklerini söylediler. Ağzlarında çoraplarla mutfak dönüp, şpır şpur yediler. Gün ağrmaya başlayınca spor ayakkabıları saçağ aşak için dul ayakkabıya yardım etmeyi önerdiler; dul ayakkabı

bu öneriyi öylesine bir hüüzün ve minnetle kabul etti ki, Vicente Holgado'nun ayakkabıları bu teklifi son derece acıklı buldu.

Sonraki gecelerde kadın ayakkabıları yine misafirliğı geldiler. Vicente Holgado'nun ayakkabılarıyla artık samimi olmaya başladılar, onların nevi şahsına münhasır birer kundura olduklarını kabul ettiler. Hamamböceğ öldürme saplantılarını

onaylamamalarına karşın mutfak toplantılarına seve seve katıldılar.

Günlerden bir gün mokasen yine ortaya çıktı ve sohbet tekrar varoluşsorunsalı

çevresinde dönmeye başladı. Dolapta sıra bekleyerek astarlarında bir ayağın sıcaklığını duymadan aylar geçirmektense, çok kullanılan ayakkabılar olmayı tercih ettikleri konusunda hepsi hemfikir. Bir ayak olmadan hayat boşu. Terlikler protez diye bir şey duyduklarını söylediler. Suni bir ayaktı bu, sıcaklık vermese de boşuğ

dolduruyor, uzun süren boşukların yarattığı kaygıyı hafifletiyordu.

Kadın ayakkabıları tartışayı sonuçlandırmışasına, "Bir ayakkabının ruhu ayaklardır," dediler.

"Daha da fazlası," diye ekledi spor ayakkabıları, "ayak, ayakkabının tanrısıdır."

"Ruhu!" diye ısrar etti kadın ayakkabıları. "Geceleri bedenlerinden, yani bizlerden ayrılırlar, çarşfların yumuşk dünyasında gezinirler. Ama şimdi olduğ gibi ayaklardan ayrı olduğumuzda bile, bizi ayaklara bağayan görünmez bir kordon vardır.

Eski terlikler, "Gönül bağ," dediler.

"Benim tesellim sağeşmin içinde kesik bacağın olması. Boşbir ayakkabıdan daha hüüzünlü bir şey olamaz.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları tüm bu sohbeti belli bir mesafeden dinliyorlardı.

Ayakların ruhaniliğ konusunda çekinceleri vardı. Bu tuhaf, sert ve parmaklı

oluşmlara metafizik özellikler atfetme yanlısı değllerdi pek.

Kadın ayakkabıları, "Bir ayakkabı bir kez ayakların sıcaklığını hissetmeyegörsün, artık kolay kolay vazgeçemez, hele bir de bizim gibi şnslıysa, arada çorap olmadan sıcaklığ doğudan hissedebiliyorsa," dediler.

Spor ayakkabıları çorapların ayakla aralarına mesafe koydukları konusunda kadın ayakkabılarına katılıyorlardı. Terliklerin ekleyecek pek fazla şeyi yoktu, arada bir konuya giriyorlar, ama pek dış dokunur bir şey söylemiyorlardı.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları dünyanın tüm dolaplarında çok az kullanılan ayakkabılar olduğunu ama bu durumun sözkonusu ayakkabıların anlamsız olduğunu göstermediğini söyleyerek bu konudan duydukları rahatsızlığı ifade ettiler.

Kadın ayakkabıları, "Elbette. Tıpkı etrafta ruhtan fazla beden olması gibi," yanıtını verdiler.

Spor ayakkabıları da, "Ayaklar yaşmları boyunca pek çok ayakkabıya girerler, ama biz yalnızca bir çift ayağın içimize girmesine tolerans gösterebiliriz," diye atıldılar.

"Bizim evimizde bir ölüye ait ayakkabılar vardı. Önce dolaptan dolaba kaldırıldılar, sonra da ortadan kayboldular. Onlardan bir daha haber almadık. Ölünün ayaklarını

çok özlemişerdi ve içlerine başa ayakların gireceğ düşncesi onları korkudan titretiyordu," diye eklediler.

"Ne iğenç!" dedi kadın ayakkabıları. "Bizleri başa ayaklar giyerse, ölürüz."

Vicente Holgado'nun ayakkabıları kuşulu bir tonla, "Ayaklar arasında ne fark var ki?" diye sordular.

"Nasıl açıklayacağımızı bilemiyoruz, ama bu düşncenin son derece rahatsız edici olmasını engellemiyor bu."

Vicente Holgado'nun ayakkabıları topuklu ayakkabıların inançlarını

savunmasından hem hoşanıyor hem de hoşanmıyorlardı. Dul ayakkabı lafa karışrak bir ölünün ayakkabılarıyla tanışığını söyledi. Sahip değışirmişer, yeni sahibin teriyse içilecek gibi değlmiş

Vicente Holgado'nun ayakkabıları sinirli, "Saçmalamayın, tüm terler içilebilir!"

yanıtını verdi.

Dul ayakkabı, "Göründüğ kadarıyla öyle değl," dedi.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları bu sohbetin anlamını çözmeye çalışıyor, ama başramıyorlardı. Diğrlерinin laflarından bu kadar emin olmaları canlarını

sıkıyordu. Sağtek, sol teke kaşgöz edip duruyordu. Öte yandan kendi işerinde o kadar bölünmüşardı ki, ayakkabı çiftlerinde normal olduğı üzere monolog biçiminde değı, diyalog biçiminde konuşuyorlardı bir süredir. Artık bir değı, ikiydiler ve bu durum hem hoşarına gidiyor hem de onları korkutuyordu.

Birden yatak odasından gürültüler geldi ve ayakkabılar cansız nesneler durumuna geçtiler. Tehlike geçince ilk olarak dul mokasen konuşı, öbürlerine onlarla iletişim kurmasının asıl nedeninin eşni kurtarmak olduğınu söyledi.

"Ayağı gömülü olduğı mezarlığı yürüyerek gitmeyi biliyorum, ama bu iş tek başma yapamam, unutmayın ki ben bir bütünün yalnızca yansıyım."

Atıl durumlarından çıkan terlikler, "Biz sana yardım etmek isterdik," dediler, "ama bizler evde yürümek için yapılmışız. Sokakta iş yaramayız."

Kadın ayakkabılarıysa, "Bizler bu topuklarla uzun mesafeleri aşmayız," dediler,

"ayrıca bu evde fazla zaman geçirmedik ve bölgeyi de tanımıyoruz. Kaybolmaktan korkarız. Ayrıca hiç ölü bir bacak görmedik ve düşncesi bile hoşmuza gitmiyor, sana yardım edebileceğimizi sanmıyoruz."

En istekli olanlar spor ayakkabılarıydı. Mezarlığın nerede olduğınu da biliyorlardı

çünkü sahipleri sık sık orada koşıya çıkardı.

"Seve seve geliriz," dediler.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları başndan beri mokasenden hiç hoşanmamışardı, ama kadın ayakkabılarının karşında küçük düşmek için öneriyi kabul ettiler. Bu kararı verdikten sonra, kaytarmanın hiçbir yolu da kalmayınca o öfkeyle eski terliklerin üzerine bastılar. Terlikler onlardan kaçmak için mutfaktan çıkıp, koridoru geçerek banyoya girdiler ve Vicente Holgado'nun ayakkabılarının yeterince esnek olmadığını bildiklerinden, lavabonun ayağının arkasındaki aralığı

gizlendiler. Ayakkabılar mutfak geri döndükleri zaman kadın ayakkabıları onların terliklere karşı olan davranışını eleşirdiler.

"Her zaman ezeriz onları, tıpkı hamamböcekleri gibi."

"Neden iletişim kurmak için başa bir yol denemiyorsunuz, diliniz yok mu!" diyen kadın ayakkabıları Vicente Holgado'nun ayakkabılarında aşna olmadıkları, rahatsız edici bir iç karışıklığına neden oldular.

Spor ayakkabıları tartışanın daha da uzamaması için araya girdiler ve mokasenin eşni aramak için ertesi gece buluşayı önerdiler. Gün ağrmaya başlayınca, her zamanki gibi çamaşır odasına giderek kirli çamaşrının arasında çorap aradılar.

Mokasen öbürlerinin şşın bakışarı arasında afiyetle birkaç külot yuttu. Terlikler de bu şlene yeniden Vicente Holgado'nun ayakkabılarından kaçmaları gerekirse diye temkinli hareketlerle katıldılar. Ama

bu kez bir olay çıkmadı.

Ertesi gece yeniden mutfakta buluşular. Sonra yapacakları keşfle ilgili birkaç

ayrıntıyı tartıştıktan sonra, avluya ulaşan en güvenli yolunu gösterecek olan spor ayakkabılarının peşinden hep beraber çamaşır odasına gittiler. Üçüncü kattaydılar; saçaklar, oluklar ve kablolar inişlerini kolaylaştıracaktı. Küçük balkonda kadın ayakkabılarına ve Vicente Holgado'nun ayakkabılarına en küçük bir kin beslemez görünen terliklere veda ettiler. Aksine terlikler keşf grubuna dikkatli olmalarını ve şfaktan önce dönmelerini öğtlediler. Bu kölevare davranış küçük düşürücü bulan kadın ayakkabıları tam eleşirecekken terliklerin hiçbir neden yokken içeri, bulaşk makinesinin yanına gidip, nesneleşrek yan yana durduklarını gördüler. Bunun üzerine onlar da çaresiz yatak odasına koşp, yatağn altındaki cansız nesnelerin karanlık doğşını benimsediler.

Bunun gibi bir sürü maceradan sonra avluya varan keşf grubu, sokağ çıkışyolu bulamayınca kös kös eve geri dönmeye karar vermiş ki, bir gider borusunun içinde gözden yiten bir fare gördü ve onu izlemeye karar verdi. En önde mokasen, ardında boruya zar zor sığn spor ayakkabıları ve grubun en arkasında boyu aşğ yukarı

kendilerinininki kadar olan bu hayvan formunun kıvraklığını ve bağımsızlığını

hayranlıkla izleyen Vicente Holgado'nun ayakkabıları.

Borunun sert bir açı yaparak döndüğ birkaç noktada biraz sıkıntı yaşdıktan ve hacimleri böyle bir çevre için devasa olan spor ayakkabılarını ite kaka geçirdikten sonra, borudan kurtulduklarında dar bir sokakta buldular kendilerini. Biraz durup hem yaşadıklarını gözden geçirdiler hem de izleyecekleri rotaya karar verdiler. Yolu bildiğini iddia eden mokasen aksayarak en önde, onu izleyen spor ayakkabıları

arkada, yola koyuldular. Korteji sanki görünmez ayaklarca yürütölüyormuşgibi sallana sallana takip eden Vicente Holgado'nun ayakkabıları tamamlıyordu. Her bir tek, farenin bağımsız hareketlerini taklit etmeye çalışarak kendi başna hareket etmeye çalışyordu, ama bu tür bir bağımsızlık doğlarında yoktu: İi olma dürtülerine karşn tek bir beden oluşurmaya mahkûmdu onlar.

Sokak lambalarının ışıkları karanlığ yumuştacağna sis yüzünden sadece delebiliyor, havaya karanlık bir gaz görünümü kazandırıyor. Ayakkabılar bir tehlike anında binaların bir parçasıymışgibi görünmek için cephelere yapışk yürüyorlardı.

Sokaklara mutlak bir sessizlik hakimdi. Tek duyulan arada bir uzaklardan geçen bir arabanın gürültüsüydü. Köşlerde temkinle birkaç dakika duruyor, caddeleri arabaların ışıklarına yakalanmamak için bin bir önlem alarak geçiyorlardı. Böyle bir şy olursa sanki felce uğuyor, hemen durağn bir konuma geçiyorlardı. Vicente Holgado'nun ayakkabıları bu konumdan, ağzlarında acı bir tat bırakan anlaşlmaz bir boşuk duygusuyla çıkıyorlardı. Vicente Holgado'nun ayakkabıları içlerinde bulundukları duruma karş kesif bir kin besliyor, gelecekte kendilerini asla böyle çaresiz, kontrol edemeyecekleri bir durumda bulmayacaklarına yemin ederek kendilerini teselli etmeye çalışıyorlardı.

Dul mokasen ve spor ayakkabılarının böyle varoluşat dertlerinin olmadığı ve benliklerinin silindiğ

böyle zamanlan alelade bir şy saydıkları açıktı. Bu nedenle belki de Vicente Holgado'nun ayakkabılarından daha kıvraktılar, çünkü bağıklılar sık sık kuşuya kapılıp, durumlarını sorgulamaya başladıkları için aynı zamanda bir kabına sığmama hali içine düşbiliyorlar, mesela alışmadık bir hamamböceğ

bolluğ sergileyen çöp kutularının yanında durmadan edemeyip, iki üç tanesini eziveriyorlardı. Yegâne düşeri tekrar bir fareyle karşılaşaktı, çünkü farenin, kendi doğlarına en yakın yaşm formu olduğunu hissetmişirdi. Gecenin tek keşi bu değldi elbette: Belirli bir zamanda, örneğn bir otomobil lastiğnin yanı başnda hareketsizken, dul mokasen ve spor ayakkabıları izleyecekleri yolu tartışrlarken, bunlar uçlarını kauçuğ sürüyor ve lastikten çıkan tanıdık bir koku alıyorlardı.

Otomobil lastiğ daha pürüzsüz ve daha ince bir malzemeydi, ama belli ki tabanları

da benzer bir maddeden yapılmış; hatta belki de kökenleri aynıydı. Lastikle konuşaya ve bir iletişim kurmaya çalışıyorlardı, ama belli ki ötekinin bilinç seviyesi pek düşktü, bizimkilere o kadar zayıf sinyaller gönderiyordu ki, kaynağ lastiğn bir etkinliğnden ziyade Vicente Holgado'nun ayakkabılarının hayal gücü olabilirdi ancak.

Sonunda mezarlığn parmaklıklarına ulaşılar. O zamana dek soğkkanlılığnı

korumuşolan mokasen, eşne bu denli yaklaştıca sükûnetini tümünden yitirdi ve keşf gezisinin liderliğni spor ayakkabılarına bıraktı. Kapı kapalıydı, duvarda da tırmanmayı kolaylaştıracak çok az girinti çıkıntı vardı. Ancak mezarlığn çevresini dolaştıca duvarın yıkık bir yerini keşettiler. Spor ayakkabılarının üzerinde imrenilecek bir rahatlıkla hareket ettiğ bu moloz yığınının üzerine tırmanıp, birkaç

mezarın üzerinden atlayarak mezarlığ girdiler ve hem biraz güç toplamak hem de yeniden bir araya gelmek için bir mezar taşının üzerinde soluklandılar. Sokak ışkları uzakta kaldığ ve mezarlığn ışklandırması olmadığ için her yere kesif bir karanlık hakimdi.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları mokaseni azarlar gibi, "Peki şmdi kesik bacağn nerede gömülü olduğunu nasıl bileceğz bakalım?" diye sordular.

Mokasen heyecanla, "Biliyorum!" dedi. "Kendimi daha bütün hissetmeye başladım bile! Böyle gelin."

Yeniden aksayarak öne geçti mokasen ve birbirine çok benzeyen bir sürü patika katederek küçük bir mezarın önüne geldiler. Mezar taş yoktu, mezar ateştüğasıyla kaplanmış. Mokasen kendini mezarın üzerine atarak hıçkırdı.

"Yaşyor!" dedi. "En az benim kadar."

Vicente Holgado'nun ayakkabıları kendilerine bir varlığn yarısı canlıyken, öbür yansının nasıl ölebileceğni sordular, gerçi tam da bu belirtilere uyan, adı felç mi ne, işe öyle bir hastalıktan söz edildiğni de duymamışdeğillerdi. Ama artık düşnecek zaman yoktu. Mokasen umutsuzca tuğaların üzerinde zıplayarak onları kırmaya ve öbür yarısına ulaşaya çalışıyordu. Bir gölge Vicente Holgado'nun ayakkabılarının arasından kaçiverdi: Bir fare. Spor ayakkabıları mokasene yaklaşıp bir

tekme savurdular. Mokasen yere kapaklandı. Doğulduğunda biraz olsun sakinleşiş.

Spor ayakkabıları ciddi bir tavırla, "Düşnelim," dediler.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları, işeri bir düzene sokmanın spor ayakkabılarından çok daha ciddi bir görünümüleri olan kendilerine düşüğün farkına vardılarsa da, akıllarını bir türlü fareden alamadıkları için sorumluluklarını

yerine getiremiyorlardı. Spor ayakkabıları mezarı enine boyuna inceledikten sonra en zayıf yerini belirlediler. Sağtek, topuğyla tuğalara darbeler indirerek çatlaklar meydana getirdi. Bir süre sonra mokasenin izin almadan içine daldığı bir delik açmayı başrdılar. Spor ayakkabıları yılmadan yıkım işne devam ettiler. Bir süre sonra mezar ortaya çıktı. Sis neredeyse yere yapışışı; ay ışğında mezar taşarının üzerinde uçucu bir gaz gibi görünüyordu.

Tuğaların altında yarı çürümüşbir kutu vardı. Mokasen bu sefer onun üstünde zıplamaya başladı, ama işbitirici hareket kutuyu bir tekmede toza çeviren spor ayakkabılarının darbesi oldu. Ortaya simsiyah, mumyalanmışbir bacak çıktı, ayağında çürümenin ileri aşmasında bir mokasen vardı. Pasiflikleri canlarını

sıkmaya başlayan Vicente Holgado'nun ayakkabıları kadavraya yaklaşarak inisiyatifi ele aldılar ve spor ayakkabılarının yardımıyla ayakkabıyı çürümüşayaktan sökmeye başladılar. Ayakkabı o kadar kötü bir durumdaydı ki, bacakla birlikte içinde gömülü

olduğ kutu gibi dağılıverecekti sanki. Dul mokasen yarım metre kadar ötede, korkudan felç olmuşgibi duruyordu. Ölü bacadan kurtarılan lime lime olmuşş acı

içinde uludu:

"Siz ne yaptığınızı zannediyorsunuz?" Birden herkes bu çürümüşayakkabının serbest bırakılmak istemediğini anladı. O kadar uzun süredir, günler ve geceler boyu, bir ayağ sarmalamış ki, artık o olmadan yaşyamazdı. Vicente Holgado'nun ayakkabıları böyle bir aşrı ayak bağımlılığndan söz edildiğini duymuşardı. Çok uzun süreleri bir an bile çıkarılmadan bir ayağ sararak geçiren bazı ayakkabılar bu bağımlılıktan mustarip olabiliyorlardı. Ama anlatılanların bir efsaneden ibaret olduğunu düşndükleri için tanık oldukları manzara karşısında dehşte düşüşerdi.

Pejmürde ayakkabının eyvahlanması o kadar iç parçalayıcıydı ki, bu sefer kendi eş

onu mumyalanmışölü ayağ geçirmek için yalvarmaya başladı. Alelacele ayakkabıyı

çürük ayağ geçirmeye uğaşırken bazı parçalarını kopardılar. İu351 lem bittiğinde ölü ayağn başarmağ ayakkabının ucundaki bir delikten fırlamış, topuk ayakkabıdan kopmak üzereydi, ama çürümüşpabuç, anestezi altına alınmışbir hasta gibi sükûnete kavuşuşu.

Vicente Holgado'nun ayakkabılarının her bir teki kendi hesabına, öteki tekten bağımsız olmanın bir saçmalık olmadığını anladı tüm bu keşkeşarasında.

Sağtek, sol teke telepatik olarak, "Ama ne bedelle!" dedi, sanki ikiymişer gibi ilk kez böyle

konusubilmiszerdi.

"Yolun sonunda bireysellik elde edilebilecekse, 6denen bedelin bir 6nemi yok,"

dedi sol tek, "sınırları, şmdi olduğ gibi seninkilerle değil de, yalnızca benimkilerle belirlenen tam bir birey olabilmek için yaşmımı verirdim."

Sağve sol eşn arasında geçen bu konuşalar onları hem şşrtan hem de korkutan bir doğlılıkla akıyordu. Çünkü iki olma dürtüleri ilk kez bir bölünme deneyimiyle karşı

karşıya kalıyordu, ama fiziksel hareketleri ortak hareket edecek şkilde düzenlenmeye devam ediyordu.

Onları bu içlerine kapanmışdurumlarından çıkartan spor ayakkabıları oldu.

"Gitmemiz gerek, gün ağracak."

Mumyalanmışayağn yanı başnda, eş gibi harabeye dönmüşdul mokaseni göstererek, "Peki onu ne yapacağz?" diye sordu ötekiler.

"Sürükleyip götürmeyi deneyelim."

Spor ayakkabıları mokasenin iki yanına geçerek her biri bir yanından tuttular ve zar zor yerinden söküp Vicente Holgado'nun ayakkabılarının yanına kadar sürüklediler.

"Gitmemiz gerek. İla istiyorsan kal burada. Ama seni tanımadı bile, yanında kalman aptallık olur; artık bir çift falan değlsiniz, senin de gördüğn gibi iki tek ayakkabısınız."

Dul mokasen, "Biz biriz," diye inledi.

"İisiniz, gördün işe! Ama çürümüşbir pabucun yanında bir olduğunuz hayaliyle yaşamak istiyorsan bizim açımızdan bir sorun yok! Bu sağıksız ortamda iki ayda onun gibi pejmürde olur çıkarsın. Hemen kararını ver, seni daha fazla bekleyemeyiz!"

Eşiz kalmışmokasen biraz bocaladıktan sonra grupla birlikte geri dönmeye karar verdi. Fakat eşne yürek parçalayıcı olması amacıyla söylenen, ama retorikten öteye geçemeyen birkaç veda sözcüğ söylemeyi de ihmal etmedi. Vicente Holgado'nun ayakkabıları, bu acı ve ıstırap dolu sahne bir yana, makosenin çürümekte olan eşnden bağmsız bir bireye dönüşüşolduğnu fark ettiler ve içlerinden onu tebrik ettiler.

Dönüşyolunda, mezarlığn duvarının yıkık olduğ noktada, tam sokağ çıkmak üzereyken, asker botlarını andıran güçlü ayak sesleri duydular. Bu kez ne bilinçlerini kaybetmişgibi yaptılar ne de devinimsiz duruma geçtiler; bilakis gayet canlı bir şkilde koşp molozların arasına gizlendiler. Bu durumda beklerlerken Vicente Holgado'nun sol ayakkabısı, içinde aniden bir ayağ sarıyormuşasına, ama çok daha yumuşk ve esnek bir his duydu. Bunun bir fare olduğnu anlayınca, burnundan topuğna, hayvanın kuyruğnu en mahrem köşlerinde hissederek tarifsiz bir mutlulukla doldu.

Sis kalkınca kendilerini korumasız hissettiler. Dönüşyolunda daha fazla araba vardı. Arada bir

içlerinde ayaklar olan ayakkabılarla karşılaşır, tekme yememek için bina cephelerine yapışıyorlardı. Bu yabancı bacaklar çok yakından geçtiğinde devinimsiz nesnelerin karakteristik durgunluğa bürünüyorlardı. Ancak bu hal değışirme süreleri giderek kısalıyordu; sokakta yaşadıkları bu deneyim biyolojilerinde birtakım değışimlere neden olmuşu sanki.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları mezarlıkta yaşadıkları ikiye bölünme deneyiminin heyecanının etkisi altındaydılar; organik olarak birbirlerine bağı

olmaya devam etseler de, aralarında sanki iki varlıkmişar gibi sohbet edebiliyorlardı. Kısa bir süre sonra, bu özgürleştirici hareketin kişsel bir kini de beraberinde getirdiğini fark ettiler; artık biri içinde hissettiğ huzursuzluk için ötekini suçlayabiliyordu mesela. Sol tek, farenin işalının verdiği zevki kendine saklamış. Kendini hiç böylesine dolu hissetmemiş. Ne de böylesine hasis.

Vicente Holgado'nun ayakkabılarının evinin yakınında bir yerde acı bir fren cayırtısı duydular. Sesin geldiğ yöne baktıklarında bir insan bedeninin kaldırımın üzerinde sırt üstü yattığını gördüler, ayakkabılarının burnu havadaydı. Adama çarpan otomobil bir iki saniye durakladıktan sonra üzerinden geçip saygısızlık etmek istemez gibi cesedin çevresinden dolanarak kaçtı. Kaşf ayakkabılar bir süre sessiz beklediler. Karanlık sokakta başa bir hareket olmadığından emin olunca, sakınarak cesede yaklaşılar ve çevresinde dolanarak olanı biteni kavramaya çalışılar. Vicente Holgado'nun ayakkabıları cesedin de tıpkı kendileri gibi tehlike anlarında düşükleri cansız ve hareketsiz duruma mahkûm olduğnu anlayınca, başna ve boynuna basarak üzerine çıktılar.

Bu görüntüden rahatsız olan spor ayakkabıları, "O hamamböceğ değl," diye uyardılar.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları, "Birinin cesedini çiğemek gibi bir deyişduymadınız mı?" diye sordular.

Mezarlıktan çıktıklarından beri sus pus olan mokasen "Evet," yanıtını verdi.

"Bazıları istediğini elde etmek için babasınınkini bile çiğler."

"Diyelim ki bu da birinin babası. Hadi gelin, herkes yukarı!"

Spor ayakkabıları bu teklifi duymazdan gelip ölünün yanında durmaya devam ettiler. Birden canlanan mokasense ölünün boğzına atılıp sanki acılarını boğak istermişesine çılgın bir neşyle zıplamaya başladı.

Yorulunca cesedin üzerinden indiler, biraz sakinleşişerdi, ayakkabılarını özgür bırakmak için cesedin bacaklarına yöneldiler. Siyah, bağıklı, çok sivri burunlu ayakkabılardı, Vicente Holgado'nunkileri andırıyorlardı, ama tabanları kauçuk değl, köseleydi. Daha kaliteli görünüyorlardı ve çok daha yeniydiler. Yeni ayakkabılar ayaklardan çıkarılır çıkarılmaz sokağn ortasında inlemeye başladılar.

Şkâyetçi bir tonda,

"Siz ne yaptığınızı zannediyorsunuz?" diye sordular.

"Sizi kurtarıyoruz, özgür bırakıyoruz. Bu adam ölmüş"

Spor ayakkabıları kurtardıkları ayakkabılarla tartışdursunlar, Vicente Holgado'nun ayakkabıları ölünün ayaklarına yaklaşıp şartıcı bir beceriyle çoraplarını mideye indirdiler: Yüzde altmışyün, yüzde kırk naylon karışımı, tam ağzlarına layık, hazmı

en kolay bileşm.

Tüm ayakkabılar, haşetli bir şkilde gökyüzüne dönmüşçıplak ayakların manzarasına kendilerini kaptırdılar; bir süre izleyip, tadını çıkarmak arzusuna yenik düşüler.

Spor ayakkabıları saygıyla, "Ayaklar hakikaten insan bedeninin en asil parçası, zaten bu nedenle bizim özel korumamıza gereksinmeleri var," dediler.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları da, "Evet insan gövdesi ne kadar büyük olursa olsun, nereye gideceğne ayaklar karar verir," diye söze katıldılar.

"Ayaklar tanrıdır," dedi ölünün ayakkabıları. "Bedenin geri kalanına ihtiyaçları

yoktur, beden, acıdıkları için gece gündüz taşıdıkları bir ağırlıktan başa bir şy değldir. Gözlerini kırpmadan bedeni başarından atabilirler."

Dul mokasen, "Bir oyun var," diye söze karıştı, "futbol. Ayaklar kafayı kullanarak futbol oynar, ama kafanın ayakları kullanarak oynadığ tek bir oyun bile yok.

Ayakların kafaya karşı üstünlükleri işe buradan belli zaten. Benim tanıdığım kramponlar vardı, ayakların kafayı alet edip canlarının istediğini yaptıklarını

söylemişti. Kafa buna itiraz etmezmiş"

Spor ayakkabıları, "Bizim ayaklarımız bazen bizi giyerek futbol oynarlar, meşnden yapılmışbir kafaya tekme savurmaktan ibaret, aptal bir oyun," dediler.

Ölünün ayaklarının girinti ve çıkıntılarını aydınlatan sokak ışıkları onlara fantastik bir görüntü kazandırıyordu. Tırnaklar parmakların etine öyle gömülmüşardı ki, sınırsız hatta zalim bir egemenliğin habercisi gibiydiler. Vicente Holgado'nun sol ayakkabısı ayakların neredeyse farelerin yüceliğne erişcek bir organik karmaşıklık

sahip olduklarını düşndü. Ama bilekten kurtulup da kendi başarına hareket edip edemeyeceklerinden emin değldi.

Tam bu sırada yakınlardaki bir sokaktan gelen bir araba sesi duyuldu, cesedin ayakkabıları hariç hepsi hayran hayran ayaklan süzmeyi bırakıp kaçışılar. Cesedin ayakkabıları yerlerinden edilmişer de geri dönmek arzusundaymışar gibi, ayakların yanı başnda durmaya devam ettiler.

Fare sayesinde keşettikleri oluktan içeri girip, binanın iç avlusunda birbirlerine veda ettikten sonra, her ayakkabı saçaklardan aşp, elektrik kablolarından tırmanarak kendi evini gitti. Vicente Holgado'nun ayakkabıları çamaşır odasına vardıklarında içlerinde garip bir duygu vardı. Sokakta ancak bir iki saat kalmalarına karşn, hem birlikte hem de ayrı ayrı tuhaf deneyimler yaşamışardı ve

kendilerini çok uzun bir yolculuktan dönmüşgibi hissediyorlardı. Artık eskisi gibi değldiler sanki.

Sol eş "Dönmek zorunda değldik," dedi.

Sağış "Bunu daha önce söylemeliydin," yanıtını verdi, "ben senin için döndüm."

Eve dönmeleri birbirlerine duydukları nefreti pekişirmişti. Nefretleri bireysel de olsa, bileşmi aynıydı. Belki de bilinçleri ikiye bölündüğ için, aynı makinenin iki farklı parçası gibi davranıyorlardı. Mutfağ girip de terlikleri bulaşık makinesinin yanında yan yana görünce, terlikler daha bilinçsiz nesne konumlarından çıkmaya fırsat bulamadan üzerlerinde tepinmek geldi içlerinden.

"Bunlar da iyice ihtiyarladılar, ne zaman görsem uyuyorlar," dedi sol pabuç.

"Uyumuyorlar bence, ölmüşer," dedi sağ

Entelektüel bireyselliğ ulaşıktan sonra aralarında ilk kez ölüm sözcüğünü telaffuz etmişerdi; sözcüğün kendilerine zarar verdiğni fark ettiler, şimdi daha farklı, daha derin ve dramatik bir anlamı vardı sanki. Belki de ayrılmalarının diyeti buydu.

Yeni farkına vardıkları bu bilgi onları rahatsız etti, yatağın altındaki yerlerine geçtiler. Orada cansız bir nesne konumuna geçmeden önce, öbür yanda duran kadın ayakkabılarına baktılar, ama onlar istiflerini bozmadan hareketsiz durmaya devam ettiler.

Aradan birkaç saat geçti. Yatağın altına düşün gün ışığıyla uyandılar ve Vicente Holgado tarafından giyilmemiş olduklarını fark ederek irkildiler. Çevrelerine bakınca kadın ayakkabılarının da ortalarda olmadığını fark ettiler. Yatağın altından dikkatle çıkıp yarı aralık giysi dolabına gittiler ve Vicente Holgado'nun siyah mokasenlerinin yerinde olmadığını gördüler. Adam aylardır mokasenlerini giymemişı oysa.

Sol eşkeyifsiz bir tavrıyla, "Ayaklar bugün mokasenleri tercih etmişer," dedi.

"Tuhaf," yanıtını verdi öbürü, "bu mokasenler vuruyor halbuki."

Evde sessizlik hüküm sürüyordu, içlerindeki tasanın kurbanı olmasalardı, gündüz vakti hiçbir önlem almak zorunda kalmadan boşevde at koşurmak nasıl da keyifli olurdu. Aslında o kadar korkuyorlardı ki, durumun farkında olmalarının, yaşadıkları

biyolojik bağımsızlaşa sürecine engel olmasını tercih ederlerdi. Öte yandan ayakların başa ayakkabılar giyerek onlara uygulattığı perhiz, geçici ve değşmin tamamlanması açısından gerekiydi belki de.

Yatak odasından çıkarak koridora doğu gittiler ve aynada yansımalarını görünce Vicente Holgado'nun ayaklarının neden kendilerini seçmediğini anladılar.

Kirliydiler, sıyrık içindeydiler, her zamankinden eski görünüyorlardı. Mezarlığı

gitmenin faturası. Her şeyin bir bedeli vardı. İtiyarlık konusuna gelince, bu da yeni farkına vardıkları

bir huzursuzluk kaynağıydı. Araba altında kalan adamın ayakkabılarının gençliğini ve parlaklığını hasetle hatırladılar. Kendilerinin derileri yüzülmüş çatlamış; çatlaklara dolan kirler bu yaşılık izlerini olduğundan da derin gösteriyordu.

Keyifsizce koridorda yürüdüler, banyoya gidip bidenin arkasında tepeleyecek hamamböceği olup olmadığına bakmak istiyorlardı. Mutfak kapısının önünden geçerken organik bir gürültü duyup, içeri girdiler. Terlikler canlanmış ve her biri bir yün çorap yemekle meşuldü. Çoraplar çok lifli, çok iyi kaliteydiler. Ancak yine de bu keçeden yapılma avcılar için fazla kalındılar. Vicente Holgado'un ayakkabılarının sol teki her iki terliği de öyle bir tekme indirdi ki, zavallılar çorapları bırakıp çamaşır odasına kaçtılar. Ayakkabılar çorapları hiç acele etmeden, sindire sindire mideye indirdikten sonra banyoya doğru yollarına devam ettiler.

Hiçbir şey yoktu görünürlerde. Bu nedenle lavabo ayağının dibine yerleşerek bidenin çevresinde bir hareket olmasını beklemeye başladılar. Sağtek biraz huzursuz olmuştu çünkü sol ayakkabının çorabı yemeği itiraz etmemesine karşın terlikleri tekmelemediğini fark etmişti.

"Terlikleri tekmelemekten kaçındığını fark ettim."

"Canım istemedi."

Sağtek sessiz kaldı, artık yoldaşından nefret ediyordu, çünkü bu isteksizliğini kendisinin dışandığı bir ahlaki koda uymak gibi algılamıştı.

"Sen benden daha iyi değilsin."

"Biyolojik olarak birbirimize bağlı olsak da, bir yerine iki olacaksak, en başından farklı olabileceğimizi de kabul etmemiz gerekir. Sen canın her istediğinde terliklere tekme atabilirsin. Ben atmayacağım. Nokta."

Sağtek, eşnin kendisinden daha net düşündüğünü fark etti. Tam uğadığı hayal kırıklığına dair bir söz edecekti ki, birden bidenin arkasında bir hareket gözüne çarptı ve oraya doğru seyirtti. Eşnin yanına dönerken kızgınlıkla,

"Bir şey yokmuş" dedi.

Sol tek, "Fark ettin mi, tek başına hareket ettin," dedi.

Sağayakkabı, sol tek kendini izlemediği halde gidip geldiğinin farkına vardı. Bir kez daha denedi, bu kez banyoyu dolaşarak geri döndü, sonuç aynıydı.

Yeniden yerine döndü ve korku içinde, "Sanırım artık birbirimizden bağımsızız,"

dedi.

Sol tek "Ben de deneyeyim," dedi ve hiçbir sorun yaşamadan kapıya kadar gitti.

Sağtek yerinden kımıldamadan, "Koridora çıkmayı denesene," dedi.

Sol hiçbir zorluk çekmeden banyodan çıkarak koridora gitti. Sağn ruhsal olarak da kendinden uzaklaştığını hissediyormuşgibi bir duyguya kapıldı. Bu tür bir özgürlük, son derece heyecan verici olmakla beraber üzücüydü de. Lavabo ayağının yanına döndüğünde eşnde bir rahatlama hissettiğini sandı. Birbirlerinden bu biçimde ayrılabilmelerinin kendilerine verdiği zarara hiç değnmeden öylece yan yana durdular. Hiçbir hamamböceğ göremeyince sol tek evde dolaşalarını önerdi.

Yan yana yürüdüler ama hareketleri alışın oldukları gibi eşamanlı değı, bireyseldi.

Arada bir birbirlerine sürtünüyorlar, hiç alışın olmadıkları bir utanma duygusuyla hemen ayrılıyorlardı; Salona varınca içgüdüsel olarak fiskos masasının altının güvenliğini aradılar. Bir yerine iki olmaları nedeniyle organik bakımdan üzerlerine çöken yorgunluğ atmak istiyorlardı.

Sağtek samimiyetle, "Sana anlatmadım ama," dedi, "mezarlıkta içime fare girdi, yaklaşık bizim büyüklüğümüzdeydi, gerçek ş ki kendimi hiç böylesine tam hissetmemişim, sıcaktan şşışbir ayak bile benzer bir duygu yaratamıyor. Sen de bir eksiklik hissetmiyor musun?"

"Evet ama bir fare değı."

"Düşndüm ki, bizler belki de içi boşfareleriz, kusurlu varlıklarız, öyle değılse, neden içimizde böyle bir boşuk var ki?"

"Ayağn sığıası için."

"Ama ayak hem karmaşk bir şy hem de sert, sanki içinde kemiklerden başa bir şy yok. Oysa fare guddelerden, bir mideden oluşuşbir yaratık, bir memeli. Tam olması gerektiğ kadar sıcak. Soğk bir ayağ ısıtmanın ne kadar zor olduğunu bilirsin."

Sol tek, "Bana kalırsa hamamböcekleriyle ortak noktamız farelerle olduğndan daha fazla," dedi. "Beden ısımız da, hareketlerimiz de hamamböceklerinininkine daha yakın. Neyse, ben gerçek tanrıların ayaklar olduğunu düşünenlerdenim."

"Farelerin avantajı da bu, onlar tanrı değı."

İnde akla hayale gelebilecek her türlü parçacığn uçuşuğ bir güneşışğ huzmesi pencereden içeri süzülerek, masanın altına, Vicente Holgado'nun ayakkabılarının sağtekinin burnuna düşü.

Masanın gölgesine sığınmaya çalışın ayakkabı, "Güneşen giderek daha az hoşanıyorum," dedi.

Sol tek de içgüdüsel bir hareketle onu izledi. Tek başarına hareket edebildiklerini keşettiklerinden beri ayrılmak istemiyorlardı sanki. Birden dairenin girişkapısında bir gürültü duydular, biraz bocaladıktan sonra koşrak yatak odasına gidip, yatağn altına gizlendiler. Vicente Holgado'nun hizmetçisinin ayak seslerini tamdılar.

Kadın gelişgüzel evin içinde dolaşıktan sonra yatak odasına girdi.

Böyle tehlikeli bir durumla karşılaşıklarında doğı olan bilinçlerini kaybetmeleriydi, ama hiçbirini bilincini yitirmedi. Yatağn altından, topukları açıkta bırakan ortopedik terlikler içindeki çıplak

ayakların sağ sola gidip gelişni izlediler. Bu tür terliklerin varlığını duymuşar, ama hiç yakından görmemişerdi. Çok pürtüklü olan taban tahtaya benziyordu. Terliğin yüzü gözenek gözenekti (boylarına bakarak bunlara delik demek daha doğu olur), dikişyerleri altın yaldızlı raptiyelerle süslenmiş.

Vicente Holgado'nun ayakkabılarının başni döndüren başan çıkarıcı bir iticilikleri vardı. Bu tür ayakkabıları deformasyon sorunu olan ayaklar giyer diye biliyorlardı

ve daha önce böyle bir sorunu olan ayak görmemişerdi. Kadının açıkta kalan topukları nasır ve çatlaklarla doluydu ki, bu hem muhteşm hem de bir anlamda muhteşmliğıyle ayakkabalara işence eden bir görüntüydü. Ayağn geri kalanının coğrafyası da böyle arızalıysa, etkileyici bir organ olmalıydı.

Hizmetçi ortopedik terlikleri ayakkabıların birkaç santim ötesinde çıkardı ve çıplak ayakla koridora yöneldi; adımları hafif ve süngerimsiydi, sol ayağnın yürüyüş bir farenin sakınımlı hareketlerini çağışırıyordu. Ortalık sessizleşnce ayakkabılar yatağn altından çıkarak kendine ait bir canı yokmuşgibi görünen ortopedik terliklere yaklaşılar. Belki de terlikler cansız nesne durumlarını böyle yabancı bir evde ve deforme ayakların bu kadar yakınında terk etmek istemiyorlardı. Galiba bu terliklerin duygusuz bir doğısı vardı ve tuhaf, heykelsi bir hava yaratmalarının nedeni de buydu belki.

Vicente Holgado'nun ayakkabılarının sağteki terlikleri burnuyla iteledi. Bu onun nesneleri yoklama biçimiydi; sol teke gelince, bağıklarının arasından dilini çıkartarak terlikleri yaladı ve raptiyelerin bıraktığı elektrikli tattan hiç hoşanmadı.

Sağtek çok şşrmış:

"Neden böyle bir şy yaptın?"

Sol tek ortopedik terliğin seksi tenini yalamaya devam ederek, "Nesnelere tekme atmaktan ve üzerlerine basmaktan sıkıldım, başa bir iliş biçimi deniyorum," dedi.

Sağtek olan bitenden bir şy anlamadığı zamanlarda yaptığı gibi kindar bir sessizliğin içine gömüldü. Tam o sırada yumuşk ayak seslerini duyarak yeniden yatağn altına gizlendiler. Oradan deforme olmuşayakları hayranlıkla ve imrenerek izlemeye başadılar. Zorunlu perhiz yapmaktaydılar ve bu çarpık ayakların içlerine girerek en gizli saklı boşuklarını doldurmaları için her şyi yapmaya hazırdılar. Vicente Holgado'nun ayakkabılarının sağteki bu ayakların pembe farelere benzediklerini düşndü. Acaba ayakların ve ayakkabıların gayesi aynı mıydı: Ş karşılarında duran başarılı biyolojik forma ulaşcak bir evrim geçirmek.

Deforme ayaklar ortopedik terliklerin içine girdiler; kesin, sert adımlarla koridor boyunca görünmez bir çizgi çizerek uzaklaşılar. Dışkapının kapandığını duyan Vicente Holgado'nun ayakkabıları yatağn altından çıktılar ve içgüdüsel bir hareketle, sanki atalarından kalma, ikisini de aynı anda etkisi altına alan bir hatırayla evin girişindeki aralık dolaba doğu yöneldiler. Kilidin dili bozuk olduğ

için kapı aralık duruyordu, bu yüzden dolabı rahatça açıp girdiler. İerisi karmakarışktı, üst üste yığılmışşşşlarla doluydu. Aralarında uzun zamandır orada duran basit bir çift ayakkabı kalıbı da vardı. Bir kalıp çok şmatik olmasına karşn aslında yapma bir ayaktır. Pütürlü ve esnek bir maddeden

yapılmışgövdenin ucunda plastikten yapılma bir burun ve arkasında da, yine plastikten yapılma bir topuk vardı. Ayakkabılar kalıpları ivedilikle içlerine soktular; böylece içinde bulundukları perhiz durumunun yarattığı kaygı biraz olsun hafifledi.

"Belki de ayakların röprodüksiyonları yapılırsa asıllarından vazgeçebiliriz. Ama bunlardan daha iyi bir şyler olmaları şart," dedi sağtek.

"Neden böyle bir şy istiyorsun?"

"Daha bağımsız olabilmek için. Düşndüm de, ayaklar aslında kusurlu farelerden başa bir şy değller."

"Taktın fareleri kafaya!"

Sağtek ikisinin mantıklarının farklı işediğini düşünerek yanıt vermemeyi yeğedi.

Hâlâ dolabın içindeydiler, kullanılmayan, kırık dökük nesnelerin üzerinde duran bir askıda asılı eski bir kabanın etekleri duruyordu tepelerinde. Toz kokuyordu, o nedenle varlığını hemen belli ediyordu. Ama ayakkabılar anlamını kendilerinin de çözemedikleri bir zevk içinde orada öylece durmaya devam ediyorlardı. Birden sol tek paniğ kapılarak,

"Burası bir nesneler mezarlığı," dedi.

"Emin misin?"

"Görürsün."

İsi de aslında büyük oranda nesne olduklarını itiraf etmeye cesaret edemedi. Sonra aceleyle dolaptan çıkarak kalıpların anısını yaşamak üzere banyoya gittiler.

Ertesi gece, son zamanlarda sık sık gördükleri ve artık alışaya başadıkları kadın ayakkabıları geldi. O gün Vicente Holgado'un bağıklılarının yerine giydiğ

mokasenler de yatağın altındaydılar. Bağıktılar, artık alışanlık olduğ üzere kadın ayakkabılarının yanma giderek onları mutfak toplantısına davet ettiler. Diş

ayakkabılar,

"Mokasenler gelmeyecek mi?" diye sordular.

Vicente Hogado'nun bağıklı ayakkabıları, "Burada yaşrlar ama bizle görüşezler,"

yanıtını verdiler.

Hareketsiz duran makosenler sanki ta zamanın başangıcından kalma organik bir kaygı içindeydiler; sanki evrim geçirirken yollarını kaybetmişler, bitkisel bir durumda kalakalmışardı. Bu durumları kadın ayakkabılarına fena halde itici geliyordu.

Dişler yatağın altından çıkarlarken, "Ay ne sinir!" yorumunu yaptılar.

Vicente Holgado'nun ayakkabıları, "bugün karşılaştığımız ortopedik terliklerle karşılaştınca bunların durumu hiçbir şey," yanıtını verdiler.

Her iki çift de koridora çıkarak mutfak doğı yöneldiler. Spor ayakkabıları, komş

dairede yaşayan dul mokasen ve Vicente Holgado'nun ayakkabılarının geldiğini görünce korkudan ya da saygıdan biraz tedirgin olan eski terlikler oradaydı. Bağıklı

ayakkabılar sanki birlermişgibi davranmalarına karşın, arkadaşarını görünce iki birey haline geldiklerini itiraf etmeden duramadılar.

"Süreç dün başladı," diye eklediler dul mokasenin sorulan üzerine, "mezarlık ziyareti sırasında. Başangıçta yalnızca farklı şeyler düşnebiliyorduk, ama bu sabah başarıyla tek başımıza hareket ettik. Artık iki bireyiz."

"Görelim bakalım," dedi spor ayakkabıları.

Vicente Holgado'nun ayakkabılarının bir teki bir yana, öbür teki diğr yana giderek, böcekleri ezme konusunda farklı görüşaçılan varmışgibi aralarında konuşaya başladılar. Mokasen heyecanlanmış ama hem kadın ayakkabıları hem de spor ayakkabıları sanki anormal bir duruma tanık oluyormuşasına, anlamak ister gibi bakıyorlardı. Terlikler seslerini çıkarmadan duruyorlardı. Hoşkarşlanmadıklarını gören Vicente Holgado'nun ayakkabıları yeniden gruba katılarak birmişgibi davranmaya başladılar.

Ortamın gerginliğini yumuştmak isteyen Vicente Holgado'nun ayakkabıları

mezarlıkta başarından geçenleri tartışayı önerince, kadın ayakkabıları bu öneriyi sevinçle karşıladılar. Hem dul mokasen hem Vicente Holgado'nun ayakkabıları hem de spor ayakkabıları yaşadıkları serüvenin umduklarından daha korkutucu olduğ

konusunda hemfikirdiler. Kadın ayakkabıları mumyalanmışbacağın bulunuşnu heyecanla dinlediler, hatta hikâye ilerledikçe terlikler bile canlanıp sabırsızlık belirtileri göstermeye başladılar. Ayak parmakları gökyüzünü gösteren cesede sıra geldiğ zaman anlatıcıların bile tüylerinin ürperdiğ söylenebilir. Vicente Holgado'nun ayakkabılarının sağteki lafa karışp, bir çırpıda içine giren fareyle ilgili deneyimini aktarınca herkes şşrdı.

Sol tek, "Bu, ayakların kusurlu fareler olduklarını düşünüyor," dedi.

Bu durumu fırsat bilen kadın ayakkabıları ve spor ayakkabılar, Vicente Holgado'nun ayakkabılarının ayrı ayrı davranmalarından duydukları rahatsızlığ

hareketleriyle belli ettiler.

Terlikler, "Biz uzun süreden beri fareleri biliriz," dediler. "Bu evde lavabonun altında bir yuvalan vardı. Bedenlerinin biçimi ve dar yerlerden geçerken esneyebilme yetenekleri bizi andırır. Ama

içlerinde her birinin ayrı bir işevi olan organ ve guddeler vardır. Bizim ayaklardan başa iç organımız yok, onlar da arada sırada içimize girip çıkıyorlar, ama farelerinki hep içlerinde. Bir kundura dünyanın en tuhaf formudur."

Vicente Holgado'nun ayakkabılarının sağteki bu alçakların, fare muhabbetini tekellerine almalarından hiç hoşanmadı. Hoşutsuzluğ, ortamda kunduraların tuhaf bir biyolojisi olduğ konusunda hemfikirmişgibi bir etki uyandırdı. Kadın ayakkabılarıysa memnuniyetsizliklerini topuklarıyla yere vurarak, spor ayakkabıları

da öksürerek belirttiler. Ne öksürmenin ne olduğnu biliyorlardı ne de ne iş

yaradığını, ama terliklerin yaptığı açıklamaların getirdiğ olumsuz havayı dağıtmaya yeter bir gürültü olduğnun farkındaydılar. Vicente Holgado'nun ayakkabılarının sağteki sonunda dayanamadı:

"Bu bir tahminden öte bir şy değl, bana kalırsa bedeni olmayan ayaklar olsa ve sürekli bizi giyseler, sonunda birer iç organa dönüşrler."

"Peki ya çoraplar?" diye sordu spor ayakkabıları.

"Onlarda sümüksü bir zara dönüşrek duyarlı bölgeleri korurlar, böylece farelerinki gibi tamam bir görüntümüz olur. Bu, onların kıvraklığna erişeden önceki adım olur. Demek ki yapmamız gereken, ayakların ihtiyaçlarımızı göz ardı ederek içimize girip çıkmalarına izin vermemek. Sol eşm ve ben bu sabah zorunlu perhiz duygusunu yenmek için eski bir çift kalıptan yararlanmak zorunda kaldık, çünkü ayaklarımız bir çift iğenç, üstelik de vuran mokasen giymişerdi."

Dul mokasen, "Böylece yaşmlarımızdan tümüyle biz sorumlu oluruz," dedi.

"Elbette," diye onayladı Vicente Holgado'nun sol ayakkabısı. "Koloniler oluşurabilir, gruplara ayrılır, ilgi alanlarımıza göre düzenlemeler yapabiliriz.

Bugün hiçbir şkilde bilinci olmayan bir çift ortopedik terlikle karşılaşık. Son derece tuhaf, üstelik de deforme ayaklara boyun eğek zorundaydılar. Gerçekten durumlarına üzüldük."

Terlikler şşrmışbir ifadeyle, "Ayakların durumuna mı üzüldünüz?" diye sordular.

"Ayakların değl, ortopedik terliklerin."

"Şimdi oldu, çünkü deforme ayaklar süperdir."

Vicente Holgado'nun sağayakkabısı, "Nasıl yani?" diye sordu.

"Deformasyonlar, farklı organik işevlerde uzmanlaşışbazı iç organların varlığının göstergesidir."

Kısa bir tartışanın ardından evdeki ayaklarla bağlantı kurmaya ve onları

toplantılarından birine davet ederek organik bir bütünlük oluşturmak konusunda anlaşılanın yollarını

konusaya karar verdiler.

Dul mokasen tercihen siyah bir çift ağı sıkı çorabın elçi olarak görev yapmasını ve hemen mesajı iletmesini önerdi; vakit henüz erken olduğundan belki de hemen o gece toplanabilirlerdi. Herkes bu öneriyi kabul edince spor ayakkabıları çamaşır odasındaki kirli sepetine atlayarak bir çift çorapla döndüler; çoraplar tümüyle naylondu ve umutsuzca yakalarını kurtarmaya çalışıyorlardı.

Ağrbaşı bir tavırla çoraplara yaklaşn Vicente Holgado'nun sağayakkabısı, "Kimse size zarar vermeyecek," dedi; "tam tersine çok incelik gerektiren bir diplomatik göreviniz var. Başırırsanız size asla yenmeme garantisi."

Siyah çoraplar biraz olsun rahatlayarak, "Ne yapmamız gerek?" diye sordular.

inisiyatifi kaybetmemeye kararlı olan sağtek, onlardan yatak odasına gitmelerini ve yatağn içindeki tüm ayaklan, ayakkabıların mutfakta yaptıkları toplantıya davet etmelerini istedi.

"Yalnız gelmelerinin ve genellikle birlikte, hareket ettikleri bedenleri peşerine takmamalarının çok önemli olduğnu söyleyin."

Çoraplar bu görevi kabul ettiler ve gizlenerek yatak odası yönünde yerde sürünmeye başladılar. Arkalarında çoraplara pek güvenmeyen ve koridorda kaçıp gideceklerinden kuşulanan Vicente Holgado'nun ayakkabıları vardı. Çoraplar sanki genişaçıklıklardan korkarmışgibi süpürgeliğ yapışarak ilerliyorlardı. Yatak odasına varan çoraplar yatağn bacaklarından birine dolanarak şşrtıcı bir kolaylıkla birbiri ardına çarşfların arasına süzüldüler.

Sağayakkabı sol teke, "Biz de böylesine esnek olsaydık, onlara ihtiyacımız kalmazdı," dedi.

Sol tek, "Bizim kimseye ihtiyacımız yok," dedi; "fareye dönüşnce tüm bu sorunlar çözüme kavuşuşolacak."

Çarşfin kıvrımları arasında, ayakların olduğ bölgeye giden yolu bulan çoraplar, sabırsızlıkla görüşenin sonucunu bekleyen Vicente Holgado'nun ayakkabılarının görüşalanından kayboldular.

Sonsuz bir pazarlıkmışgibi görünen bir sürecin sonunda siyah çoraplar çarşfların arasında belirdiler, arkalarında Vicente Holgado'nun ayaklan vardı. Bir sırıktan aşğ

inermişesine yatağn bacağndan aşğya kaydılar. Davranışarı ayakkabılarınıkini andıran sağve sol ayak, görünmeyen bir bedenin hizmetinde olan tek bir birey gibi eşamanlı hareket ediyorlardı. Yere inip durumu gözden geçirdikten sonra yatağ

dönüp bir şyler fısıldadılar ve arkalarından iki kadın ayağ göründü. Kendilerine hiç

güveni olmayan ve aşğya inmek için yatağn bacağnı nasıl kavramaları gerektiğini bilmeyen bu ayaklar yere atlamayı tercih ettiler, parke tabanda çıkardıkları ses herkesi yerinden sıçrattı.

Bir araya gelince yatak odasından çıkarak ş sırayla koridorda ilerlemeye başladılar: Siyah çoraplar (hemen süpürgeliğ bulup yapışılar; şşrtıcı biçimde görünmez olmuşardı); Vicente Holgado'nun

ayakkabıları ve ayakları (yan yana ilerliyor ve arada bir alçak sesle bilgi alışverişinde bulunuyorlardı); kadın ayakları (sanki çıplaklıklarından çekiniyormuşgibi onlar da süpürgeliğ yapışarak ilerliyorlardı).

Mutfağ varan topluluk, kadın ayakkabıları, dul mokasen ve spor ayakkabıları

tarafından saygılı bir sessizlikle karşılandı. Terlikler yine içlerine kapanmışardı.

Vicente Holgado'nun sağayakkabısının zor hakim olduğ bir şddetle toplantıdan dışandılar. Mikrodalga fırının dijital saati toplantının yapıldığı köşyi fosforlu bir ışıkla aydınlatıyor, ayın soluk ışığı çamaşır odasına açılan cam kapıdan iç avluya süzülerek yansıyor.

İki çift ayağın varlığı ayakkabıları sessiz durmaya itiyordu sanki. Vicente Holgado'nun ayaklarının başparmağı ve küçük parmağı içe doğru kıvrılmışı.

Kemiksi bir kabuğ andıran tırnaklarla korunmaktaydılar. Ayağın tabanına dayanıyorlardı ve ayakkabılarda neredeyse taparcasına bir saygı uyandıran uzunlamasına bir nasırın üzerinde duruyorlardı; kabuğ andıran üst kısımlarının derisinin rengi kırmızıya çalan bir pembeydi. Kadın ayaklarının parmakları daha uzun ve kibirliydiler gerçi, ama kendi gölgesinden korkar gibi davranan küçük parmaklar korunmak istermişgibi yüzük parmağının altına girmiş. Tırnakları da Vicente Holgado'nun tırnaklarından daha kısa ve bakımlıydılar, kırmızıya boyanmışardı. Daha yumuşak ve hafif bir görünümdeydiler, topuk ile burun arasında geniş bir oyuk vardı.

Vicente Holgado'nun ayakları, ayakkabıların bu neredeyse dinsel sessizliği uzun zaman bozamayacağını anladılar. Bunun üzerine aceleyle yatağın dışında pek zamanlarının olmadığını çünkü tualete gitmeye yeltenen gövdenin ayakların yokluğunda bileklerin üzerinde yere kapaklanacağını açıkladılar.

Spor ayakkabıları utangaç bir tavırla, "İk kez mi gövdeden ayrılıyorsunuz?" diye sordular.

"Hayır, hayır, geceleri kendi hayatımızı yaşıyoruz," yanıtını verdi Vicente Holgado'nun ayakları; "ama çarşılarla pikelerin arasındaki karanlık bölgeden ayrılamayız. Burası ayakların doğru bölgesidir, gövde uyurken burada rahatça gezeriz. Bu bölgeden uzaklaşabiliriz istersek, ama bu kez enfeksiyonlara açık oluruz. Çarşıların arasında güvencedeyiz."

Erkek ayakları, kendilerine hayran hayran bakan kadın ayaklarından feyz alıp anlatmaya devam ettiler. Gövdenin yokluklarının farkına varmadığını, çünkü

yerlerine gerçek organlarınkine eşbir duygu uyandıran hayaletler bıraktıklarını da açıkladılar.

"Tek sorun," diye sözlerine devam ettiler, "bu maddesel olmayan ayaklarla yürünememesi. Bu nedenle gövde uyanmaya başladığı zaman yerimize geçmek için her zaman yakınlarda olmalıyız."

Kadın ayaklarıysa susuyorlardı, sanki bir an önce yerlerine dönme kaygısı

içindeymişgibi sinirliydiler. Bir biçimde çıplaklıklarını Vicente Holgado'nun ayaklarından daha fazla duyumsuyor gibiydiler. Onların sinirlerini yatıştırmak isteyen Vicente Holgado'nun ayakkabıları gün ışmadan ne adamın ne de bir süredir onunla uyuyan kadının gövdelerinin uyanacağını söylediler.

Kadın ayaklan, Vicente Holgado'nun ayakkabılarından çok ayaklarına hitap ederek,

"Öyle olsa bile," dediler, "burası bizim alışık olduğumuz bir yer değıl."

Kunduralar bu tümcede bir küçümseme sezdiler. Ayaklar ayakkabılara kıyasla üstündüler sahiden de. Hatlarına bakmak ve derilerinin altındaki formları

incelemek ayakkabılarda olmayan ilginç bir karmaşık yapıya sahip olduklarını

görmek için yeterliydi. Vicente Holgado'nun ayakkabıları bir süre daha kendileriyle kalmalarını rica edince, kunduraların anlaşılmaz hürmetinin farkına varmışolan erkek ayakları, kadın ayaklarının yanına giderek alçak sesle bir şyler konuşular.

Sonra tanışılar. Dul mokasen huyu olduğ üzere kendini açındırdı. Bunu asimetrik ya da tekil durumu nedeniyle yapıyordu belki de. Kadın ayakları grubun dışında kendi içlerine kapanmış belki de nesneleşişhalde duran eski terlikleri sorunca, Vicente Holgado'nun ayakkabıları hor görerek,

"Onlar eski," dediler.

Vicente Holgado'nun ayaklarının "Ama çok rahatlar," yanıtı tüm ayakkabıların terlikleri kıskanmalarına neden oldu.

Yönü belli olmayan kısa bir sohbetten sonra söz alan Vicente Holgado'nun ayakkabıları, bu ikili dünyada bireysel davranarak sorun yaratmamak için sanki hâlâ tekmişer gibi davranarak içlerinde bir ayak olmadığı zaman yaşadıkları boşuk duygusunu anlattılar; ayakların, ayakkabıların ruhu ya da tanrısı olup olmadığı

konusunda yaptıkları tartışaları aktardılar. Vicente Holgado'nun ayakları, durumdan duydukları memnuniyeti gizleyemediler doğusu. Kadın ayaklarına gelince, ya korkunun ya da o yıl her zamankinden daha sıcak bir yıl olduğ halde bir üşme duygusunun etkisi altındaydılar. Kadın ayakkabıları ayaklara yaklaşıp saygıyla içlerini sundular. Ayaklar tereddüt etmeden bu topuklu ayakkabıların içine atlayarak rahatça yerleşiler.

Vicente Holgado'nun boşayakkabıları büyülenmişgibi onları izledikten sonra, bir araya gelip, farelere benzer bağımsız varlıklar olma yolundaki düşncelerini ayaklara açmadan edemediler. Sanki anlaşmak için trajik bir vurguya ihtiyaçları varmışgibi çabuk çabuk konuşuyorlardı.

Vicente Holgado'nun ayaklan, "Ama bu bizim ilelebet gövdeden ayrılmamız anlamına gelir," dediler.

Arkadaşarının heyecanına kapılmışolan mokasen, "onlara ne ihtiyacınız var ki?"

diye sordu.

Spor ayakkabıları da, "gövdenin tüm zekâsı ayaklarda toplanmışır. Onun size ihtiyacı var, sizin ona değıl," diye söze karıştı.

"Bizim dünyamızda tanrı olacaksınız," dedi Vicente Holgado'nun ayakkabıları, "bu günlerde avludaki

fareleri inceledik, biraz pratik yaparsak onlar gibi olabiliriz."

"Ya da bokböcekleri gibi," dedi dul mokasen.

Spor ayakkabıları, "Biz beyaz fare olacağız," dediler.

Vicente Holgado'nun ayaklan kuşuluydular sanki, düşümleri gerektiğini söylediler. Tüm gün iş yaramaz bir bedenın ağırlığını taşımak, onu istediğ yere götürmek zorunda olsalar da, yaşmları fena geçmiyordu. Gerçi ayakkabıların sunduğ işirliğ varoluşarı açısından yeni ufuklar açıyordu, ancak dikkatle üzerinde düşünülmesi gerekirdi. Bunu, yeni edindikleri üstünlük taslayan, ilahi ifadeyi hiç

bozmadan söylediler. Ancak zaman dur durak bilmeden geçiyordu ve yatağın uçurumuna geri dönmeleri gerekmektedir. Vicente Holgado'nun ayakkabıları bir gündür yaşadıkları ve dolapta buldukları kalıpların biraz olsun dindirmeyi başrdığ

açlığın izlerini silmek için ayaklardan birkaç saniyeliğne bile olsa içlerine girmelerini istediler. Ayaklardan her biri ayakkabıların içindeki boşuğ zıpladı.

Ayakkabılar çorapların aracılığı olmadan özlerini, iç organlarını oluşturan bu varlıkları içlerinde hissedince öylesine rahatlamışbir soluk koyuverdiler ki, eski terlikler nesnesel uykularından uyandılar. Ayakkabılar kendilerini hiç böylesine dolu ve hafif hissetmemişerdi, çünkü üzerlerinde kule gibi yükselen gövdenin ağırlığı yoktu. Sakıngan davranarak hiçbir şey söylemedikleri halde, böylesi bir bütünlük duygusuyla tüm dünyayı hiç yorulmadan, bir kemirgenin kıvraklığıyla dolaşabileceklerini düşündüler. İğüdüsel olarak hem sol hem de sağtek bağıklarını

sıktılar ki, ayaklar içlerine tam olarak yerleşp her köşlerine sinsinler. Hatta bir ara ayakların çıkmasını önlemek için bağıklarını hiç gevştmemeyi bile düşündüler. Ya ayaklara olan saygılarından ya da bu biyolojik serüvenin psikolojik baskısıyla ayakların, işirliğinden çekinmelerinden korktular. Çamaşır odasının bir deliğnden kaçıp koş koş aşğya, binanın iç avlusunda yaşayan farelerin yanına gitmemek için kendilerini zor tuttular.

Tam bu anda yatak odasından bir ses duyuldu. Sanki bir beden gecenin karanlık sessizliğnde çoğlan bir gümbürtüyle yere düşüş ona da acı dolu bir çığık eşik etmiş. Vicente Holgado'nun ayaklan gövdenin ayağ kalkmak istediğini anladılar; belki banyoya gitmek istemiş ama ayaklar olmadığı için odanın parkesine yapıışısı.

Bu tehlikeli durum karşısında ayakkabılar bağıklarını gevşttiler ve erkek ayaklan kadın ayakları peşerinde, bir koş yatak odasının yolunu tuttular. Biyolojik dünyaya dönmüşolan terlikler de, sanki ellerinden bir şey gelirmişgibi ayaklarla birlikte koşular. Kunderaların her biri böyle bir durumda kendileri için uygun gördükleri bir köşye çekildiler, ancak Vicente Holgado'nun ayakkabıları biraz önce tattıkları

müthişzevki düşünerek yan yana, oldukları yerde kalakaldılar.

ÜÇ

Çalar saatin sesini duyan Vicente Holgado, sersemlemişhalde çarşfların arasında doğuldu,

dirseklerini dizlerine dayayıp yüzünü ellerinin arasına alarak yatağın kenarına oturdu. Biri sanki bir kumaşın örüldüğü tek ipi çekmişde, kumaşgözlerinin önünde sökülüp gidiyormuşgibi uykudan uyanıklığı sürükleniyordu. Arkasındaki kadın esneyince, bilincinin dipsiz boşuklarında avare dolaşın bir ipe dönüşün bu düşel kumaşyok oldu. Gözlerini kapadığı parmaklarını aralayarak ayaklarına baktı

ve yerinden sıçrayarak gözlerini yumdu. Kadın adamın rahatsızlığını fark ederek ne olduğunu sordu.

Adam nefesini tutup, her şey yolunda mı diye yine parmaklarının arasından bakarken, "Hiçbir şey," yanıtını verdi; "sanki ayaklarım bacak değışirmişer gibi, sağayağın sol, sol ayağın sağbacağmdaymışgibi geldi."

Kadın yatağın kenarına kadar gelip, başını uzatarak adamın ayaklarına baktı.

"Bir şeyin yok," dedi gülerek, "yerinde olmayan kafan. Neden gece yarısı o kadar patırtı çıkardın?"

"Ayaklarım yerinde yoktu, ikisi de. Banyoya gitmek istedim ama elbise askılığını

devirdim ve yere yapışım."

Vicente komodinin üzerinde duran bir kitabı işret ederek, "Metroda okuduğın ayakkabılar hakkındaki ş kitap yüzünden kâbus gördüm," dedi.

"Sakın Yatağın Altına Bakma!" dedi kadın.

"Her ne haltsa! Dün gece sen uyuduktan sonra uyku tutmadı, uykum gelsin diye biraz okudum. Uyuyacağma kitaba kaptırdım. Beni fena etkiledi, bir de üstüne sıcak..."

"Rüyan nasıldı?"

"Ne bileyim, hatırlamıyorum ki!"

Vicente ayaklarıyla yeri yoklayarak terlikleri aradı, bulunca ayağna geçirip koridora çıktı. Çok yüksek tavanlı eski bir evde yaşıyordu. Banyo ebeveyn yatak odasından epeyce uzaktaydı. Dişerini fırçalarken azı dişnde kendi ağıyla ilintili, ama anlaşılmaz biçimde başa bir ağzdan gelir gibi uzaktan uzağ bir acı duydu. Bir an durdu ve ne olduğunu anlamak ister gibi, sanki ilk kez görüyormuşasına lavabo deliğne baktı. Kenarları metal bir halkayla çevrili gider deliğ adamı kısa bir süreliğne hipnotize ederek, gündelik yaşmın kıvrımları arasında onu bekleyen gizemli bir kader olduğunu haber verdi sanki. Duş girdi. Suyun altında, Teresa orada kalmaya devam edecekse bir takım düzenlemeler yapması gerekeceğini düşndü.

Örneğın kadın kapısı iyi kapanmadığı için banyoda rahat edemediğinden yakınmışı.

Hiçbir kapı doğu dürüst kapanmıyordu ki, ne yatak odasınınki, ne de mutfaknki.

Hele taban döşmesinin açması hali... Özellikle de banyoda bidenin çevresi çatlak doluydu, ışğ yakar yakmaz oraya buraya böcekler kaçışyordu.

Aslında Holgado'nun daireden fazla bir şikâyeti yoktu, kirası makuldü. Madrid'in, Fuencarral Caddesi'nde, Tribunal'in yakınındaydı. Hep yaşamak istediğ yerd burası.

Tek sorun, Arturo Soria'da büyük ve modern bir alışveriş merkezinde evvelki sene açtğ ayak bakım merkezinden çok uzak olması ve Vicente'nin işne nefret ettiğ bir ulaşım aracıyla, metroyla gitmek zorunda kalmasıydı. Öte yandan yer döşmesindeki çatlaklar, koridordaki eği bğölük, pencerelerin doğu dürüst kapanmaması ve binanın genel döküntü hali, Vicente'nin çileciliğn medeni bir versiyonuyla ilişilendirdiğ gösterişsiz bir varoluş işret ediyordu.

Soğk suyun ensesine çarpıp terinin yanı sıra sabah içinde uyandğ şşnılg da akıtmasını umarak düşün altında dururken, banyo küvetindeki ayaklarını düşnceli düşnceli inceledi. Onlara acıyordu. Hem kızarmışardı hem de bir türlü

iyileşiremediğ bir mantar yüzünden pek iyi görünmüyorlardı, ayaklarına yeterince özen gösterdiğ de söylenemezdi zaten. Terzi kendi söküğnü dikemezmiş

Yatak odasına dönünce, Teresa adındaki kadını çarşfların arasında yan uyur yarı

uyanık durumda buldu. Yüzünde boş neredeyse kötücül bir gülümseme vardı.

Vicente giyinmeye başamaya kalmadan adamdan yatağ gelmesini istedi. Adam yatağ girince tüm uzuvlarıyla birbirlerine sarıldılar ve fazla bir değşklik göstermeden onon beşgündür süregelen tutkulu sahneyi yinelediler. Ancak kadın Vicente'nin kendisini hâlâ sevmediğnden emin olmak istiyordu ve bunu tekrarlamasını istedi.

"Seni sevmiyorum," dedi adam, "bunu bal gibi biliyorsun."

Teresa, "Arada bir sanki birbirimize âşkmışz gibi projeler yaptığnı seziyorum,"

dedi.

"Proje değl, hesap."

Sevişelerinin ürkütücü şddetini birbirlerini sevmemelerinin güvencesine borçluydular bir nevi. Her biri ötekinin bir varışnoktası değl, daha kesin, daha sağam, daha ayaklan yere basan bir şye giden yolda bir duraklama, bir geçişolduğnu biliyordu. Bu bilgi ikisine de yaşadıkları ilişide bir üstünlük kazandırıyor, bu üstünlük de cinsel bir yarara dönüşüyordu. Yaşdıkları açısından cinsel boşlmaları kadar birbirlerine ettikleri sözler de önemliydi; çünkü bu sözler bu konular hakkında sıradan, gelip geçici bir tanışa, bir taksi sürücüsüyle ya da bir trendeki kompartıman arkadaşıyla konuşlanlarla aynı sınıftandı, bu nedenle de dokunaklıydılar. Bir gece önce, kadın adamın rüyasında gördüğ roman hakkında bir iki yorum yaptıktan hemen sonra Vicente kadına bir sırrını açmış ama kadın ciddiye bile almamıştı.

"Neden yatağn altına bakmamak gerektiğnı biliyor musun?"

"Daha o bölüme gelmediysem de," dedi Teresa alayla, "neden?"

"Aslında çok yakınımızda olmasına karşın bize çok uzak bir boyuttan söz ediyor."

"Sen bu konulardan ne anlarsın?"

"Çünkü ben yatak altı canavarıyım."

"O zaman burada, yukarıda ne yapıyorsun peki?"

"Çıkmak gibi bir yanıştırdım. Daha doğusu çıkarıldım, o zamandan beri ıstıraplı

bir yaşamım var, dikkat çekmemek için bu kaslar, bu sinir uçları ve bir türlü içine tıkmadığım bu deriyle insan kılığına girdim."

Teresa öyle karanlık bir kahkaha attı ki, kahkahası sanki yanıltıcı bir içeri girmiş bir yarasa gibi yatak odasının penceresinden uçup gitti. O yıl sıcaklar erken bastırmıştı, daha Mayıs baş olmasına karşın Haziran sonu kadar sıcaktı. Şak vaktinin serinliğinden faydalanmak için pencere açık yatıyorlardı.

Sabahın cinsel alışverişini bitirdikten sonra Vicente Holgado giyindi, ayağına siyah çoraplarını geçirdi ve bir gün önce giymişti

mokasenlerle bağli ayakabılar arasında kararsız kaldı. Bağli ayakabılar daha rahattılar, ama çok kirliydiler. Sonunda bağli ayakabılarda karar kıldı, ama epeyce söylendi.

Seks sersemliğini atlatmaya çalışın Teresa, "Yine ne var?" diye sordu.

"Mokasenlerim ayağımı vuruyor, bağli ayakabılarım da çok kirli."

"Bağlıları temizle o zaman."

Vicente ayakabılarını giydikten sonra ayaklı elbise askısına dönerek gece ona takılıp düşüş için özür diledi. Teresa onun mobilyayla şkalışığını görünce, askının bir casusa benzediğini söyledi.

"Babamın da bir tane böyle askısı vardı. Ama bu daha ciddi, eminim ki babamınkinin patronu."

Vicente kahve hazırlarken Teresa üzerinde Vicente'nin bir pijamasıyla mutfak

geldi, içinde kolları ve bacakları kayboluyordu. Saçlarını o kadar sıkı at kuyruğ

yapmış ki, bakışlarının özelliğ olan soru ya da şşnlık ifadesi iyice ortaya çıkmıştı.

Kahvaltı sırasında içine kapandı, nedense Vicente'nin gördüğ kâbusu sordu yine.

Vicente, "Romadaki gibi ayakabılarla ilgiliydi," dedi, "ama rüyamdakiler benim ayakabılarımdı. Sanırım seninkiler de vardı."

"Belki de yatak altı canavarı masalıyla kitabın konusunu birbiriyle karıştırdın ve patlayıcı bir karışım yarattın."

"Yatak altı canavarı bir masal değil, varlığ bilimsel olarak kanıtlanmış"

"Benim yatağmın altında hiçbir zaman canavar olmadı," dedi Teresa, "benimki dolabın içinde."

"Yatağn altındakiyle dolabın içindeki aynı canavar. Odada yaşıyanın karakterine göre yatak altında ya da dolapta olabilir. Benimkisi yatağmın altında yaşıyor."

Korkumu geçirmenin tek yolunun canavara dönüşek olduğunu keşettim. Küçükken somyanın altına saklanır, saatlerce terliklere, ayakkabılara, okul botlarına bakardım. Üflesen canlanacak gibi dururlardı. Hayatımda gördüğüm ilk ölü de o döneme denk gelir; belki de tabuta yerleşirilişbiçiminden dolayı bana devasa ayaklan var gibi görünmüşü."

Teresa alaycı tavrını bırakmadan, eliyle adam sen de der gibi bir hareket yaptı ve

"Biraz tuhafız galiba?" dedi. Belki de bu şkanın fazla ileri gittiğini anlatmak istiyordu.

"Tuhaf. Hiç de değil, sadece yatağn altına girdim. Orada olanları gördüm ve yasalarıyla, yasa boşuklarıyla tüm biyolojik topluluklar gibi bir ekosistem olduğunu fark ettim. Neden şimdi birbirimize âşk olmadığımızı anlıyorum. Senin Mavi Sakal'ın ben değlim."

Kadın şkayı uzatarak, "Benimkinin dolaptan mı çıkması gerek âşk olmamız için?"

diye sordu.

"Elbette. Belki de kitabında ayakkabılar hakkında bilgi vardır."

"Gördüğüm kadarıyla bu sende saplantı olmuş Yatağn altına girme adetin kaç yaşna kadar sürdü?"

Vicente yerinden kalktı, damlatan musluğ sıktı, yeniden yerine oturmadan önce dolaptan bir yoğrt aldı.

"On bir, on iki yaşarıma kadar, hatırlamıyorum. Denizden bir ahtapot çıkartır gibi beni yatağmın altından zorla sökmek zorunda kaldılar."

Teresa yüzünü bir korku ifadesiyle şkacıktan buruşurarak elindeki galetayı

Vicente'nin yüzüne doğu salladı, sussun diye.

"Tamam, en başarda arada bir yatağmın altına saklanırdım," diye itiraf etti adam,

"ama bir gün annemle babamın döşğnin altında terliklerle oynuyordum ki, odaya annem girdi. Önce yatağn altından çıkmayı düşndüm ama sonra annemin ödünü

patlatacağımı düşünerek vazgeçtim ve yatağn altından topuklu ayakkabıların içinde bir o yana bir bu yana gidip gelen ayaklarını izledim. Sonra yatağn kenarına oturdu.

Sanırım ağıyordu. Ayakkabılarının topukları ağımanın sadece birkaç santimetre ötesindeydi, yalasam annem farkına bile varmazdı. Birden annemin ayaklarının yüzüne çok uzak olduğunu düşndüm.

Ayakların başa hiç ilgisi olmayan bir dünyaları vardı. Benim orada, yatağın altında olduğumu bilmelerine karşın hiçbir şey söylemediler, söyleyemezlerdi çünkü o anda aynı dünyaya aittik. Birbirimizi korumak, birbirimizle dayanışak zorundaydık."

"Bu anlattıkların gerçekten oldu mu? Bir karabasan falan değil, değil mi?" diye sordu Teresa; kahve fincanı elinde, havada asılı kalmış, ağında bir korku çılgın

atacak ya da kahkahalara boğlacak gibi arada derede bir ifade vardı.

"Elbette," diye devam etti Holgado, kadının tepkilerinin pek farkında olmadığını

belliydi, "sonra somya, annem kendini üstüne bırakıverince gıcırdaı. Bir süre sonra annem yine doğuldu ve ayak bileklerinin dibine bir külot düşü. Külodunu sağelinin iki parmağını kullanarak tek bir harekette çıkardı. Ayakkabılarını da çıkartarak külodunu birinin içine koydu ve yatağın altına itti. Ayakkabının külotu yutacağını düşündüm, çünkü ben ayakkabı olsam öyle yapardım. Bu sahneyi görmemek için koş koş oradan kaçmak istedim ama dayandım. Annem kalktı, hareketlerinden ev elbisesini giydiğini çıkardım çünkü yatağın altına elini sokarak terliklerini aradı, ona terlikleri uzattım, farkına bile varmadı ve daha sonra yatak odasını terk etti. Uzaklaşmasını bekledim, ama birden oradan çıkmak istemediğini anladım, çünkü o yer bana aitti ve çıkmadım."

"Çıkmadın mı?"

"Hayır yatağın altında yaşamaya başladım. Evden kaçtığımı sandılar. Bir okul arkadaşım bir ay kadar önce evden kaçmış, benim de aynısını yaptığımı

varsaydılar. Günlerce sokaklarda, istasyonlarda beni arayıp durdular, oysa evde, onların yatağının altındaydım. Orada yaşamaya alışışım. Beni zorla çıkardılar, psikolojik tedaviye soktular, kas erimesi ve cilt tedavileri falan verdiler. Ben de elimden gelenin en iyisini yaptım, ama asla sizler gibi hissetmedim o olaydan sonra. Sonra büyüdüm ve bu olanları unuttum, sözünü bile etmedim hatta, ama bir gün köpeğimi yatağın altında ölü buldum, sana geçen gün anlatmışım ve birden her şey kafama dank etti. Hemen ardından elinde ayakkabılar hakkında bir romanla sen ortaya çıktın..."

"Kes, kes artık, tamam korkudan hoşanırim ama küçük dozlarda..."

Kirli tabakları yıkamak için lavaboya götüren Vicente, "hepsi bu değil," dedi.

"Tamam, tamam, yaşmda her şeyin bir açıklaması var elbet, şimdi ayaklara duyduğun tutkuyu anlıyorum."

"Ayaklar olup bitenleri bilir."

Vicente yıkadıklarını bulaşklığı yerleşirdikten sonra Teresa'ya tek bacaklı bir hastasını anlatırken sağa solda bulduğu bardakları çalkalamaya koyuldu.

Hâlâ Vicente'nin pijamalarının içinde uyuklamakta olan Teresa sanki olup biten bir rüyaymışda uyanmak istermişgibi başını sağ sola salladı.

"Tekrarla bakayım," dedi.

"Duydun işe. Ona durmadan rahatsızlık veren hayali bir ayağ var, bir süreden beri tedavi ediyorum."

"Ne yapıyorsun peki?"

"Bir leğnin içinde tuz ve bikarbonat banyosu hazırlıyorum. Oturuyor ve görünmeyen ayağını ılık suya sokup, acısı dinene kadar içeride tutuyor. Bunlar, diyabete bağı damar tıkanıklığı belirtileri. Masaj için onu sana göndermeyi düşünüyorum."

"Olmayan ayağ masaj yaptırmak iş yaramaz ki!"

"Elbette."

Teresa masaj uzmanıydı ve Vicente'nin işyerine bitişik küçük bir muayenehane açmayı düşünüyordu. Hâlâ sürmekte olan dekorasyon çalışmaları sırasında Teresa, Vicente'den bir iyilik istemiş o sırada tanışışardı. Teresa bir şey söylemeyince, Vicente bir uzvu eksik, özellikle de masaj yapılacak yeri eksik bir hastayı ona göndermeyi düşünmenin saçmalık olduğunu fark etti. Yine de kendi kendine söylediklerini gözden geçirerek, tükürdüğünü yalamaması gerektiğine karar verdi, üste çıkmanın başa yolu yoktu.

Teresa birden konuyla ilgilenmiş gibi, "Onu gerçekten de bana göndermeyi düşündün mü?" diye sordu.

Kadının ani ilgisinden rahatsız olan Vicente, "Elbette," dedi; Teresa karşı

çıkmayınca adam bozuldu. Bu omurgası olmayan bir canlıyı kemik uzmanına göndermek gibi bir şeydi. Musluğ kapattı ve bir mutfak beziyle ellerini kuruladıktan sonra evden çıkacağını söyledi. Teresa düşünceliydi, olmayan bir ayağ masaj yapmak konusunu enine boyuna ölçüyordu sanki, birden:

"Öğene doğu marangozla buluşacağım. Gelince sana uğarım. Annemlere gidip üzerimi değiştirmem gerek. İki gündür aynı şeyleri giyiyorum," dedi.

Her zaman böyle ayrıntılı açıklamalarda bulunurdu.

Vicente, ikisi de istemese de durumlarını bir düzene sokmaları gerektiğini düşündü.

Hem reddedilme korkusundan hem de Teresa'nın hemen taşnacağından çekindiği

için beraber yaşamayı önerip ilk adımı atan olmak istemiyordu. Varlığının yalnızca yarısı hatta belki de yüzde kırkı Teresa'yla yaşamak istiyordu. Öbür yarısı

yalnızlığından hoşuttu, ama her iki yarıyı da memnun etmek kolay görünmüyordu.

Çok zaman önce bu tür kaygılarından bir kadına söz etmiş kadın da onun söz vermekten korktuğunu söylemişti. Ama varlığının yalnız yaşamak isteyen yarısıydı

söz vermekten korkan. Öbür yansı bunu istiyordu. Belki de Teresa'nın da böyle iki yarısı vardı, bu nedenle söz vermeye doğru bir adım attığı anda öyle bir hüzne kapılıyordu ki, içinden çıkması çok güç oluyordu. Vicente gülümseyerek en iyisi bu yarıların birbirleriyle anlaşası diye düşündü: Bir yarı

Teresa'yla evlenir, öteki de yatağın altında yaşamaya devam ederdi. Bu tıpkı "Koridorun sonundaki oda hariç

evimin tüm odalarına girebilirsin" demek gibi bir şeydi. Acaba Teresa bu tür bir öneride bulunsa Vicente ne derdi? İndeki yasağ delebilir miydi? Hangi yarıyla?

Fethedilmiş olanla mı, serbest olanla mı? Gerçek olan her ikisinin de içinde ötekinin giremediğ gizli bir bölgesinin olmasıydı; coğrafyası olmayan bir yer, dili, anayasası, tarihi olmayan topraksız bir ülke.

Teresa kapının önünde Vicente'nin dudaklarına kocasını uğrlayan mutlu bir eşedasıyla bir öpücük kondurunca, adam bunun hem iyi hem de kötü olduğunu düşündü.

Vicente metroyla işne giderken, her ne kadar yıpranmış olsalar da, bağıklı

ayakkabıların daha rahat olduğunu bir kez daha teslim etti. Bir gün önce giydiğ

mokasenler ayaklarını sızım sızım sızlatmışı. Bazı ayakkabıların kalıp gibi ayağ

uyma özelliğ varken, bazıları da bir kap olmaktan öteye gidemezdi. İstasyonlarda vagona yeni insanlar bindikçe ayaklarını izliyor, olası rahatsızlıklarını tahmin etmeye çalışıyordu. Dünya türlü rahatsızlıktan mustarip ayaklarla dolup taşıyordu ama Vicente'nin muayenehanesi nedense boş. İnsanlar damar sorunları olunca kardiyologa, kemikleri ağrıyınca travma uzmanına giderlerdi, ama kimse baş ciddi biçimde derde girmeden bir ortopediste başurmazdı nedense. Oysa Vicente tıp eğitimi almamış olmasına karşın pek çok doktordan daha fazlasını bilirdi.

Ayaklarına en iyi bakan adamın bile, onlara en fazla bir protez kadar değr verdiğni düşündü. Kendi de, bir süredir klasik tedavilere direnen bir mantar hastalığından mustarip olan ayakları için herhangi bir tedavi girişiminde bulunmamışı. Teresa'nın ayakları mesela gayet bakımlı, tertemizdi, ama küçük parmağının içe bükülme eğilimi vardı. Teresa önceki gece anne ve babasının Vicente'yi tanımak istediklerini söylemiş adam da karş çıkmamışı. Bilakis, mutlu çift rolüne soyunacaklardıysa, neden bu tür oyunlar oynamasınlardı ki? Karakterleri hakkında biraz bilgi toplamayla sınırlamışı ş ana kadar bu insanlarla ilişkisini. Teresa'nın annesi hastalık belirtilerine, babası da alet edevata kafayı takmışı (hatta bunlarla yatıp bunlarla kalkıyorlar da denebilirdi). Her ikisi de Esperanto konuşn bir topluluğn üyesiydiler ve kızlarına da bu dili akıcı biçimde konuşayı öğetmişerdi.

Teresa annesinin migren ağlarından ve böbrek taşarından söz etmeye bayıldığını

söylemiş. Babasının dünyasıysa yıldız tornavidalar, matkaplar, yuvarlak uçlu penslerdi. Hırdavatçı dükkânının vitrinini butik gibi dekore etmiş.

Vicente bu hastalık hastalığın ve alet edevat bağımlılığın ardında ahlaki bir düzen ittifakı olduğunu düşündüyse de bir şey söylemedi. İğnçtir, onu her ikisi de, ilgilendiriyordu, hem belirtiler hem alet edevat... Çünkü bu iki saplantının bir aşınılık formu arayış içerisinde birbirlerini tamamladıklarını düşünüyordu. Yıllar önce çok amaçlı bir aleti görünce duyduğ hayranlığ anımsadı: Bir sapın içinden akla hayale gelmeyen bir sürü pratik alet, şş açacağı, bıçak, tırnak törpüsü falan çıkıyordu, sihirbazın şpkasından çıkar gibi. Bu aleti hemen satın almışı ve komodininin çekmecesinde saklıyordu, evde

onunla çözemeyeceğ bir sorun yoktu.

Vicente güzel bir pens ya da her derde deva bir cımbızla olduğ kadar genel anlamda hastalıklarla, özel olarak da ayaklarda meydana gelen hastalıklarla ilgileniyordu.

Bu özelliklere bakılırsa Teresa'nın daha iyi bir anne ve babası olması beklenemezdi (Esperanto'yu hesaba katmamış, ama bu, tezini olumsuzlayan bir ayrıntı değldi, sonuçta o da pratik bir alet, bir araçtı). Geçirdiğ tuhaf gecenin ardından metroyla işne giderken, Teresa'ya istediğ zaman ebeveynleriyle tanışaya hazır olduğnu söylemişolmayı istedi. Trajik bir rüya görmüşü.

İsanı tüketen uykular vardır. Ayağnı kaybettiğ duygusunu, düşşnü, elbise askısına çarpmasını anımsadı ama bu talihsizliklerin öncesini ve sonrasını

anımsayamıyordu. Yeniden köpeğnin ölümünü düşndü. Sağa solda koşşuran minik bir yavruydu, heyhat, geçen ay bir sabah uyandığında köpeğnin yatağn altında korkudan titrediğni görmüş zavallı hayvan bir iki dakika içinde korkunç bir şy görmüşya da koklamışgibi oluvermiş.

Gregorio Maranon ve Avenida America'da hat değşirdi. Alonso Martinez'de de inebilir ve dört numaralı hatla dosdoğ Arturo Soria'ya gidebilirdi, ama on üç durak gitmesi gerekiyordu ve bunun uğrsuzluk getireceğne inanıyordu. Başa bir bakışaçısından da hat değşirmenin rahatsızlığına karşn beşdurak tasarruf etmişoluyordu. Bunu hesaplayan Teresa'ydı. Vicente'yle aynı zamanda evden çıkıyor, işyerinin bulunduğu çarşya Vicente'den daha geç varıyordu. Hangi yolun daha iyi olduğnu tartışışardı bir keresinde. Sonunda Teresa hat değşirmenin batıl inançlar nedeniyle değl de, zamandan tasarruf etmek açısından daha olumlu olduğna karar vermiş. Bu polemik Vicente'nin ağında acı bir tat bırakmış, demek ki varoluşal sorunlar ya da pek çok gündelik karar, durak sayıları ya da hatlar arasında seçim yapmaktan öteye gidemiyordu. Mantıksız olmasına karşn belki de batıl inançları da iş karıştırmakta fayda vardı, şnsizliğn önüne geçemeseler bile, en azından verilecek kararı karmaşklaşırabiliyorlardı.

Kafası bu karışk düşncelerle dolu, istasyonda indi ve Arturo Soria Caddesi'ni kat ederek, henüz pek çok işyeri ve dükkânın halka kapalı olduğ alışverişmerkezine vardı. Giysi dükkânlarının genç tezgâhtarları ellerinde kahve kupalarıyla bir o yana bir bu yana gidiyorlar, çene çalıyorlar, çekingen bir içtenlikle birbirlerine selam veriyorlardı.

Vicente'nin muayenehanesi ikinci kattaydı. AYAK BAKIM ATÖLYESİ Kapının üzerinde yeşl neon ıııklı harflerle böyle yazıyordu. İu351 yerini bu kadar saldırgan bir biçimde, insanların gözüne sokmaya karar vermesi kolay olmamış.

Sahtekarlıkla suçlanmamak için tıbbi bir unvan kullanmamış ancak nasır sökücü

gibi bir tanım da bilgisini göz önünde bulundurunca, gözüne yetersiz görünmüşü.

AYAK BAKIM ATÖLYESİjenerik bir isimdi. Sorunu ciddi olsun olmasın herkesi çekebilirdi. Gelen hastaların çoğnun rahatsızlıkları son derece sıradan şylerdi ve yarım saatlik bir tedavinin ardından, gelmeden önce tahmin edebileceklerinden çok daha fazla rahatlamışolarak muayenehaneden çıkıp giderlerdi.

Vitrininde her türden taban, ortopedik ayakkabı, değşk hastalıkları olan yapma ayak vardı. Bir maskot dükkânını andırıyordu; ş çocukların vitrinine yapışp hayvanların dikkatini çekmeye çalışıkları dükkânlardan... Teresa'nın dükkânındaysa daha tadilat vardı, o nedenle henüz açılmamıştı. Dükkânına bir ad takmamıştı henüz. Kadın, fizyoterapist falan değldi; o da Vicente gibi yaptığı işn eğitimini görmemişti. Bu konuda sık sık şka yapardı, ama ticari iznini alana kadar epeyce sıkıntı çekmişti. Sonuçta kapısının üzerine MASAJ yazan bir tabela asmakla yetinmişti. Vicente bunun iyi bir fikir olmadığını çünkü fahişliğn bir dalının bu unvanın arkasına saklandığını söylese de Teresa aldırmamıştı bile. Belki "terapi"

terimini ekleyebilirdi bir yere, TERAPİMASAJI, ama Teresa böyle afili sözcüklerden nefret ettiğini söyleyerek konuyu kapatmıştı.

Vicente o gün dükkânına girerken ayakları geri geri gidiyordu. Açalı bir yıl olmuşu neredeyse, insanların yediden yetmiş ayak bakımının ne kadar önemli olduğunu kavramış olması gerekiyordu çoktan. İnsanlar düzenli biçimde dişhekimine görünmeye alışışardı. Bu bir ilerlemeydi elbette. Gençlerin pek çoğunun dişlerine tel takılıydı. Bazı günler Vicente Holgado bu tellerden takılmış ağızları sayar, bir telin parasıyla ağız sayısını çarpar, dişendüstrisinde dönen paranın miktarına şşr kalırdı.

Üstelik de insanların sadece bir ağızları varken hal böyleydi. Ayak gibi iki ağızları

olsaydı, bu rakamlar astronomik olurdu. Ama sokakta aynı miktarda ortopedik ayakkabı göremiyordu doğusu; ayakların dişere göre daha az düzeltilmeye ihtiyacı

olduğndan değl, sağık kültürü bedenin bu bölgesine ulaşmamış olduğndandı bu.

Muayenehanesine giren ayaklar bir elin parmaklarını geçmezdi. Bazen de, tek ayaklı hasta örneğinde olduğ gibi teker teker gelirler ya da kimi hastalar olan ayağıyla değl, olmayanla uğaşrdı. Kısacası klinik iyi işyapmıyor, banka verdiğ

krediyi uzatmak için ayak diretiyor, Vicente de çulsuz geziyordu.

Vicente, insanlar neden ayaklarıyla, bacaklarıyla ilgilenmiyorlar, onları kenar mahalle gibi algılıyorlar diye şkâyet eder dururdu. Pek çok insan önemli organlarının dizden yukarıda yer aldığını sanardı.

Tabelanın ışıklarını söndürdükten sonra üst cebinde kırmızı renkle adı işi doktor gömleğini giydi. Başa kimseyi beklemediğnden hayali ayaklı hastası için bir çözelti hazırlamaya koyuldu. Bu kez denemek için tuzla bikarbonata bir parça da çinko ekledi. Gerçek ayaklar yerine olmayan ayaklar üzerinde deney yapmak daha iyiydi.

Bir süreden beri çinkonun anestezi bir etkisi olduğunu düşünüyordu, ama kendinden başa kimsede denememişti henüz bunu. Bu deneyde amacı mantarların verdiğ

rahatsızlığı azaltmaktı. Arada bir her derde deva mucize bir ilaç keşetmenin hayalini kurardı. Formülünü Japon laboratuvarlarına satacak, kazandığı parayla ömrünü araştırma yapmaya adayacaktı.

Çözelti dinlenirken içinde değşk hastalıkları temsil eden alçıtaşndan ayakların durduğ bir vitrini açtı

ve teker teker tozlarını aldı. Çarpık, çatlak, kırık, nasırlı

ayakların her birine avutacak bir iki sözcük fısıldadı. Kentteki en iyi alçı ayak koleksiyonlarından birine sahip olmasının nedeni yalnızca çarşıda her rastladığını

alması değil, kendisinin de dükkânın arkasındaki küçük bir atölyede gizlice imalat yapmasıydı (açıkça yapacak profesyonel yeterlilikten yoksundu). Hasta ayaklar yapıyor, bazen yaptığı ayaklara olmayan hastalıklar atfediyordu. Çünkü Vicente'ye göre hastalıktan haberdar olmak iyileştirmekten daha önemliydi. Bu ayaklar arasında en sevdiğinin tek bir devasa tırnağ vardı; bu tırnağın altındaki parmaklar sanki korkmuşgibi yataklarında büzülmüşer, birbirlerine sokulmuşardı. Bazı

müşerileri bu işence görmüşayaklardan iğenirler, yine de bakmaktan kendilerini alamazlardı. Bu davranışarı Vicente'nun kafasını karışıyordu. Kafasında Akhileus'un topuğna sahip bir ayak yapmak vardı ama hastalık nasıl simgeleyeceğni bilemiyordu. Kendi uydurduğu bir hastalık sahip bir ayak yaptı mı kalıbı kırardı ki, eseri tek olsun. Tıp Fakültesi'ne yazmış öğretim görevlilerini öğrencileriyle birlikte koleksiyonunu görmeye davet etmişti, ama henüz ses seda çıkmamıştı.

Saat onbirde hayali ayak geldi. Bağı olduğu bacağın dizden yukarısı görülmeye değrdi doğusu. Pantolonun paçası ayağın çevresinde dalgalanıyor, konturlarına pek sadık olmasa da, arada bir ayağ resmediyordu sanki.

Koltuk değeklerini bir koltuğın üzerine bırakıp oturan adam, "Allah'tan başa şy isteseymişm," dedi, "işkazası geçirdiğim için hem yüklü bir tazminat aldım, hem de sakat maaş almaya hak kazandım. Canım ne isterse onu yapabilirim artık."

"Peki ne yapmak istiyorsunuz?" diye sordu Vicente, bir yandan da çözeltinin sıcaklığını kontrol ediyordu.

Adam gözlerini ayakların sergilendiğ vitrinden ayırmadan, "Omurgasızlar. Bir gün sizin alçı ayak koleksiyonunuz gibi bir kabuklu koleksiyonum olmasını çok isterdim."

Ayak bakım uzmanı çözeltiyi döktüğ leğni adamın ayağının altına sürdü. Paçasını

sıvayıp hayali ayağın suya sokan adam,

"Oh! Dünya varmış" dedi.

"Bu gün karışma çinko da ekledim. Anestezik bir etkisi var, banyodan sonra da sürüyor."

Vicente özür dileyerek dükkânın arkasına geçti ve ahşp bir arşv kutusu çıkartarak hastanın fişni inceledi. Tekrar teşisini okudu: Diyabetik damar tıkanıklığı. Kendine yanılmışolup olamayacağını sordu. Yeni hazırladığı çözeltiye koyduğu çinko miktarını kaydettikten sonra, yaptığı işen pek memnun, ön tarafa geçti. Tam o sırada kapıdan merkezin alt katındaki butiklerden birinin müdireliğini yapan, son derece çekici, orta yaşn üzerinde bir kadın girdi. İi aydır tabanının altındaki nasırları tedavi etmekteydiler. Holgado nasırları ponza taşıyla ovuyordu, ama nasırlar, anlayamadığı bir inatla anında yeniden oluşuyorlardı.

Vicente küçük bir paravan açarak hayali ayaklı hastayı arkasına gizledi ve alçak bir tabure çekip kadının önüne oturdu. Kadın düz, son derece ciddi görünümlü siyah ayakkabılar giyiyordu, ayakkabılarını çıkarıp kenara koydu. Vicente kadının sağayağını alarak ne olduğ anlaşılmaz, müphem bir nesne gibi bir elinden öbürüne aktardı. Hasta durumdan kuşulandı.

"Durum vahim mi?" diye sordu.

"Hayır, ama ağr, belki de daha spor ayakkabılar giymelisin."

Kadın plaj terlikleriyle bir modaevini yönetemeyeceğini söyleyince Vicente ona katıldı.

Yüksek sesle, sesinin titremesine engel olmaya çalışarak "Sana taban yapayım,"

dedi, ortopedist değildi ama bu unvana sahip pek çoklarından daha fazlasını bilirdi.

"Böylece daha az nasır tutar, çünkü taban ayağını başa bir açıdan hareket etmeye mecbur eder."

Taban fikri hastanın hoşna gitti, yine de Vicente'den sertlikleri taşamasını istedi.

Vicente önce özel bir bıçakla çalışı, daha sonra, en hassas kata varınca, ponza taşıyla sürttü. Pek çok profesyonel bu yöntemi modası geçmişbursa da, Vicente özellikle nasır tedavisinde hâlâ tartışılmaz bir yöntem olduğnu düşünüyordu.

Kadın siyah ipekten bir pantolon giymiş, paçaları bileklerinde bir yara izi gibi duran bir kurdeleyle büzülmüşü. Paravanın öbür tarafındaki hayalet ayaklı hasta Vicente'ye çocukluğunu anımsatan eski bir şrkı mırıldanıyordu.

"O nasıl gidiyor?" diye fısıldayarak sordu kadın.

Vicente eliyle ne iyi ne de kötü anlamına gelen bir işret yaptı. Kadın işrete yanıt olarak gerçek olmayan kötülükleri ortadan kaldırmının daha zor olduğnu söyledi.

Vicente gerçek olmayan kötülüklerin de gerçek olduğnu söylemek istedi, ama hastasının onları duyup, arkasından konuşuklarını düşünmesinden çekindiğ için konuyu başa yönlere kaydırđı. Kadın saatine baktıktan sonra koşrak gitmesi gerektiğini, yeni bir elbise sipariş beklediğini söyledi. Ertesi gün yine gelecekti, tam çıkarken Çinli bir toptancısının olduğnu söyledi, mutlaka ayaklan sargılıydı, çünkü aksayarak yürüyordu.

"Belki de sargıları çıkarmaya ve sana gelmeye ikna edebilirim, çok parası var."

Vicente çok teşekkür etti. Ayakların büyümemesi için bu şkilde sargılanmasının kemikler üzerinde yarattığ etkileri incelemiş, ama bu işenceyi çekmişherhangi bir ayakla hiç karşılaşamış.

Kapıyı kapattı, geri döndü ve paravanı katlayıp duvara yasladı. Saatine baktı.

Hayali ayaklı hastaya sanki süre de en az çinko kadar önemliymişgibi davranarak,

"On dakika daha," dedi. Belki de gerçekten önemliydi. Öyle veya böyle, her şeyin Vicente'nin kontrolü altında gibi görünmesini sağlıyordu.

Tam bu sırada Teresa geldi. Giysi değşirmişi, saçları yeni yıkanmışgibi nemliydi.

Vicente ona şşınlık hatta biraz da aşla baktı, bu kadar arzulanası bir kadının kendisini beğnmesine şşrmışgibiydi.

Teresa, "Saat on bir buçuk ve marangoz ortalarda görünmedi," dedi, yüzünde işer pek yolunda gitmiyormuşve dükkânını zamanında açamamaktan korkuyormuşgibi bir ifade vardı. Davetiyeleri bile göndermiş bir hazır yemek şrketiyle kokteyl için anlaşışı.

Konuşrlarken gözlerini topalın, leğndeki suyun içine batmış görünmeyen bir kaplumbağya benzeyen hayali ayağndan alamadı. Vicente onları tanışırdı ve Teresa'nın fizyoterapist olduğnu söyledi, söyler söylemez de pişan oldu, çünkü bu doğu değildi. Ama ağından çıkmışı bir kez ve geri alamazdı. Kadın profesyonel bir ilgiyle görünmez ayağn üzerine eğildi. Ellerinin arasına alarak,

"İin verir misiniz?" dedi.

Hasta izin verdi. Teresa'nın yaptığ masaj karşsında yüzünü bir rahatlama ifadesi kapladı.

"Bu bir diyabetik damar tıkanıklığ değil," dedi kadın. Alçak sesle konuşuşu ama hem Holgado hem de hasta, ayak bakım uzmanının tanısıyla hemfikir olmadığını

duydular, ortamı düşanca bir gerginlik kapladı.

"Zarar görmüşbir sinir var," dedi Teresa kendinden emin. "İtiyacınız olan rehabilitasyon ve masaj. Ayak tıraşınızda duyarsızlaşışbir kısım var."

Vicente durumu kurtarmak için söze karışı, Teresa'nın tanısının diyabetik damar tıkanıklığ ile çelişediğini söyledi; zaten bir masaj tedavisi önerip önermeyeceğini öğenmek için Teresa'ya danışak istediğini de ekledi. Ayak uzmanı ve masaj uzmanıyla aynı zamanda birlikte çalışak fikri hastanın da hoşna gidince, Teresa dükkânını açmışolacağını varsayarak bir sonraki haftaya adama randevu verdi.

Topal çıkınca Vicente, Teresa'ya olan bitenden hoşanmadığını ve bunu yapmaya yetkisi olmadığını söyleyecekti, ama her şeyin bir düşe ya da romanda olup bittiğini düşünmeyi yeğedi. Sırf bu oyunu devam ettirmek için:

"Diabetik damar tıkanıklığ olduğnu hiç düşünmedim aslında, ama bu, kalbi ilgilendirdiğ için insanların çok hoşna giden bir tanı," dedi.

Terasa, "Kalbin eskisi kadar prestiji kalmadı, insanlar karaciğrleriyle ilgili bir sorunu tercih ediyorlar," dedi.

Vicente, "Ne olursa olsun eş olmayan organlar çiftlere göre daha fazla kredi sahibidir," yanıtını verdi.

Teresa da bir asimetri tutkusunun olduğu konusunda Vicente'yle hemfikirdi, bunun bireyselliğn yükselen değr olmasıyla ilgisi vardı belki de.

Tam o sırada Teresa'nın marangozu kapıdan kafasını uzatarak geciktiğ için özür diledi. Teresa, Vicente'ye veda ederken anne ve babasının onu o gece yemeğ beklediklerini söyledi.

Gülmesini bastırarak yalancıktan tehditkâr bir sesle, "Seni tanımak istediklerini söylemişim," dedi.

Vicente öge yemeğni birlikte yemek istediye de, Teresa'nın tüm gün alışverişmerkezinin dışında yapacak işeri vardı.

"Gece bizimkilerde görüşrüz, geç kalma."

Teresa'nın ailesinin yaşadığı ev Hortaleza'da, Marfa Moliner'in köşsinde, Holgado'nun evinden fazla uzak olmayan eski bir apartmandaydı. Babası evin altında bir hırdavatçı dükkânı işletiyor, annesi de kasada oturuyordu. Bina dökülüyor, ziyaretçilerin üzerinde tarihi bir kalıntıya girmişer etkisi bırakıyordu.

Teresa'nın babası girişeki rutubet lekelerine "kılcal damarlar" diyordu, ama Vicente Holgado adamın ne demek istediğini pek anlamamış doğusu.

Tanışkıktan sonra hep birlikte mutfak, akşam yemeğ için özel bir şy pişiren annenin yanına gittiler. Vicente, girer girmez bir karınca sırasının lavabonun altından çıkıp, bulaşık makinesinin altında kaybolduğunu fark etti. O kadar küçüktüler ki gidiyorlar mı, geliyorlar mı, belli değldi. Vicente sıraya yaklaşarak öbürlerine sezdirmeden, istemeden olmuş sanki kendisinden ziyade ayakkabısının kararıymışgibi karıncaları eziverdi. Teresa olan bitenin farkına vardı ve Vicente'ye engel olamadığı

için gözle görülür biçimde gerildi. Bu sırada annesi kızına dönerek lavabonun altında bir karınca yuvası keşettiğini, ama bozmaya kıyamadığını söyledi.

"Bazıların göre," diye sözlerine devam etti, "karıncalar tüm dünyanın çevresinde, alışverişe kullandığımız fileye benzer bir ağoluşuruyorlar, ama içinde karpuz yerine Dünya var, yeterince büyük bir delik açarsak, düşeriz. Üstelik de insanı rahatsız etmiyorlar ve eski mobilyaların döküntülerini de ortadan kaldırıyorlar."

Vicente temizlemeyi unuttuğ bağıklı ayakkabılarının durumundan utanç duydu ve insanların dikkatini anatomisinin daha üst bölgelerine çekmeye çalıştı. O öğeden sonra alışverişmerkezindeki dükkânlardan birinden maddi olanaklarına göre fazlasıyla pahalı olan mavi bir kravat satın almıştı. Bir doktor kravatı diye düşündü

ya da bir dedektif.

Teresa'nın babası odanın bir köşsinde, yemek masasının yanında oturmuş bir bardak şrabın tadını çıkartırken bir yandan da elindeki küçük tornavidayla bir fındık kıracağı kurcalıyordu. Arada bir tatminkâr bir ses çıkarıyordu. Dışdünyaya uyum sağlamakta sorunu olmayan kendine ait bir dünyanın

içinde yaşıyordu sanki.

Vicente birden ilk kez birlikte olduğı bir kadının ebeveynleriyle tanışığını fark etti ve bu ilişiy gözüne hiç olmadığı kadar gerçek göründü. Teresa'yla işerin böyle gelişceğini düşünmemişti, ama hoşna gitmiyor da değildi doğusu. Aslında bu ziyaret bir mikrokozmosun içine dalmasına ve onlardan biriymişgibi davranarak bu dünyanın sakinlerini mikroskop altında incelemesine olanak tanıyordu. İlk şrabını

bitirdikten sonra kendine güveni geldi ve bir sıçrayışa mutfak tezgâhının üzerine oturdu; biraz yüksek gelmiş galiba, çünkü ayakları havada sallanıyordu. Bu samimi hareket ailenin hoşna gittiyse de, Vicente kirli ayakkabılarının görüntüsünden fena halde rahatsız oldu ve sanki ayaklan bileklerinden ayrılıverecekmişgibi müthişbir korkuya kapılarak hemen yere atladı.

Vicente'nin ailesine karışasındaki doğllık dayanarak, "Yemeğ burada yiyelim,"

dedi Teresa.

Ebeveynler yapmacıktan bir itiraza girişilerse de ayak bakım uzmanı mutfağın sıcaklığını yemek odasının resmiyetine yeğediğini söyleyince itirazlarından vazgeçtiler. Tam o sırada sokak kapısı çalındı ve içeri minicik bir köpekle bir masal postacısını andıran genç bir kız girdi. Julia. Teresa'nın kız kardeş. Koşdan geliyormuşgibi yelek ve spor ayakkabıları giymişti. Herkesi bilgiç bir tavırla selamladı, tüm dünyaya ailesinin tüm fertlerinin ona bir borcu olduğı mesajını

yayıyordu sanki. Konuşırken dışerindeki tel gözüktü. Bu, Vicente'nin duygularında tuhaf bir dalgalanma yarattı. Ayak bakım uzmanına sanki onu başa bir yaşmdan, başa bir romandan tanınmışgibi baktıktan sonra canının akşam yemeğ yemek istemediğini söyleyerek köpeyle birlikte odasına çekildi.

Son kez Vicente'yi süzerken de şşınlık, hatta korku dolu çatlak bir sesle, "Ayrıca, son derece yorgunum," diye ekledi.

Vicente birdenbire Teresa'nın neden başa bir yere giden yolda bir duraklamadan başa bir şey olmadığını anladı. Bu yer Julia'ydı, artık biliyordu. Julia. Genç kızın gözlerinden geçen bir ışık huzmesi ya da dışerindeki tel Vicente'yi oracıkta, tüm ailenin önünde mahvetmişti; adamın yıkılış ya da zaferi o kadar kesindi ki...

Çevresinde soluk alması imkânsız bir atmosfer oluşuşu sanki.

Sessiz geçen birkaç anın ardından Teresa'nın annesi Vicente'ye dönerek yüzünde mahrem bir ifadeyle,

"Küçük kızımın giydiğı ayakkabılar dikkatinizi çekti mi? Hava bölmeleri var. Çok rahatmışar öyle diyor, ama bende tuhaf bir duygu uyandırıyorlar. Sanki ciğrleri varmışgibi. Geçen gün yıkarken nefes aldıklarını sandım," dedi.

"Vicente'ye böyle şyler söyleme sonra ayakkabılar kâbuslarına girer anne," dedi Teresa. Yüzünde gülmesini tutmak istemişgibi tuhaf bir ifade vardı, ya da belki ağamasını.

Annesi, "Ayakkabılarla ya da ayaklarla ilgili rüyalar görmesi normal değil mi, bir ayak bakım uzmanı eninde sonunda," yorumunu yaptı.

"Öyle değil," diye atıldı Vicente, "kızınızla ayakkabıların kendilerine ait kişilikleri olduğ hakkında bir kitap okuyorduk, belli bir miktar yaşmları varmış dün gece bir düşğördüm, ayakkabılarım canlanmış," dedi.

Herkesin ilgi alanından hâlâ biraz uzakta duran baba, "Ayakkabıların bir yaşmı

olması bana o kadar da masalsı gelmiyor," dedi. "Çoğ kez ayağımız kaşnır ve kaşırken kaşndırının ayakkabı olduğnu fark ederiz. Çoğ kiş ayakkabım kaşnıyor ya da ayakkabım vuruyor der, aynı şy. İsan derisine çok yakın olan nesneler bunlar.

Ama acaba bunlar canlı mı yoksa cansız varlıklar mı? Ben ikisinin arasında bir sınırdı olduklarını düşünüyorum; tıpkı deniz yıldızı gibi... Hayvan mıdır, bitki mi?

Bazen belli belirsiz itersin, hemen bir kolunu uzatır. Ayakkabılar canlı varlıklar olmayabilir, ama tamamen ölü de değiller."

Vicente Holgado bir şy söyleyecek gibi oldu. Tüm yüzler ona döndü, ama o, hâlâ

küçük kız kardeşn yüzünün ve annenin kızın spor ayakkabıları hakkında yaptığ

organik benzetmenin etkisi altında olduğndan ağını açamadı. Julia'nın küçük köpekle içeri giriş önceki samimi havayı bozmuşu sanki, sohbet eskisi gibi doğl akıyordu. Teresa, Vicente'den sofrayı kurmak için yardım istedi; kimin nerede oturacağ konusunda şkalaşılar, bu havayı biraz yumuşttı belki. Anne kızının özel durumlar için sakladığ bardakları değil de, gündelik bardakları kullanmasına yalancıkıktan içermemişgibi yaptı ama, pek sevdiğ kristallerinin bir kazaya kurban gitme ihtimali ortadan kalktığ için rahatlamış besbelli. Masa kurulduktan sonra Teresa'nın kardeşne fena halde abayı yakmasına karşn hâlâ ayakkabılarının kirini dert etmeyi sürdüren ayak bakım uzmanı tuvalete gitmek istedi, baba kaybolmamasını söyleyerek şka yaptı.

"Koridorun sonunda sağa, tüm evlerde olduğ gibi."

Koridor iyi aydınlatılmamış ama Vicente evin planını hemen kavradı. Salon koridorun bir uçundaydı, mutfak öteki ucunda; bu, bu tür eski evlerde sık rastlanan bir durumdu. İsinin arasında yan yana odalar diziliydi. Ebeveyn yatak odasının kapısının önünden geçerken içeri başnı uzattı ve yatağn öbür yanında kendisinininkiyle aynı aileden, belli bir amacı varmışgibi görünen, üzerinde bir iki erkek pantolonu asılı ayaklı bir elbise askılığı olduğnu gördü; Holgado'ya kalırsa pantolonlar önlerindeki açıklıktan yeterince iyi soluk alamamaktaydılar. İinden,

"Zavallılar, ıstırap çekiyor olmalılar," diye geçirdi ve pantolonlara talep etmedikleri bir mahremiyet sağamak için kapıyı biraz itti.

Biraz daha ileride, sağa, altından ışk sızan kapalı bir kapı gördü. Küçük kardeşn odasıydı kuşusuz. Onu yatağnda uzanmışkitap okurken ya da dışerindeki teli çıkarırken hayal etti ve o güne kadar tatmadığ bir tutkunun pençesinde kıvranmaya başadı. İtiyatı elden bırakarak anahtar deliğnden odayı

gözetlemeye başladı. Öyle bir heyecana kapıldı ki, allak bullak olmuş bir suratla kendini küçük, buzlu camdan kapısıyla öbür odalardan ayrılan banyoya attı.

Banyo geniş. Küvet demirden ayaklarıyla yer döşmesinin üstünde ne olduğ

belirsiz bir hayvan, belki bir aslan gibi duruyordu. Çok eski lavabonun üzerinde yer yer oksit lekeleri olan geniş bir ayna asılıydı. Duvar da, tam bidenin üzerine denk gelen yerde bir sıra askıda soyu tükenmekte olan hayvanları andıran bornozlar asılıydı. Bornozlar ayak bakım uzmanının bir nevi paniğ kapılmasına neden oldular. Bornozlardan Julia'nın olduğunu düşündüğüne sarıldı. Gözlerini yere dikmiş

kendinden geçmiş öylece dururken lavabonun ayağının dibinde küçük kız kardeşin köpeğnin cesedinin yattığını gördü.

Gözlerini yerden kaldırdı, tekrar indirdiğinde görmeyeceğini düşündüğü bir illüzyon olduğundan emindi köpek ölünün. Kendi kendine, "Tekrar baktığımda orada olmayacak" diye telkin ederek yeniden baktı, ölü köpek yerli yerindeydi. Gerçekle yüzleşek ve bir karar vermek zorunda olduğunu hissetti. Eğildi, uyuyup uyumadığından emin olmak için hayvana dokundu. Ölü köpeğin tam önünde, mutfaktayken işence içindeki ayaklarını sezdirmeden izlediği Teresa'nın annesinin olduğunu düşündüğü hafifçe topuklu siyah, siyah ve çok eski bir çift ayakkabı

gördü. Köpeğin paniğ kapılarak öldüğünü anladı ve nedenini açıklayamazdı ama bu cinayetin sorumlusunun ayakkabılar olduğunu düşündü. Ayakkabılardan birini tiksinererek eline aldığı anda biraz önce olup bitmiş bir biyolojik hareketin kalıntıları

sezdi sanki.

İlk düşüncesi banyodan çıkıp keşini duyurmak olduysa da, bunun hem yemeğ

mahvedeceğini hem de daha o sabah Teresa'ya kendi köpeğnin de tuhaf koşullarda öldüğünü anlatmış olduğunu düşünerek vazgeçti. Kadın, köpekleri öldürenin Vicente olduğunu düşünebilirdi. Bu tür kaçıklar yok değildi, küçük bir hayvanı öldürmek için ağına burnuna bir iki dakika havlu bastırmak yeter de artardı. Teresa'nın yargısından ziyade ağındaki diş teli dahil her şeye âşk olduğu küçük kız kardeşin çekiniyordu.

Bu sırada zamanın geçtiğini fark etti ve bir şeyler yaptığı izlenimini yaratmak için musluğu açtı. Bir parça tuvalet kağıdını ıslatarak ayakkabılarını sildi, zaten bunu yapmak için banyoya girmişti. Mutfak geri dönmeye ve gördüğünden söz etmemeye karar verdi (cesedi ayağıyla birazcık itmesi lavabonun ayağının arkasında kalıp gözlerden gizlenmesine yetecekti). Kağıdı tuvalete atarak sifonu çekti. Kafasının üzerinde dönüp duran bir karasinek yeşil bir plastik bardağın içinde duran dört diş fırçasından birine kondu. Sinek eliyle kovan Vicente sifonun doğru dürüst yerine oturmadığını ve akıtmaya başladığını fark edince, tıpanın yerine tam oturmasını

umarak pek çok kez farklı miktarlarda su akıtarak sifonu çekti, ama bir iş

yaramadı. Sifonun sapı mekanizmanın geri kalanından bağımsız hareket ediyordu sanki. Kapağ

kaldırarak neyin yolunda gitmediğini anlamaya çalışı, ama sifon mekanizmasıyla uzaktan yakından alakası olmadığı için olduğu gibi bırakmaya karar verdi.

Aynada kendisine bakınca sırtının ter içinde kalmış ve yüzüne bir panik ifadesi yerleştiğini gördü. Ne kadar zamandır mutfaktan uzak kaldığını bilmiyordu, ama bir köpeği öldürmeye ve bir sifonu bozmaya yetecek bir süreydi kuşusuz.

Köpeğin minicik cesedini eline alarak banyodan çıktı. Neyse ki küçük kardeşin odasının altından ışık sızmiyordu artık. Kendini gizlemeye çalışarak koridorda ilerledi, ebeveyn yatak odasının biraz önce kendi kapattığı kapısını açarak odaya girdi ve köpek cesedini yatağın altına bıraktı. Ayağıyla ileri doğru ilerlerken pantolonların hızlı hızlı soluk alıp verişini duydu. Gözlerini askılıktan ayırmadan, kendine çeki düzen verdi ve mutfak döndü.

Mutfak girince annenin kocaman bir tencere dumanı tüten kabuklu deniz hayvanını

masaya taşıdığını gördü. Teresa ve babası acilen yerlerine oturmuşlardı, çünkü

annenin yüz ifadesinden kalın mutfak eldivenlerine karşı fena halde ellerinin yandığı anlaşılabilirdi. Kimsenin özel bir ilgi göstermemesinden faydalanan Vicente, kaygıyla içtiği bir bardak şrabın da yardımıyla kendini toparlamaya çalışı.

Baba gururla kabukluları göstererek, "Evimizin özel yemeği," dedi.

Vicente huzursuzluğunu ardına gizleyebileceği bir konuşa konusu bulmanın telaşıyla ayağı hayali hastayı ve kabuklulara olan düşünlüğünü anımsadı; o sabah Teresa'yla karşılaşmalarını anlatmaya koyuldu. Düşncesini, ölü köpek ve bozuk sifondan uzaklaşmaya çalışarak, "Teresa adamın olmayan ayağına masaj yaptı," dedi.

Teresa'nın annesi kızının olmayan uzuvlara masaj yapması düşncesinden hoşanmamış (dişerinin ucuyla bir deniz hayvanını kabuğundan çıkartırken kızına dönüp iki ayağının yere basması gerektiği konusunda bir öğüt verdi), ama yine de işyaşımının başangıcında insanın pek çok zorlukla karşılaşığı, bunları da her zaman bertaraf etmenin mümkün olamadığı konusunda Vicente Holgado'yla hemfikirdi.

Teresa'nın keyfi kaçmış, konuyu değışirmek istedi, ama ayak bakım uzmanı açtığı

konunun ortamda yarattığı huzursuzluğı fark ettiği halde, biraz gündüz Teresa yüzünden yaşadığı sıkıntının biraz da o sırada yaşadığı kaygının intikamını almak için, konuyu mahsus zalimce uzattı; aslında içinde bulunduğu durumda ağında o olağüstü tel aletiyle küçük kız kardeş Julia'dan başa kimsenin suçu yoktu. Kendi iç dünyasından çıkmış benzeyen baba, deniz kabukluları buğlamasının en çok sosunu sevdiğini söyleyerek bir parça ekmeği sosa bandı, ağına götürürken örtüyü

lekeledi ve Vicente'den olmayan uzuvlardan söz etmeyi bırakmasını istedi.

Aileye verdiği sıkıntıya üzülen ve kendini hâlâ banyodaki ev felaketleri dizisinden sorumlu hisseden Vicente, intikam hırsını bir yana bırakarak ev sahibesine kabuklu deniz hayvanlarının sahte ayaklarını anlatmaya koyuldu. O sırada dişerinin ucuyla bir kabukluyu açıyordu.

"Aslında yakından bakarsanız bu hayvanın minyatür bir ayakkabı tabanı olduğunu fark edersiniz. Esnek bir taban yapmak istiyorum, biyolojik görünümlü, kabuklunun vantuzlu tabanına benzer bir şey, her tür yüzeye uyum sağlayacak bir taban."

Bir süre sonra Vicente konuşayı ayaklara çekti, bu hem kendini daha rahat hissettiğ

bir alandı hem de Teresa'nın anne babasıyla, Julia'yı (hepsi bir yana Julia'yı!) etkileyerek kendisinden gurur duymalarını sağlayabilirdi. Ama annenin ayaklara aldırıldığ yoktu, varsa yoksa kafaydı derdi. Sonunda sözü kendi ilgi alanına getirdi.

"Eşikli migrenim var," dedi, hastalığ bu ad verilmiş, zira her zaman başa belirtilerle beraber ortaya çıkıyordu bu hastalık. "Eskiden başm ağyınca gözlerimin önünde, şyleri çevreleyen haleleri andıran ışklar belirirdi. Sonra bu ışklar derinliğini yitirdi ve onları bir resimmişgibi bir düzlemde görmeye başladım.

Sonra dilim şşeye başladı ve sözcükleri yanlıştelaffuz etmeye başladım. Kocamdan bir şey isterken saçmalıyorum," dedi.

"Aslında saçmalamıyor, bilinmeyen bir dilde konuşaya başıyor" dedi Teresa.

Baba söze karışrak karısının bu koşllar altında kendini Esperanto dilinde ifade etmeye başamasının çok da tuhaf olmadığını söyledi.

"Yeğnim iyi bir Esperanto uzmanı," diye sözlerine devam etti. "Bir dilbilgisi kitabı yazdı, hırdavatçı dükkânının vitrininde duruyor."

Böylece konuşa gizemli bir tona büründü. Kimse konuyu açık açık dile getirmese de, Holgado hem Teresa'nın hem de babasının kadının ağından kendilerine aktarılacak Esperantoca gizemli bir mesaj bekledikleri kanaatine vardı.

Bir süre sonra sohbet yine tavsadı. Vicente yeniden ölü hayvanı ve bozuk sifonu anımsadı, rengi soldu. Onun bu durumu, Esperanto muhabbetinden doğn samimi ortamı bozdu. Yemeğn geri kalanı boyunca o konudan bu konuya atladılar.

Vicente, anne babanın kızlarıyla olan ilişkisine dair bir açıklama yapmasını

beklediklerini düşndü. Böyle bir açıklama yapıp yapmamak onun için fark etmiyordu, ama ölü köpeğ buldukları zaman çıkacak rezalete engel olacaksa, elinden geleni yapmaya hazırdı. Ne diyeceğini bilemiyordu. Elleri bir dilekçe verse, olayın tüm parıltısı sönecekti. Kafasından geçen alternatiflerse uygun görünmüyordu. Mahremle genele açık olan arasında Vicente'nin bilmediğ bir ara dil var mıydı acaba?

Tatlılar bitip de sıra kahveye geldiğnde Vicente Holgado bir ayağ kapıda, kaçmaya hazırdı çoktan. Birden eşkte küçük kız kardeşuykulu uyku belirdi. Ağında dişmeli yoktu, türü tükenme tehlikesi içinde olan bornozlardan birine sarınmış (ne yazık ki Vicente'nin sarıldığı değl). Sinirli sinirli birinin sifonu bozduğunu, su sesinden uyuyamadığını söyledi.

Teresa'nın babası, "Aslında sıhhi tesisat işeri hoşma gitmiyor, ama her şyden anlamak lazım bizim işe," dedi. "Bu alet edavat merakı yüzünden insanlar kendi başarına evlerindeki musluğ değışirmeye bile cesaret ediyor artık, senin anlayacağn ufaktan tesisatçılığ bile soyunuyorlar. İu351 te

Fluidmaster. Sifon mekanizmalarının şhı. Burayı nasıl buldun?"

Vicente Holgado tezgâha yaslanarak hayranlıkla dükkânın arka tarafını seyre koyuldu. Geniş yüksek tavanlı, üzerlerinde el yazısı etiketler olan ağına kadar ıvır zıvırla dolu karton kutuların durduğ rafların dar geçitler oluşurduğ bir labirent. Her şy, hatta bol miktarda bulunan ahşp bile zamanla demire benzemişi; parmaklarını

tezgâhın üzerinde gezdirince insanın eline talaşyapışyordu.

Vicente oranın özünü ya da gizini yakalamak istermişgibi gözlerini bir uçtan bir uca gezdirirken samimiyetle, "şhane," dedi.

Hırdavatçı da Vicente'nin yanına geldi ve beraber bir katedralin mimari özelliklerini incelemişgibi önlerindeki mekâna bakmaya başladılar.

"Bu ne büyük süpermarketlerin ne de alışerişmerkezlerinin el atabildikleri nadir işerden biri," dedi adam. "İsanlar bir tornavida almak istedikleri zaman vidalarını

da getiriyor ve deneyerek doğu aleti aldıklarından emin olmak istiyorlar.

Müşerilerin sorularını duysan, aşrsın. Bazen burası bir hırdavatçı dükkânından çok doktor muayenehanesine benziyor. Sadece ürünü satmak yetmiyor, hastalara, pardon müşerilere bir kilidin kapı kasasına nasıl takılacağnı da anlatmak gerekiyor; bir lambayı tavana asmak için nasıl bir takoz gerekir, damlayan bir musluğn contası

nasıl değşirilir... İsanlar sana gelip dolaplarının, prizlerinin, sifonlarının, fırın kapılarının yara berelerinden dert yanyorlar. Sen de her birine uygun bir tedavi bulmak zorundasın. Hoşanırsan tutkulu bir uğaş"

Vicente Holgado şşrmış hatta imrenmişi; belli ki müthişolanaklar sunan bu dükkâna kendi muayenehanesinin tersine bütün gün insanlar girip çıkıyordu.

Teresa'nın -ve aynı zaman da Julia'nın- babası "Benim gibi tıbbi bir yaklaşm yerine sanatçı tavrı içindeysen, hırdavatçı dükkânı bulunmaz bir yerdir," dedi, "bunu küçük kızım Julia'ya da söyledim, ř köpeğ olan; bir ara heykeltıraşolmak istiyordu.

Bir İgiliz anahtarından daha iyi bir heykel görmedim ben."

Adam koridorlardan birine dalarak elinde dev bir İgiliz anahtarıyla çıktı ve Vicente Holgado'ya neredeyse dinsel bir şvkle gösterdi. Vicente anahtarı eline alarak saygıyla aletin ağının genişiğni inanılmaz bir kesinlikle ayarlayan vidayı

çevirmeye başladı, aletin dudakları vidanın hareketine yanıt vererek açılıp kapanıyorlardı. Sanki doğuştü güçleri olan bir ağzdı ve birazdan gündüz olmasını

emredecekti.

Teresa'nın babası, "Aletler konuşbilselerdi, Esperanto konuşlardı," dedi.

"Neden?" diye sordu Vicente.

"Çünkü Esperanto tek bir ortak dil özlemini temsil eder. Biz, Babil Kulesi'ni inşa etmeye yeltenmeden ve Tanrı, dillerimizi karıştırmadan önce konuştuğumuz dil.

Esperanto ve çağaşaletlerin becerisiyle bu kuleyi hiç sorun yaşamadan inşa edebilirdik. Belki bir gün yaparız."

Vicente'ye adam bir şy öneriyormuşgibi geldi. Belki de bir sır verecekti. Ne yazık ki Vicente bu ziyaretten aldığı zevkin tadını tam anlamıyla çıkartamıyordu, çünkü

arada bir küçük kız kardeşin ölü köpeğ aklına takılıyordu. Köpeğn ölümüyle hiç bir ilgisinin olmaması biraz olsun içini rahatlatıyordu rahatlatmasına, ama yine de cesedi ana babanın yatak odasına saklamışolmak kurtulamadığı bir suçluluk duygusunun altında ezilmesine neden oluyordu. Ancak adamı en çok kaygılandıran, o sabah Teresa'ya yatak altının kendisi için ifade ettiği şyleri anlatmışolmasıydı: Kadına kardeşnin köpeğnin de tıpkı kendi köpeğ gibi gidip yatak altında ölmesinin bir tesadüf olduğunu açıklamak kolay olmayacaktı. Bu kadar kısa sürede nasıl bu kadar acemilik yapabilmiş acaba?

Bir yandan yaşı adama ilgi gösterirken bir yandan da henüz bulmamışarsa, eve döner dönmez cesedi ortadan kaldırmanın daha akıllıca olup olmayacağını

düşnüyordu. Küçük bir yaratıktı, el kadar bir şy. Her yere sığbilirdi, aklına bir fikir geldi.

Teresa'nın babasına dönerek açıkça, "Benim bir alet çantasına ihtiyacım var," dedi,

"ama içine neler koymam gerektiğini hiç bilmiyorum. O kadar çok pens, tornavida, zımpara ya da testere çeşdi var ki... Geçenlerde bir çakı gördüm, üzerinde her tür alet vardı, ama almaya cesaret edemedim, ş evde oradan oraya atılan, iş yaramaz oyuncaklardan birine dönüşesinden çekindim. Beni biraz yönlendirirseniz, kendime şmdi mütevazı bir alet çantası düzebilirim."

Adam yardım etmeye çok hevesliydi, en iyi markalar ve ev ortamında iş yarayacak başıca aletler konusunda bilgi verdikten sonra, iki katlı metalik bir alet çantasını

doldurmaya başladı. Ayrıca para almayı da reddetti. Vicente, rahat bir soluk almıştı.

"Ben en gereklilerini hediye ediyorum, çantanı zenginleştirmek istersen, kendi paranla yaparsın yavaşyavaş"

Vicente tezgâhın altında gördüğ büyük naylon torbalardan birini istedi, çantayı

torbaya yerleştirdikten sonra biraz yatışışı. Şmdi dükkânın huzurlu havasını içine çekebilirdi biraz. Birden tavana baktı ve floresan lambalarını görünce şşrdı.

Aslında beyaz ve iğbir ışk veren ve işyerlerinde hiç rağet edilmeyen bu lambalar, hırdavatçı dükkânının ortamında son derece sevimli ve sıcak bir ışk yayıyorlardı

sanki.

Teresa'nın babası, hadi deyince, dükkândan çıktılar. Merdivenlerden daireye doğu yönelirlerken, adam Vicente'ye ayak bakım atölyesinin bulunduğ, kızının da bir masaj merkezi açmak üzere olduğ Arturo Soria'daki işmerkezinin geleceğ

hakkında sorular sordu.

"Ben de arada bir düşünüyorum," diye ekledi, "acaba bir kunduracı açmak için uygun bir yer mi? Acil tamirler için, hem aletler fazla pahalı değl, hem de vasıfsız bir işi her şyi yapabilir, ayrıca aynı dükkânda anahtar çoğltılıp, tabela da hazırlanabilir. Hırdavatçılığ ek bir iş üstelik riski de az."

Vicente Holgado, adamın kendisine bir öneride bulunduğnu düşndü, başa koşllar altında tereddüt etmeden kabul ederdi, ama kimi dükkânların ötekilere kıyasla daha iyi işyaptıklarını söylemekle yetindi. Alışerişmerkezi genel olarak iyiye gidiyordu.

Sızlanır görünmemek için kendi durumundan söz etmedi. Baba, tek ayaklı bile olsa kızına ilk müşerisini gönderdiğ için ona teşekkür etti ve sesini alçaltarak bu masaj işne güvenmediğni söyledi.

"Teresa'nın aletlerle ilgilenmesini yeğerdem, ama çok inatçı, her zaman kendine uygun olanı da yapmaz üstelik. Annesi ve ben ona bir yere kadar yardımcı

olacağmızı söyledik, artık işni gücünü belirlemesi lazım. Ben genç değlim. Açık konuşak gerekirse, siz ikiniz de artık genç değlsiniz."

Ayak bakım uzmanı, adamın hem korktuğ hem de beklediğ konuyu açtığını

düşndü. Adam Vicente' nin anlamadığ bir nedenle asansörle çıkmak istememiş, biraz soluklanmak için sahanlıkta durmuşardı. Ama Vicente, Teresa'nın babasının kaygılarına derman olacak durumda değldi. Belki tam o sırada Teresa da annesiyle Vicente'den konuşuyordu. Evet, gerçekten öyleydi. Üstelik bu sandığ kadar kötü bir şy de değldi. İnde bulunduğ ortamda kendini güvende hissediyordu, ayrıca hırdavatçı da iyi bir insana benziyordu. Teresa ile ilişkisi resmiyet kazanırsa, kız kardeşher zaman elinin altında olacaktı. Ne diyeceğni bilemeden adamın dükkândan aldığı sifon mekanizmasının markasını okudu. Fluidmaster. Bir sifon mekanizmasının adının İgilizce olmasına bir anlam veremedi, belki de doğusu Esperanto olmasıydı.

"Esperanto'da Fluidmaster nasıl denir?" diye sordu.

"Esperanto mu? En ufak fikrim yok."

Vicente Holgado o koşllar altında adama fazla bir şy vaat etmeyen sözler söyleyerek daireye varmayı başrdı. Mutfağ girince yüzlerdeki ifadelerden köpek ölüsünün hâlâ bulunmamışolduğnu anladı (küçük kardeşaramaktan vazgeçmiş

yatağna geri dönmüşü). Çantayı havaya kaldırarak yüzünde bir fetih ifadesiyle:

"Baban bize bir alet çantası armağn etti," dedi.

"Bize" sözcüğnü bilerek kullanmışı, etkili de oldu. Tek yapması gereken yatak odasına gitmek için bir bahane bularak küçük köpeğn cesedini elbise askılığının saldırısına uğamadan alet çantasına yerleşirmekti. İstirap içindeki pantolonlarıysa durumun vahametini artırmamak için aklına bile getirmemeye çalışı.

Fluidmaster'ı karton kutusundan çıkartıp, kutuyu çöp tenekesinin yanına bırakan hırdavatçı, "Siz kadın kadına sohbet ederken, biz sifonu tamir edeceğz," dedi.

Vicente Holgado, "Ben de alet çantamı getireyim de siftah yapayım," dedi.

Teresa'nın babası Vicente'nin, bir çırağn saf ve hevesli halini andıran bu davranış

karşında yürekten gülümsedi; iki adam karanlık koridora çıkarak banyoya vardılar. Hırdavatçının ilk yaptığ su vanasını kapatmak oldu. Bidenin kenarına oturarak sifonun içindeki sızıntıyı kesti. Sonra dışrı çıkıp, küçük bir tabut büyüklüğndeki kendi ahşp alet kutusunu getirdi; sapı olmadığndan koltuğnun altında taşıyordu.

Adam ağr çantayı tuvaletin üzerine bıraktıktan sonra Vicente'ye, "Kapıyı kapat da, gürültü patırtıyla Julia'yı yeniden uyandırmayalım," dedi.

Vicente bir eliyle kapıyı kapattı, öbür elinde içinde küçük alet çantasının durduğ

plastik torba vardı. Daha önce gördüğ sineğn yine bir dişfirçasının üzerine konmuşolduğnu fark etti, firçanın üzerindeki mikroskobik etkinliğni bitirmek üzereydi. Tıpkı ay yüzeyinde duran bir adam gibi, diye düşündü. Daha sonra bidenin üzerinde asılı tehditkâr bornozları ve küçük köpeğn cesedinin yanında bulduğ

derisi çatlamışayakkabıları gördü. Kendi kendine bir kez daha, işe gerçek bu dedi.

Ancak birdenbire sabahın birinde kendisinininkine çok uzak bir banyoda, hemen hemen hiç tanımadığ bir adamla bir sifon tamir etmekte olduğnu fark etti, yetmezmişgibi bir köpeğn cesedini ortadan kaldırmak için gizlice ebeveyn yatak odasına gidebileceğ bir fırsat kolluyordu. Tüm bunların nedeniyse dişerinde tel olan bir genç kıza âşk olmasıydı. Gerçek bu olamaz, diye düzeltti.

"Tam tahmin ettiğim gibi," dedi Teresa'nın babası, sifonun içindeki şmandırayı

çıkartırken. Dikkatle yere koydu. "İu351 te sapı çürümüş tutmaz olmuş Önemi yok, zaten kendini amorti etmiş çoktan, artık bu sistemler de kullanılmıyor. Fluidmaster daha etkili, daha sessiz, su miktarını ayarlayabiliyorsun ve çok uzun ömürlü."

Vicente Holgado Fluidmaster adındaki aleti eline aldı, onun için hiçbir şy ifade etmiyordu. Ama yaptığ işn Teresa'nın babası için ev içinde ufak tefek tamirattan daha fazla bir anlamı olduğnu anlamış çoktan. Kâh silahlanıyor, kâh silahlarını

elinden bırakıyor, ş ya da bu aletini tanıtıyor, ek yerlerini yalıtıcı teflon mu, taflan mı bir bantla sarıyordu. Bir mekanizmayı tamir etmiyor da, kendi yarasını

iyileşiriyordu sanki. Vicente aletlerin başrısının bize hayali olarak pek çok kez varlığımızı tamir etme fırsatı vermekte yattığını düşündü. Alçıtaşndan ayaklara yaklaşımını düşündü. Yaptığı işbedeninin birbirinden ayrı duran bölgeleri arasında eklemler inşa etmekte sanki.

Teresa'nın babası, Vicente'yi sifonun içine bakmaya davet ederek, "Bir sifonun mekanizması şytanidir," dedi. "Bir sifonun görevi taşaktır. Bu nedenle su dolmaya başar, ama su miktarı arttıkça bu şmandıra da suya çaktırmadan yükselir, görüyor musun? Böylece musluk, su, farkına bile varmadan yavaşyavaşkısıılır. Belli bir anda, yani su, kendi yükselmek istediğ değl de, bizim karar verdiğimiz seviyeye gelince de hop, kapanır. Suyun taşa tutkusu musluğ kapatır, ama bu tutku olmasaydı, sifona dolmaya bile başayamazdı. Yani onu yaştan aynı zamanda da öldürendir. Bu pek çok insan içinde geçerli değl midir? Sana dedim, şytani, sapık bir mekanizma. İu351 leyişne bak ne güzel!"

Ayak bakım uzmanı hırdavatçının bu mekanik dramı yorumlayışbiçiminden büyülenmiş ama zamanın geçişnden de kaygı duymaya başlamış.

Tam o sırada Teresa'nın babası "Bana bir iyilik yap, mutfak git de karım sana bir şşversin, kaşk bıçak çekmecesinde, o hangisi olduğunu bilir. Alet kutumdakiler kısa, burayı biraz kazımam gerekecek," dedi.

Vicente Holgado hiçbir şy demeden hatta soluk bile almadan elinde plastik torbasıyla çıktı, kapıyı ardından kapattı. Koridor beklediğ gibi sessiz ve karanlıktı.

Kız kardeşn oda kapısı da kapalıydı ve altından korktuğ gibi uyanık olduğunu gösterecek bir ışk sızılmıyordu. Vicente kızın yanma uzanmak, daha da iyisi yatağın altına girmek için canını verebilirdi, ama koridorun öbür ucundaki mutfaktan floresan lambaların aydınlığ gözüküyor, sanki Teresa'yla annesi hâlâ

yemek masasını topluyorlarmışgibi tabak çanak sesleri duyuluyordu. Vicente kulaklarını dikti ve iki kadının konuşalarını duydu, sesleri fısıltı gibi geliyordu.

Tehlikeli bir durum yoktu. Vicente mutfak yönünde ilerledi, ebeveyn yatak odasına ulaşınca kapısını itti. Bir iki saniye bekleyince gözleri karanlığ alış ve elbise askılığını seçti ama pantolonların hırıltılarını duymuyordu. Belki de ölmüşerdir diye düşündü, elbise askılığı cesetlerini yemekle meşul olduğndan Vicente'ye sataşazdı

böylece. Bir iki adım atıp içeri girdi. Yatağın yanında çömelip el yordamıyla köpeğ

aramaya başadı. Bir yandan da elinin ölü bedenle temas edeceğ düşncesinden irkiliyordu. Eline yumuşk bir şy değnce bunun küçük köpek olduğunu düşündü, ama yatağın altından çıkardığı ona çok tanıdık gelen bir şy oldu: Belki de kendininkilerin aynısı bir terlik. Terliğ bir yana atarak kolunu omzuna kadar yatağın altına soktu ve köpeğ bulmadan önce bir çift ayakkabı daha çıkardı. Yatağın altındaki tüm kunduralar küçük sürüngenler gibi ölü memelinin çevresine üşüşşerdi sanki.

Köpek ölüsünü çıkartınca hemen alet çantasının içinde durduğ plastik torbanın içine attı. Sonra koridora çıktı ve pantolonunu silkeleyip alnında biriken teri kuruladıktan sonra, normal davranmaya çalışarak mutfak gitti.

"Bir şşverir misin? Mutfak çekmecesinde varmış" dedi. Anneye hitap ederken, gece boyunca ilk kez "sen" demişı galiba.

Teresa elinde plastik torbayla bir ona yana bir bu yana gittiğni görünce gülererek,

"Alet çantanı burada bırakabilirsin," dedi, "kimse çalmaz merak etme!"

"Olmaz gerekebilir!" diye yanıt veren Vicente yatak odasında kaybettiğ zamanı

telağ edebilmek için bir elinde torba ötekinde şş hızlı adımlarla banyoya döndü.

Hırdavatçı şşyardımıyla sifonun içindeki su giderinin kenarlarında birikmişkireci temizledi. Derken, Fluidmaster'in homurtusu duyuldu. Adamın yüzünde tatmin olmuşbir ifade vardı. Tuvaletin çevresine iki İgiliz anahtarı, bir pense, üç tornavida ve adı teflon mu, taflan mı her neyse plastik bant parçacıkları saçılmışı. Hırdavatçı

"Şimdi deneyelim," diyerek eğldi, bidenin yanındaki musluğ açtı. Sifonun içinde gürültülü bir etkinlik başladı.

"Çantayı şraya koy da yaklaş" dedi hırdavatçı. Vicente Holgado çantadan bir dakika olsun ayrılmamak konusundaki kararlılığının kuşu uyandıracakđı

anladığndan onu bir anlığna kapının yanına bıraktı ve sifonun içindeki dramı

izlemeye gitti. "Bak," dedi hırdavatçı.

Vicente baktı ve su seviyesi artmaya başayınca şmandıranın suyla birlikte, suya ihanet edercesine yükseldiğni gördü, şmandıra Teresa'nın babasının belirlediğ

noktada suyu kesti. Ancak ne yazık ki gerçek dram sifonun dışında olacaktı

Banyonun kapısı açıldı ve küçük kız kardeşerkek pijamaları içinde, diştelini çıkarmış yüzünde azarlar bir ifadeyle kapıda belirdi.

"Tüm bu gürültü patırtının nedenini sorabilir miyim?"

Vicente Holgado plastik çantaya yüzünde öylesine korku dolu bir ifadeyle baktı ki, bakış Julia'nın dikkatini çekti. Genç kız biraz eğldi, torbanın ağından içinde tuhaf bir şş olduğnu gördü. "Bu ne?" Kız çantanın içinde gördüğnü sandığ şyi gerçekten gördüğne o kadar inanmamışı ki, sorusunda şşınlık bile yoktu.

"Bir alet çantası," dedi hırdavatçı doğl bir tonla.

Küçük kız kardeşelini plastik torbaya daldırması ve minik köpeğnin ölüsünü

çıkarmış bile. Banyonun içinde önce sessiz bir gürültü dağılıp parçalandı sonra bir çığış dönüşü, Vicente Holgado'nun kafasından geçerek koridora çıktı, dışarı, sokağ

taşı, galaksileri aş ve evrenin sınırlarını zorlayarak saniyenin onda biri kadar kısa bir sürede banyoya geri döndü. Bir yavaşçekimi andıran alçakgönüllü bir sonsuzluğ sonunda kapıda Teresa ve annesinin başan göründü. Gözlerine inanamayarak küçük kız kardeşin bir elinde, akla hayale sığayacak bir zafer ganimeti gibi havada tuttuğ, içinden canı çekilmiştiylü deriye bakakaldılar. Genç

kız umutsuzlukla öbür elini ısıırıyor, gözleriyle Vicente Holgado'yu suçluyordu.

Ayak bakım uzmanı köpek cesedine imrendi birden. O anda onun yerinde olmayı

tercih ederdi gerçekten de. Ancak zaman olarak adlandırılabilir bir şey yavaşyavaşgöğünü delip, kendisi olmaya devam ettiğni hatırlatınca, Vicente banyonun girişni tıkayan bedenlere doğu atıldı. Teresa ile annesini itti; koşarak koridora çıktı, oradan evin girişkapısına vardı ardından annenin çığıkları geliyor, anlamadığ bir şeyler söylüyordu, belli ki Esperanto dilinde.

Vicente Holgado, Vicente Holgado idi yine. Vicente Holgado, yani başsırsız bir ayak bakım uzmanı. Daha sonra, zaman kendine özgü esnekliğ yeniden kavuşu.

Vicente, evinin kapısını açtı ve yatağn, hatta tüm yatakların altındaki canavarın ta kendisi olduğna inanarak içeri girdi. Sanki bu iyiliksever hırdavatçı ailesi, ininden çıkmama yasağnı çiğeyerek içinde bulunduğ duruma düşen Vicenre'nin tüm foyasını ortaya çıkarmış ve onu az daha kurtaracaktı. Mutfağnda bir bardak suyun önünde soluğnu toparlamaya çalışırken, belki de artık gerçeğ yolculuklar yapmaması gerektiğni düşndü. Yatak odasına gidince giysilerini çıkarmadan kendini yatağnın üzerine attı, çözümler üretip reddetmeye, yıkıntılar içinde bir gelecek tasarlamaya başladı. Teresa'nın, özellikle kız kardeşnin anısı, onu yani onları kaybetmeden önce hayal bile edemeyeceğ biçimde göğünü yakıyordu.

Umutsuzluğ dayanılmaz olunca açıklamalar, özürler, yeni düzenlemeler düşünerek biraz avunmaya çalışıyordu. Ama rahatlamaya başlar başlamaz kötü düşünceler yeniden işlemeye başlıyor, öncekinden de zalim bir şekilde üzerine çöküyordu.

Tam bu sırada dairesinin kilidinde bir anahtarın döndüğnü duydu. Kendisinden başa bir tek Teresa'da vardı anahtar. Başası olamazdı. Belki açıklama istemeye gelmiş, belki onu affedecekti, ama neden ne olursa olsun, Vicente onunla karşılaşak fikriyle ürperdi; sonra birden fırlayarak yatağnın altına girdi ve kadının koridordaki ayak seslerini dinledi.

"Vicente?" dedi Teresa, yatak odasının ışğnı yakarak, temkinle "Vicente?"

Holgado orada değildi. Yatağn altındaki canavar, kadının ayak bileklerini ve sabırsızca yatağn kenarına doğu gelen ayakkabılarını gördü. Teresa oturdu ve ağamaya başladı. Ayak bakım uzmanı korkmuşu, hiç çıkmamışolması gereken yere geri döndüğnü düşünerek soluğnu tuttu. Tıpkı hayaletler gibi yavaşyavaş sessizce nefes alıp vermeye başladı.

Teresa'nın ayakları topuklu ayakkabılarının içinde ve o kadar yakınındaydı ki, bileklerinden yakalayabilir, kendi boyutuna çekebilirdi. Ama kadın karşı koyar ve çığık atardı kuşusuz çünkü doğları farklıydı. Holgado bunları düşünürken kadının ayaklarının dibine beyaz bir külot düşü ve bir süre orada oyalandıktan sonra, bir el tarafından ayakkabılarından birinin içine tıkılıp yatağın altına itildi. Vicente Holgado korku içinde kunduranın kadının iç çamaşırını yalayıp yutuşnu izledi.

Birden kendi ayaklarının onu gerçeklikten uzaklaştırdığını, bir yere doğu çektiğini, sayısız yatağın altından geçmeye zorladığını fark etti. Sanki bu sonsuz geçişonu küçük kızkardeş Julia'nın odasına götürüyordu; ya da Vicente yakalandığı hezeyan içinde böyle olduğunu sanıyordu. Tam o anda, dokusu bir hayaletin dokusuna dönüşeden önceki o anda, o sabah lavabo giderinin çevresindeki metal halkanın neden öylesine ısrarla dikkatini çektiğini anladı: Bu halka yastığın öte yanında korkuyla soluk alıp vererek kendisini dinlermiş gibi duran küçük kız kardeşin ağını

vaat ediyordu.

DÖRT

Teresa yatağın altındaki Vicente'nin cesedini, adamın ortadan yok oluşunun üçüncü

gününe dek keşetmedi. Üçüncü gece yattıktan bir süre sonra tuhaf bir hisle yerinden doğuldu ve yüzünde korku dolu bir ifadeyle komodinin üzerindeki masa lambasını yaktı. Eğlip baktığı ürkütücü delikte Holgado'dan başasına ait olamayacak bir ceset vardı.

Cesedi kaldırmak ve ilk soruşturmayı yapmak da savcı Elena Rincon'a düşü. Savcı, Teresa'yı, Teresa Albor adındaki kadını çılgın gibi önce metroda sonra Sakın Yatağın Altına Bakma! adlı romanın sayfaları arasında aramış ama nedense onunla kitabın ve metronun dışında, gerçek hayatta, can sıkıcı, sıradan bir nöbet esnasında karşılaşmış. Üstelik kuşusunu da doğrulamış: Tanrıçanın bedeni tuhaf bir durum, az rastlanır bir oluşmuşdu. Belki de bütünü kusursuzluğunu vurgulamak için gerekli bir kusurdu.

Duygularının başdöndürücü etkisi altında olan savcı tanı, yatağın altına bakmasına sezgiden başa bir belirtinin (kötü bir koku, kan, yerinde değilmiş gibi duran bir giysi parçası...) neden olmuş olup olamayacağını sordu. Ama Teresa Albor'un yanıtı

olumsuzdu, sezgisi dışında her şey yerli yerinde görünüyordu. Bu açıklamanın savcıya yetersiz geldiğini fark edince, ilişkileri sırasında bir gün Holgado'nun hayalperest insanların yataklarının altında yaşayan canavarlardan biri olduğna inandığını açıkladığını söyledi.

"Şka yapıyordu elbette, ama ciddiye de. Bu nedenle orada olabileceğini düşündüm ve yatağın altına baktım."

Savcı içindeki huzursuzluğ karşı tarafsız, kayıtsız görünmeye çalışarak, "İlişide olduğunuz birinin aslında bir canavar olduğunu iddia etmesini nasıl karşıladınız?"

diye sordu.

"Bilmem, benimkinin dolabın içinde yaşadığını söyledim."

"Yani sizin de dolabınızın içinde yaşayan bir canavarınız mı var?"

"Gelip gider, duruma göre; ama ben küçükken her zaman eteklerimin arasında saklanırdı."

Savcı bakışarını Teresa'nın yüzünden başa tarafa çevirerek, "Hiç onu gördünüz mü peki?" diye sordu.

"Bir gün eteklerin arasında gözlerini gördüm, ardına kadar açmışı ama hemen kapattı ve ortadan yok oldu," diye yanıt verdi Teresa kendini aklar gibi bir gülümsemeyle. Ne ilgi alanlarının birbiriyle çakışığı ne de savcının bu sorularıyla nereye varmak istediğini anlamışgibi bir hali vardı. Belki bu samimi itirafların uygun olup olmadığını düşünüyordu kadın.

Kafayı bu hayalet meselesine takmışgörünen Elena Rincon, "Eğer Vicente Holgado'nun görevi hayali olmak ve her zaman yatağın altında yaşmaksa, neden dışarıda yaşıyordu ve gerçektir?"

"Çünkü küçükken onu yatağın altından çıkmaya ve normal insanların davranışlarıyla alışanlıklarını benimsemeye zorlamışar. Böyle demişi. Ama söyledim ya hepsi şkaydı bunların."

"Bana kalırsa ciddi bir şka."

"Vicente öyle bir adamdı işe."

Elena Rincon ya sabır anlamında, çok prova edilmiş tanıkların genellikle tehditkâr bir hava sezmelerine neden olan bir el hareketi yaparak, "Ölmek için asıl mekânına dönmüşolabilir mi?" diye sordu

Bunun üzerine Teresa ağamaya başadı. İki kadın, nöbetçi mahkeme ofisindeydiler.

Pek bir ciddi görünen çalışma masasının önündeki yuvarlak bir masada karşılıklı

oturuyorlardı. Klimalar tehditkâr bir hırıltıyla durmadan çalışıyor, ortamı

soğutuyorlardı güya. Yine de hava boğcuydu. Bir sekreter leşgibi bir bilgisayara notlar alıyordu. Savcı, kadından odayı terk etmesini istedi. Yalnız kaldıkları zaman tekrar Teresa'ya dönerek,

"İadenizi bir avukat eşğinde vermek istemediğinizden emin misiniz?" diye sordu.

"Hayır, hayır!" dedi Teresa göz yaşarını tutmaya çalışarak, "Saklayacak hiçbir şeyim yok ki."

"Size sakinleştirici verdiler mi?"

"Sanırım adli tabip bana bir iki hap verdi."

"O zaman biraz dinlenin. Yarın kafanız bu kadar karışık olmayacaktır. Belki de aileniz bir avukat bulur. O zamana kadar sizi burada tutmak zorundayız."

"Burada mı?"

"Yani mahkemenin nezaretinde."

Teresa, nezarete zaten birkaç saat geçirmiş allak bullak olmuşu. Elena Rincon, acaba kızı burada tutmak iyi bir fikir mi, diye düşündü.

"Bakın bu ne bir cinayet ne de benzeri bir şey," dedi Teresa.

"Ama durum o kadar karmaşık ki, önlem almaktan başa çarem yok," diyen savcı

kendisinin yapmaya muktedir olmadığı açıklamanın tüm sorumluluğunu tanıyan omuzlarına yıktı.

"Yeniden başlayalım," diye rica etti Teresa, "size her şeyi anlatacağım, böylece belki olaylar yerli yerine oturur.

Elena Rincon bu davayı araştırırken davranması gerektiği gibi davranmadığını

biliyordu, ama risk almaya karar verdi. Tuhaf bir fikre kapılmışı. Eğer Teresa'nın anlatacağı hikâyenin bir anlamı varsa, bunun kendi yaşının anlamıyla bir ilintisi olabilirdi.

"O zaman not almayalım. Bana ş ana kadar anlattıklarınızdan durumun çok karmaşık olduğunu çıkarıyorum. Sanki bu ifade hiç verilmemiş gibi davranalım."

"Nasıl isterseniz."

"Tamam yeniden başlayalım. Ne kadar zamandır Vicente Holgado'yu tanıyorsunuz?"

"Yaklaşık bir ay. İu351 yeri açmak için, Arturo Soria iş merkezinde onunla komş

dükkanı kiraladım. Dekorasyon işleri yapılırken pek çok kez ondan ufak tefek yardımlar istemek zorunda kaldım. Ayrıca sık sık telefonunu da kullandım.

Dükkanına girip çıkıyordum yani. İşimiz çok hızlı gelişti. On on beş gündür onun evinde birlikte kalıyorduk. Bana bir anahtar vermişti, bazen eve farklı zamanlarda gidiyorduk."

"Peki neden ortadan yok olduktan sonra da onun evinde kalmaya devam ettiniz?"

"Döneceğini düşündüm. Yatağın altında olabileceğini nasıl aklıma gelebilirdi ki?"

Teresa Albor hiç gerek yokken, Holgado'nun, annesinin beyaz külotunun bileklerine düşmüş yatağın altından izlediğini de anlattı. Sonra merhumun ortadan yok olduğu gece anne babasına yemeğe davetli olduğunu bir mantık sırası izlemeden, karmakarışık anlattı. Son olarak da kız kardeşinin köpeğinin ölümünden söz etti.

"Ama köpek Vicente'nin öldürmediğinden eminim, o öyle biri değildi," diye ekledi.

"Olayın başa bir açıklaması olmalıydı, bu nedenle hem o gece hem de daha sonraki geceler onun evine gittim. Onu beklemek ve açıklama yapmasına fırsat tanımak istedim."

"Arturo Soria'daki bu merkezde Holgado ne işyapardı?"

"Ortopedisti, yani şy değldi aslında, ortopedist değldi, ayak bakım uzmanıydı, ama pek çok ortopedistten fazlasını bilirdi. İsanların ayaklarıyla ilgilenirdi."

Savcı, elinde olmadan paniğ kapıldığını gösteren bir hareket yaptı ve hareketini çok hızlı bir soru sorarak gizlemek istedi.

"Yatağn altındaki cesedi bulunca incelediniz mi?"

"Hayır, bedeni gördüm ve korkuyla başımı çektim çünkü biliyordum ki Vicente'den başası olamazdı."

"Demek istediğm ş... Cesette tuhaf bir şy ilginizi çekti mi?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

Savcı tüylerinin ürpermesine engel olamadan, "Cesedin ayakları yoktu," dedi, "ne cesedin yakınındaydılar ne de evin başa bir yerinde. Bir ayak bakım uzmanı için tuhaf bir durum."

Teresa sandalyesinden fırlayarak öğrmeye başladı ama ağından bir şy çıkmadı.

Elena Rincon genç kadına yaklaşıp elini alnına koydu ve ne oluyor bu kadına, diye düşündü. İindeki bu acıma hissi nereden kaynaklanıyordu? Yani tanıkta beden bulan parçasına dokunmanın dayanılmaz arzusu değl de acıma hissiyse eğr tabii bu. Korkusu nereden kaynaklanıyordu peki, çünkü korkmuşu. Durduğ yerden genç

kadının burunları işlemeli ayakkabılarını, kısa, siyah eteğini, üzerinde bir markanın amblemi işi beyaz gömleğini görebiliyordu. Aceleyle giyinmişti ya da onu aceleyle giydirmişti. Giysisindeki buruşklar kadar sayısız saatler boyunca ifadesinin alınacağını umuyordu belki de. Terliyordu; savcının elinin teri kadınıninkine karışıyordu. Bunca ter nereden geliyordu?

Öğrmeleri geçince Teresa Albor savcının alnına koyduğ elini iki elinin arasına alarak yalnızca kendisine değl, aynı zamanda Elena'ya da ait bir yorgunlukla ağamaya koyuldu. Elena kadının döktüğ göz yaşarının ikisine birden ait olduğunu düşündü. Savcı hayatında hiç kusmamış, çok uzun süredir ağamamış, şmdi her ikisini de kendisinden daha genç bu kadın aracılığıyla yapıyordu sanki.

"Peki Vicente Holgado'nun dükkânının yanında nasıl bir işyapmayı

düşnüydünüz?" diye sordu, soru sormaya devam ederse, ne olduğunu anlamadığ o şyin kendisine dokunamayacağını düşnüyordu.

Teresa, "Masörüm," dedi ve birden savcının irkildiğini hissedince ekledi: "Terapi masajı."

Geç kalmış. Elena Rincön tanıktan uzaklaş, neredeyse bayılmak üzereydi, anlaşlmaz bir şyler

geveleyerek çalışma odasından çıktı.

Savcı Elena Rincon, içinde çok fazla ahşp, çok fazla koridor olan, yüksek tavanlı, eski evinde, adalet savunuculuğunun özelliğ olan ahlaki bir atmosferin hüküm sürmesi için gereken her şeyi yapmış. Pencereler kalın emprime kumaşan perdelerle örtülüydü, renkleri öylesine anlaşılmaz ve tarafsızdı ki; tam da bu nedenle gözle seçilmeleri olanaksızdı. Gün ışğ pencerelerden içeri huzmeler halinde süzülüyor, tozlar felsefi düşünceyi tetikleyici bir seyirlik gibi bu ışk huzmelerinde dans ediyordu. Koyu renkli, oturaklı mobilyalar biyolojik bir sınırdan yer alıyor, geceleri sıcaklık düşünce, bir takım gürültüler çıkarıyorlardı; organik bir bağırsak etkinliğiyle ilgili sesler değldi tabi bunlar.

Elena Rincon o gece hiç bilmediğ bir huzursuzlukla evine geldi ve öbür odaların ahlaki yoğunluğndan kaçınarak mutfagna sığındı. Elena bu atmosferi bir gün gözüne normal görüneceğini umut ederek yaratmış, ama kalın perdeler, koyu renkli koltuk takımları, deri kaplı kitaplar, her şey, sanki kendilerine düşen bir iklimin kurbanıymışgibi giderek bitkinleşiyordu. Evindeki her şey, özellikle de kapağı

açınca içinden televizyon görünen ahşp şmine gözüne yanlışgörünyordu. Bir savcının televizyon izlememesi ya da en azından televizyonu mobilyalarının bir parçası yapmaması gerektiğini düşündüğ için onu şmineye gizlemek gibi parlak bir çözüm bulmuş. Ama artık bu dekorasyon kendisine işence etmeye başladığ halde değışirmeye gücü yetmiyordu. Arada bir ekranın karşısında oturuyor ve şminede yanan resimleri izlerken onun gibi insanların dekoratif sapkınlıklarla kendilerini tatmin ettikleri sırada, dünyada gerçekten çok önemli şeyler olduğunu düşünüyordu.

Bunun etkisiyse, ekrandaki üzgün alevlerin siyah beyaz olmasından dolayı

azalıyordu. Birgün televizyon karşısında ölüp kalmışbir cesedi kaldırdıktan sonra, televizyonunu soylu ahşbın içine yerleşirip her zaman açık bırakmaya karar vermiş. O günden sonra hiç televizyon izlememiş, ancak şminenin ahşp kapaklarının çatlaklarından sanki içeride ateşyanıyormuşgibi bir parlaklık sızmaya başlamış. Aslında yanan, Elena Rincön'un kıyısından köşşinden, hiç bir yerinden tutunamadığ dünyaydı. Savcı, siyah beyaz ekranı nedense daha onurlu, insanların daha mutlu olduğ bir çağ ait bulur, renkli televizyon izlemeyi suç addeder, renklerin külsü bir özelliğ büründüğünü düşünürdü.

Elena'nın yaptığı dekorasyon sayesinde tüm ev siyah beyaz görünüyordu. Mekânda tek bir renk bile göze çarpmıyordu. Savcı, yatak odasındaki maun dolabın aynasına baktığ zaman kendini de siyah beyaz görüyordu. Her zaman, siyah beyaz ya da gri giyinirdi. Çıplakken ya da iç çamaşırlarıylaiken bile derisinin eski filmlerdeki gibi siyah beyaz bir ton aldığını görür, bundan belli bir sabırla beslediğ ve daha sonra hukuk ilmine dair bir utanma duygusuyla kaçındığ bir huzursuzluk duyardı.

Evin odalarında kendi eliyle yarattığ dekoratif karabasandan kurtulmak için mutfag

sığındı. Geceleri oturup bir yoğrt yediğ masada önünde bir su bardağıyla oturdu.

Aklını Teresa Albor'dan alamıyordu. Albor: Yatağn altındaki cansız ve ayaksız adamın üzerindeki kadın. Elena o güne dek meslek hayatında pek çok cesetle karşılaşış ama ayaksızını ilk kez görüyordu. Cesedin ayaklan birinin cüzdanını

yürüten bir yankesicinin ustalığıyla yok edilmiş sanki. Cesette ne darp izi vardı ne de kan. Böyle bir cinayet, eğer ortada bir cinayet varsa, ş anda adliyenin nezarethanesinde bulunan ve yegâne tanık olan Teresa Albor tarafından işenmişolamazdı.

Savcının göğünden öyle bir acı geçti ki, savunma olarak uslamlamaya sığındı

çaresiz. Ölü bir ayak bakım uzmanı, ayaksız... Vicente Holgado'nun aslında bir insan değil de yatağın altında ya da belki de dolapta gizlenen hayali bir canavar olduğna ilişkin inanması imkânsız bir hikâye... İki tipik bir hesaplaşa ritüeline benziyordu. Ya ikincisi? Tam bir saçmalıktı. Günlerce altında bir ceset olan yatakta uyuyan kadın da bir masör olduğunu söylüyordu.

Savcı, tanıının gazetelerde masör ilanları arkasına gizlenerek reklamı yapılan türden bir fahişlikle işgal ettiğini düşünmüşü. Şimdi kendini suçlu hissediyordu, belki de gerçekten bir masördü, bunun arkasında başa bir anlam filan aramamak lazımdı. Ayrıca bazı arkadaşarı da rahatlamak, dinlenmek için masaj yaptırıyorlardı. Elena da bu konuda uzman bir merkeze başurmak istemiş ama istemekle karar vermek arasında bocalamışve o gün tanıın mesleğini duyduğndakine benzer bir içgüdüsel bir ret dürtüsüyle hiç gitmemiş.

Kaygıyla mutfak kapısının yanında duvarda asılı duran telefona gitti ve adli tabibin ev numarasını çevirdi. Telefon açıldı, ama ses vermeden kapattı. Vicente Holgado'nun cesedi hakkındaki kanısını duymak ve otopsi raporunun ne zaman hazır olacağını öğenmek isterdi, ama bu vakaya özel bir ilgi gösterdiğni belli etmekten de çekiniyordu. Ayrıca telefonu adli tabibin karısı açabilir ve savcının sesini tanıyabilirdi, bir ara kocasıyla Elena arasında bir şey olduğndan kuşulanmış

belki de; belki hâlâ kuşulanıyordu.

Telefonu kapatınca buzdolabına gitti, bir yoğurt çıkarıp yavaşyavaşyemeğ koyuldu.

Yemeğini bitirince (bu, yemeğydi onun çünkü sindirim sürecinden nefret ediyordu) mutfaktan çıkıp evin geri kalanıyla, yalnızca kitap rafları dizili, normalin iki katı

dar koridorla değil, yatak odasıyla da karşılaşması gerekeceğini biliyordu; belki de o gece yatağının altında uzun yıllardır, çocukluğndan beri aklına gelmeyen yatak altı

canavarı olacaktı kim bilir...

Tam bu sırada telefon çaldı, Elena babasının olmamasını diledi. Babasının ölü

olduğunu ve telefon edemeyeceğini biliyordu, ama yine de diledi; arayan adli tabipti.

Soru ve onay arası bir tonla, "Arayıp da telefon açılmadan kapatan sendin değil mi?" diye sordu.

"Nasıl anladın?"

"Öteki dünyadan gelen bir çağrıyı ayırt etmeyi beceremezsem, lanet olsun benim adli tabipliğme!"

Savcı, korkuyla titreyerek mutfak gözden geçirdi ve oracıkta uyumanın ya da adli tabibi gece yatıya

davet etmenin daha iyi bir fikir olup olmadığını sordu kendi kendine. Birkaç saniye içinde, yaşının bir gerilim öyküsü olduğunu anladı. Biraz kulak verse, evinin odalarında korkunun uluduğunu ve içine girmek için iç organlar aradığını, özellikle kendininkilerin peşinde olduğunu duyacaktı sanki. Mikrodalganın tehditlerine ya da erzak dolabının kehanetlerine karşın bir tek mutfak bu çılgınlığın dışında kalıyordu. Hangi yaşın bir korku hikâyesi, bir terör öyküsü değildi ki?

Kayıtsız bir tonda, "Ayakları olmayan kadavrayı açtın mı?" diye sordu. O âna kadar kendisine sağuyu göstergesi gibi gelen bu tonlama birden gözünde bir hezeyana dönüşü.

"Evet."

"Nasıl bir şey?"

"Gelince anlatırım, sana geliyorum."

Adli tabip ile savcı, savcının yatağında, çıplak uzanmışlar, tavanın ayrıntılarını

inceliyorlardı. İlerideki tek ışık açık pencereden gelen sokak lambalarının ışığıydı.

İşğin yanı sıra o saatlerde artan, tüm kentin içinde yüzdüğü bunaltıcı, soluk aldırmayan bir balona dönüşen asfaltın sıcaklığı da içeri doluyordu. Adli tabip hiç de kibar olmayan bir biçimde sigara içiyordu. Sigarasının filtresini başparmağını bir bisturi gibi kullanarak kopartmış, külünü de küllük gibi kendi karnının üzerinde tuttuğu avucuna silkeliyordu. Adam elbise askılığına asılı, etekleri yere sürünen siyah cüppeye bakarak,

"Bir kuşgibi," dedi, "kara, büyük bir kuş bir akbaba."

"Bu ürkütücü bir eşa," yanıtını verdi kadın, "baro sınavını verince, babam cüppemi asmam için armağan etti."

"Sinir bozucu bir mobilya olduğu kesin, insanın üzerine atılmak için gerçeğin ahenginin bozulmasını bekliyor sanki."

Savcı bir ya sabır çekti, çünkü adli tabibin en sevdiği konu olan dünyanın sonundan söz açmasından korkuyordu.

Yastığını döndürüp altının serinliğini arayarak, "Ne sıcak!" dedi.

Doktor, "Benim gözlemlerime göre, cansız nesnelerin de bir yaşlıları var, istersen gizli yaşın de; bizler yani görünüş göre canlı varlıklar, ayakkabımın sağtekinin sol tekiyle yaşadığından daha fazla iletişim sorunu yaşıyoruz inan ki. Bana kalırsa ayakkabılarımız yatağın altında bizim üzerinde geçirdiğimizden daha keyifli zaman geçiriyor."

Elena Rincön bunun cinsel pasifliğe yöneltilen bir şikâyet olduğunun farkındaydı, adli tabip onun kayıtsızlığını kullanarak bu tür retorik şikâyetler üretiyordu besbelli.

Aslında zevk alıyor ama pişan oluyor, bu pişanlığın üzerine kadının hor görmesi ekleniyor, böylece

giderek birbirlerinden daha az şy aldıkları düzensiz bir ilişî sürüp gidiyordu. Elena, Vicente Holgado hakkında konuşak için sabırsızlansa da, önden haraç olarak adli tabibe inen vahiy üzerine küçük bir söylev dinlemesi gerektiğini biliyordu.

"Peki dünyanın sonu geldiyse," dedi, sanki iş hızlandırmak istercesine, "neden bu sıcağ katlanmak zorundayız?"

"Çünkü ölümden sonra da yaşm var. Hatta ölümden sonra ölüm de var. İsanlar canlı olmasalar da ölmeye devam ediyorlar."

"Ölülerden söz açılmışen," dedi Elena ve tam ortasından konuya dalarak doktorun da kendini konunun içinde bulmasını sağadı, "ş Vicente Holgado'nun cesedini gördün mü?"

Adam işret parmağının ucuyla bir tükürük damlasını izmaritin üzerine kondurup izmariti yatağn altındaki siyah ayakkabısının içine bırakmadan önce, "Ayakları

olmayanı mı?" diye sordu.

"Evet ayakları olmayan. İmaritler için mutfaktan bir kahve tabağ alamaz mısın?"

"Sen bir kül tablası satın alsan nasıl olur?"

"Bu konuda batıl bir inancım var. Bir kül tablası satın aldığım gün herkes gelip burada sigara içecek gibi geliyor. Aslında sen de o herkesten birisin ve her koşulda burada sigara içiyorsun. Ceset hakkında ne düşünüyorsun?"

"Korkmuş Bunu sadece açık gözlerindeki ifade, yüz kaslarındaki kasılma nedeniyle söylemiyorum. Öleli üç gün olmasına karşn kaslarındaki adrenalin miktarı çok yüksek, ayrıca kanındaki glikoz zenginliğ bir pastane zincirine bir yıl yetecek kadardı. Neden öldüğnü sorarsan sana kesinlikle söyleyebilirim: Korkudan."

"Korkudan mı?"

"Bu terimin, zavallının yatağn altında ruhunu teslim etmeden önce yaşadığ korkuyu anlatmaya yetecek ağırlıkta olmadığını söylemeliyim. Ama zavallıyı açtığımda, bana hâlâ titriyormuşgibi geldi."

"Peki sence yatağn altında mı ölmüş yoksa başa bir yerde öldükten sonra mı oraya taşınmış"

"Herhangi bir taşınma emaresi görmedik. Yatağn altında bir şyden o kadar çok korkmuşki, oracıkta ölmüş"

"Peki ayaklar?"

"Ayak yok."

"Biliyorum, demek istediğm... Ne demek istediğmi biliyorsun."

Adli tabip komodinin üzerinden sigara paketini aldı, içinden bir sigara çektikten sonra filtreyi aynı profesyonellikle, başarmağnı bisturi gibi kullanarak kopardı. Bu kez sigarayı yakmadan önce paketin jelatinini çıkardı, kül tablası niyetine kullanmaya başladı.

"Ayakları yoktu, ama testereyle de kesilmemişer. Edebiyata kaçmadan raporunun bu bölümünü nasıl yazacağmı bilmiyorum."

"Neden?"

"Çünkü ayaklar kesilmekten ziyade sanki sökülmüşer, bir motorun parçalarını söker gibi. Ne görünürde bir zarar var ne de kulağ, dili olmayan cesetlerde olduğ gibi bu tür olaylarda uygulanan tipte bir şddet uygulanmış

"Peki neden hiç kan yok?"

"Bunun bir açıklaması yok, ama duruma uygun olarak şöyle denebilir: Kanı

damarlarında donmuş Gerçek yaşmda bu olmaz ama bir romanda neden olmasın?

Ben raporuma böyle yazacağm, inandırıcı bir rapor yazmak kolay olmayacak bu kez. Senin kanının damarlarında donduğ olmadı mı hiç?"

"Sanırım ş anda donuyor! Ş feci sıcağ rağen..."

"Öte yandan, ayakların bedeni kendi öz iradeleriyle terk ettiklerine yemin edebilirim. Ya da olgun bir meyve gibi kendi yaşmlarını yaşamak için bedenden kopmuşar. Gerçeğ öğenmek istersen, polisleri sokaklarda bu ayaklan aramaya yolla, bulduklarında da onları sorgula. Büyük ihtimalle ayakkabıların, hatta çorapların içinde bulurlar, çünkü cesedin tüm giysileri üzerindeydi. Kaybolan bir ayakkabı olup olmadığını araşırdın mı?"

"Hayır, araşırmadım."

"Olmadı işe."

Savcı birden kendi ayaklarının da çarşfin altında bir bireysellik kazandıkları hissine kapılarak, sola doğu uzatıp adli tabibinkileri aradı, adam da korkmuşolmalıydı ki ayaklarını birbirlerine doladılar. Savcı, ayağ tuhaf bir şye sürünmüşgibi bir duyguya kapıldı. Sanki beşnci bir ayak çarşfin altına girmiş öbür dördüyle bir konuda pazarlık ediyordu, korku dolu bir hareketle çarşfi kaldırdı.

Adli tabip, "Şmdi ne oldu?" diye sordu.

Savcı ayakları saydıktan sonra çarşfi örttü.

"Hiçbir şy, adamın ayak bakım uzmanı olduğnu biliyor muydun?"

Doktor bir kahkaha savurarak, "Bir bağıntı daha!" dedi, tükürükle önceden ıslattığı

jelatinin üzerinde sigarasını söndürmekle meşuldü.

"Adam korkak insanların yataklarının altındaki canavar olduğna inanırmış"

"Yatak altı canavarı mı?"

"Evet."

"Aman Tanrım! İnsanlara neler oluyor böyle?" adli tabip şşınlıkla yerinden doğuldu,

"Küçükken işerin büyüdükçe basitleşceğne inanırdım!"

"Hangi anlamda basit?"

"Bu anlamda. Yatak odalarındaki hayaletler yok olacak ve insanlar bana ve arkadaşarıma göre daha mantıklı hareket edeceklerdi. Ama dünya büyüdükçe kötüye gidiyor, biz büyüdükçe."

"Senin de bir canavarın var mıydı?"

"Benim bir ölüm vardı. Ölülerin hayaletlerinin biz canlılar olduğmuzu düşünerek kendimi avuturdum. Böylece onun beni korkuttuğ kadar ben de onu korkuturdum.

Böylece ölüler ve canlılar koridorda karşılaştı."

Sokaktan bağıışçağıışar duyuldu, bir de yağur sesine benzer bir ses.

Savcı, "Bu saatte sokağ yıkıyorlar," dedi.

Sonra yataktan yüzünde korkmuşbir ifadeyle kalktı, çıplak bedenine siyah, ipekli bir sabahlık giydikten sonra odanın lambasını yaktı.

Ayaklarını altına alıp, kadife bir koltuğn üzerine otururken, "Korkuyorum," dedi.

Adli tabip de korkmuşgörünüyordu, ama belli etmek istemedi.

"Neden?"

"Ayak bakım uzmanının sevgilisini tutukladım. Adliyenin nezaretinde ş anda.

Masum olduğnu sanıyorum, ama üç gece cesedin üzerinde uyumuş Ayrıca Vicente Holgado'nun yatağn altına dönmeye karar verdiğ gece kızın anne babasının evinde yemek yemişer ve görünüş göre adam küçük kız kardeşnin köpeğni öldürmüş

Ayrıca ana babası da Esperanto meraklısıymış"

"Tüm bunların Esperantoyla ilgisi ne Allah aşına?"

"Ne bileyim, ölü köpek, Esperanto, ayakların kesilmesi... Sanki her şy bir psikopatın iş gibi, ya da, bir tarikat falan. Tüm bu verilerle başa ne olabilir ki?"

Adli tabip yatağın kenarına oturdu, çırılçıplaktı. Birden sanki yatağın altından iki el uzanıp bileklerini yakalayacakmışgibi bir duyguya kapılarak odanın ortasına zıpladı.

Azarlar gibi ellerini açarak, "Beni de korkutmayı basardın, aferin!" dedi.

Savcı Rincön büzülmüş titriyordu, gözlerini yatağın kenarlarının yerde oluşurduğ

karanlık dikdörtgene dikmişti. Doktor yaklaşıp kadını omuzlarından tuttu.

"Endişlenme, şmdi sakinleşen için yatağın altına bakacağm."

"Hayır! Sakın yatağın altına bakma!"

Doktor komik olmasına uğaşığ, ama dramatik çıkan bir sesle, "Nasıl yani?" diye sordu, "Ne gizliyorsun orada?"

"Ben bir şy gizlemiyorum ama ayaksız Vicente Holgado orada olabilir."

"Vicente Holgado adli tabiplikte, buzdolabında."

Elena bir tepki göstermeyince doktor doğuldu, komodine doğu gitti, üzerindeki kibriti alarak yaktı ve elinde kibritle başını ürkütücü, karanlık boşuğ soktu. Bir anda hem kibritin alevi hem de çıplak adamın yaşmı söndü. Kalp krizi geçiren adam yatağın ayaklarının dibine yığıldı.

Elena donup kaldı. Sokaktan gelen yağur gürültüsü kesilip, adamlar kendi aralarında anlaşmaz bir doğllıkla konuşp gülüşrek gidene dek orada öylece durdu.

Daha sonra olaylar, süreklilik yasalarını değşiren statik bir şmdiki zamanın üzerine çöken bir karabasanın ritmine girdi. Her şy geçmişe kalmışşı ama Elena yine de babasını ve savcı Rincon'un yatak odasında bir adli tabibin çıplak olarak ölü

bulunmasının neden olacağ prestij kaybını düşündü. Tüm geleceğini gözünde canlandırdı. Aslında kefen olan beyaz bir çarşfın içine tüm zaman yasalarını geren, çekişiren şmdiki zaman sarmalanmışşı. Dikkatle yatağın kenarına oturdu, komodinin üzerindeki telefona uzanarak zalim bir doğllıkla, adli tabibin canlı

olması olasılığını göz önünde bulundurarak bir ambulans istedi, ama böyle olmadığını biliyordu. Her şy bir anda olup bittiğ için daha elinden telefonu bırakmadan doktoru giydirmeyi düşündü, ama en deneyimsiz adli tabibin bile cesedin sonradan giydirilmişolduğunu anında anlayacağını biliyordu.

Hayır.

Ambulans gelmeden önce giyinmesi gereken kendisiydi. Elena da ölüydü, ama korkudan. Gayet profesyonelce hareketlerle ayağ kalktı, giysilerini aramaya başladı, içinde fırtınalar kopuyordu. Hâlâ

babasını, ambulans çağrışını, ölü adli tabibe külötünü giydirip giydirmemeyi düşünüyordu. Kendi kendine hayatının bittiğini söyledi ve bunu kaygı giderici bir ilaç alır gibi kabul etti. Ama tüm ş olup bitene bakılırsa ölümden sonra da yaşam vardı. Ölümden sonra ölüm de vardı. Doktorun ailesini, çocuklarını, karısını, dünyanın öte ucunda olup biten buna benzer olayları

düşündü. Dul eş telefon etmesi gerekiyordu. Sutyenini takmış külodunu giymişi bile. Şimdi içindeki yatağın dibinde ölü bir adam yatan bir yatak odasının maun giysi dolabını açan siyah beyaz bir kadındı. Şfak vakti ölen bir zina zanlısı ve siyah beyaz bir zina zanlısı daha. Eteğini ve o gün ya da bir asır önce adliyeden eve döndüğünde üzerinde olan şık ceketini giydi. Üzerindeki cüppe bir vampirin kanatlarını andıran elbise askılığı odanın bir köşsinden Elena'yı izliyor, ama gerçeğin yeteri kadar çözümediğini düşündüğünden olacak, sesini çıkarmıyordu.

Savcı, ayakkabılarını giymeyi unuttuğunu fark etti. Eve gelirken giydiği ayakkabıları

giyemezdi, çünkü yatağın altındaydılar ve yatağın altında adli tabibin korkudan ölmesine neden olan bir canavar vardı besbelli. Bir kez daha dolabını açtı ve bu tür oyunlar oynamadıklarını düşündüğü başa ayakkabılar seçti, o gün olan biten hiçbir şey oyun değildi aslında. Ayakkabıları giyer giymez, düşerdeki şeylerin olup bittiği

yalınlıkla sağayağında bir sorun olduğunu fark etti, bacağının ucundaki ayak kendisinin değil, galiba ölü adli tabibindi. Ya da biraz önce çarşıların arasında kendininkiler ve doktorunkilerle tartışın beşinci ayaktı. Ayağ ve parmaklarını

oynatabiliyordu oynatmasına, ama ne ayak kendi ayağ ne de parmaklar kendi parmaklarıydı. Tüm bölgede sanki anestezi etkisindeymiş gibi bir his hakimdi, sanki mantardan yapılmış bir ayağ daha gelişiminin çok başında bir sinir sistemiyle donatmışardı. Geceyi, ayaklarının çarşının altında adli tabibin ayaklarının korumasını arayışını anımsadı ve garipseyerek, ama hiç korkmadan, belki de tam o sırada ayakların ait oldukları bacakları karıştırdıklarını düşündü. Uzaktan cesedin ayaklarını incelediğinde, sağbileğin altındaki ayağın kendi ayağ olabileceği kanısına vardı. Bir savcıdan ziyade bir ayak bakım uzmanına yakışın bir fantezinin kurbanı

mydı, yoksa gerçekten bir değişim mi olmuşu, bilemiyordu. Adli tabibin ayaklarının da babasınıninkiler gibi küçük olduğunu düşündü, bir kadın ayakkabısına sığacak kadar küçük. Ayakkabılarını giydi ve yeni uzvuna alışık için topallayarak odanın bir ucundan ötekine gitti. Cesede çorap giydirmesinin uygun olup olmayacağını düşündü, kimsenin cesedin sağayağının aslında savcıya ait olduğunu anlamasını istemiyordu. Ne müşül bir durum! Hiç bir savcı, yani bir cesedi kaldıran bir savcı çorapların sonradan giydirildiğini ilk bakışa anlayamazdı, ama tam davranmak üzereyken evde bu düşün sonunu haber veren bir çınlama duydu, biraz kulak kesilince çınlamanın dışkapının otomatik ziline ait olduğunu anladı. Deli gibi yatak odasından çıkarak koridoru aşdı, salonu geçerken şminenin kapaklarının çatlaklarının arasından içerideki ışıklı etkinliği gördü. Siyah beyaz ışıkların dansı

dışarı sızıyordu, demek ki dünya sona ermemişi, korları kalmıştı en azından. Bir süre daha da yanacağı benziyordu. Kapıya vardı ve kim olduğna bakmadan açtı.

Beyaz giyimli iki genç adam ve yine beyaz giyimli, boynunda stetoskop asılı, bir öğrenci olacak kadar genç bir kadın içeri girdi. Savcı, bu kızın fazla bir deneyimi yok, diye düşündü. Nabzının attığını

söylersem, adamın ölü olduğunu bile söylemeye cesaret edemez. Ben bir savcıyım, pek çok ceset kaldırdım. Ölüyle diriye ayırmasını

bilirim. Kaldırın şnu. Kaldırın şnu!

Genç doktor adli tabibin cesedini inceledi, bir sonda taktı ve yumruğuyla göğüne vurdu, sanki iğneniyormuşgibi. Elena, adamın sağayağının kendi ayağ olmadığını

anlamalarından korktu. Kendi ayağ olmadığını. Genç adamlardan biri ne olduğunu sordu Elena merhumun (merhumun) çoraplarını aramak için yatağın altına eğildiğini ve bir şey görüp çok korktuğunu söyledi. Genç doktor cesedin göğüne vurmaya devam ederken adam yatağın altını inceledi, sonra arkadaşıyla tuhaf bir biçimde bakışarak orada hiçbir şey olmadığını söyledi. Doktor bu erkek dayanışasına şşrdı ve yardım ister gibi savcıya baktı. Hiç konuşadan anlaşılır ve genç doktor ölüyü

ambulansa götürmelerini emretti. Cesedin kaldırılması için bir savcıya gerek yoktu.

En kötü karabasanlarda bile bir solukluk rahatlama anları vardır. Böylece herkes karanlık evin dar koridorlarından geçerek kapıdan çıktı, bir ölünün yaşmını

kurtarmak için... Salonu geçerlerken genç doktor yalancı şminenin kapaklarının tahtaları ardında parlayan ışıklan gördü ve savcıya:

"Bu sıcakta ateşmi yaktınız?" diye sordu.

"Televizyon," yanıtını verdi Elena. Sağayağ topallıyordu, şminenin içinde yananın yaşm olduğunu da söyleyebilirdi; dışarıda yanansa, metroda bir yolcunun omuzunun üzerinden okumaya başladığı ve anlaşılmaz bir delikten içeri düşerek giderek gerçek varoluşan ve televizyonunkinden uzaklaştığı gizemli bir romandı.

Elena daha önce hiç total olmadığından grubu izlemekte güçlük çekti (ceset asansöre yatay sığamıştı). Doktor acıyarak Elena'ya baktı, merdivenleri inmesine ve ambulansa, yardımcılarının giysilerini üzerine geliştüzel geçirdikleri yarı çıplak ölü adamın yanına binmesine yardım etti; hâlâ yatağın altında olması gereken ayakkabıları ve çorapları hariç. Kimse cesedin iki ayağının farklı olduğunu fark etmemişti.

Otopsiye gerek kalmadı. Genç doktor sıradan bir ölüm raporu yazdı, alt tarafı bir kalp krizi daha. Böylece Elena'nın ifade vermesine ya da hiçbir açıklamada bulunmasına gerek kalmadı. Elena Rincon adli tabibin ailesine haber verdikten sonra, dul eşve yetim iki ya da üç çocuk hastaneye gelmeden kaçtı, kendini günün ağrmaya başladığı sokaklara attı. Varlığının yeni bir gizemli bölgesine girer gibi sokaklara çıkmaya hazır mıydı, bilemiyordu. Anlaşılmaz bir mutluluğun pençesinde sağayağını sürüyerek Francisco de Sales'den Reina Victoria'ya doğru yürüdü; topallığını uzamsal algılama sisteminde anlamlandırdığından beri yaşmının önceden varlığını bile bilmediği bölgelerine giriyordu sanki. Bir caddeyi geçerken kaldırımın üzerinde ters dönmüşbir spor ayakkabısı gördü. Hava bölmeleri vardı, ıstırap içindeymişgibi duran bu ayakkabıya acıdı. Ayakkabıyı bağığından tutarak bir çöp kutusuna attı, göz önünde ölmektense, tek başna mahremiyet içinde ölmeyi yeğeyeceğini düşündü. Sakın Yatağın Altına Bakma! adlı romanda nefes darlığı çeken hava bölmeli spor ayakkabılarına ilişkin

bir bölüm olduğunu hatırladı. Romanı

bitirmemişti, hâlâ okuyordu, okumalıydı; sonradan olma bir topal olarak zorlukla bindiği takside biraz okudu.

Kent hareketlenmeye başarken evine döndü. Daha çöpler toplanmamış, çöp tenekesinin yakınında çok çok hasta bir çift siyah ayakkabı ve kafası karışık gibi görünen yüksek tabanlı bir sandalet gördü. Gençliğinde sınavlar arasında okuduğu

pek az sayıda romandan birini anımsadı. Ayakkabıların yatakların altından çıkmaya başlamaları gibi, fareler de lağmlardan çıkmaya başlamışardı romanda ve bu durum veba salgınının habercisiydi.

Hiç korkmadan evine girdi. Vicente Holgado'nun, tüm olası Holgado'ların, yatağın altında toplandıklarını biliyordu. O durmadan çalışırken, Devlet'in en karanlık organına, Adalet'in içine sızmak için saçma sapan yasaları okur, ezberler, kafa patlatırken de hep ordaydılar. Banyoya gitti, siyah beyaz soyundu, buz gibi duşın altına girdi. Süngeri aldı, sinir sistemine uyum sağlama sürecinde olan tahtadan bir organ gibi algıladığı sağayağı sona bırakarak tüm bedenini sabunladı.

Adli tabibin karısının, kocasını, adama ait olmayan bir organla gömdüklerini anlamamasını umarken, kendi ayağın başa bir beden parçası olarak mezara girmesi düşüncesinin hoşna gittiğini fark etti. Aynı anda pek çok kadın, hatta pek çok adam olmayı kabul etmek gibi bir şeydi bu. Duşan çıkınca tabureye oturarak adli tabibin ayağın -tabii ayak adli tabibinse- çok ihmal ettiği tırnaklarını kesti.

Sonra mutfaktan yer fırçasını aldı ve yatağın yanına eğilip, hiç altına bakmadan fırçanın sapıyla adamın ayakkabılarını ve çoraplarını çıkardı. Yalnızca bir tek çorap buldu. Öbürünü yemişer diye düşündü. Ayakkabılar bağıklı, siyah ve çok eskiydiler.

Sağteki denedi, ayağına bir eldiven gibi oturdu. Ayakkabı ayağdayken daha az topallıyordu, yatak odasından şminede gerçeğin yanmaya devam ettiği salona kadar yürüdü. Savcı öfkelenerek dünyadaki tüm yatakların altında ve tüm dolapların içinde anlaşılmaz şyer olageldiğini ve insanların bunlardan son derece bihaber olduklarını düşündü. Bir an bir ayağına adli tabibin ayakkabısını ötekine kendininkini giyerek adliyeye gitmeyi düşündüyse de, ayakkabı teklerini birbirinden ayırmayı zalimce buldu ve doktorun ayakkabılarını günün birinde dul eşne göndermek üzere dolabına kaldırdı.

Giyindikten sonra topallayarak sokağ çıktı ve bu kez adliyenin nezaretinde olduğunu bildiği Teresa Albor'u aramanın kaygısını duymadan metroya bindi. Bu yokluk romanın en heyecanlı yerine gelen okurun birdenbire bomboşsayfalarla karşılaşması

kadar rezalet geldi Elena'ya. İstasyon sayısı kadar boşsayfa. Adliyeye girince ne mahkûmla konuşaya ne de görevli savcıya haber vermeye gerek görerek Teresa Albor'un serbest bırakılması için gereken evrakları imzaladı. Sonra nöbetçi odasındaki masanın çekmecesinden Sakın Yatağın Altına Bakma! adlı kitabı alarak çantasına koydu. Elena kitabın derinlerinden gelen, azı diş çekildikten sonra çene kemiğinde uzaktan uzağ duyulan ıstırabı andırır bir acı duyuyordu.

Aradan birkaç gün geçti. Sıcak hiç azalacak gibi görünmüyordu; sokaklar, bar ve kafelerin kaldırımına attığı masalarla capcanlıydı; her yer donuk kışmevsiminin ardından ateşi ateşi sohbet

eden müşerilerle doluydu. Savcı Rincön sanki organik olan, bilinmez bir mutluluk pınarından taşp, iyi kapanmamışbir musluk gibi bedeninde akan bir iyimserliğ kapılmışı. Kendine gümüşsaplı bir baston almış, akşın üzerleri farklılığını hissederek dolaşaya çıkıyordu. Kafelerin taraçalarının önünden geçerken bastonunun ucuyla kaldırıma gizemli bir kaligrafiyle bir şyler yazıyor, üzerinde o güne kadar hiç olmayan şşın ya da imrenen bakışarı

hissediyordu.

Artık evine de yatak odasına da karşı korku duygusunu yitirmiş, adli tabibin ölümü

Vicente Holgado'nun hayalinin saldırılarını engelleyen bir bedeldi sanki. Yatağın altındaki canavarla çok sakın olmasa da hiçbir tehlike içermeyen bir iliş gelişirmiş. Yatak odasına girdiğ zaman ilk işayakkabılarını çıkartıyor (sağayağ

tamamen bir erkek ayağ), çıplak ayakla ve bastonunun yardımıyla odanın içinde gezinerek karanlıklara ait o yaratığn varlığını içine sindiriyordu. Sonra hem bir heyecan hem de ihtiyaç duyarak yatağn kenarına oturuyor, eteğni kaldırıp beyaz külotunu bileklerine düşürüyor, biraz orada tuttuktan sonra bir ayakkabısının içine koyuyordu. Tüm bu hareketlerin verdiğ mutluluğ kendisine açıklamaya kalkışında, hukuk eğitiminin onu uzak tuttuğ bir takım zihinsel yollar keşettiğni söylüyordu.

Arada bir adli tabibin bedeniyle birlikte gömülen sağayağnı anımsadığ oluyor, kitaptaki teki olmayan ayakkabı gibi gidip onu aramak istese de, ayağna duyduğ

özleme direniyor ve insanların uzuvlarına duydukları zalim ve anlamsız bağılığ

yenmekten dolayı bir tatmin duyuyordu. Elena insanın ayaklar, eller, gözler gibi çift organlarının farklı cinslerden olmaları gerektiğni, çünkü dünyayı

geniştirmişgibi yaparken aslında yansıtmaktan başa bir iş yaramayan sapkın simetrilerinin bozulması gerektiğni düşünüyordu. O sıralar her bir teki başa renk olan yazlık ayakkabılar moda olmuşu. Çok genç insanlar için tasarlanmışolmalarına karşn savcı bu ayakkabılardan bir çift almış, sokağ

çıkarken hatta bazen adliyeye giderken bile giyyordu.

Sık sık Teresa Albor'u düşünüyordu. Ama onun içine girme süreci bitmeden ve tüm uzuvları tamamlanmadan genç kadını aramayı düşünmüyordu. İu351 e taksiyle gidiyor ve sürücü ne kadar dinlemez görünse de olsa ona sanki yeni bir felsefeden, hatta yeni bir dinden söz edermişgibi nasıl total kaldığndan, sakatlığndan söz ediyordu. Bir gün topallığndan söz ettiğ kadar büyük bir heyecanla, bir gözünün kör oluşndan söz eden bir taksi sürücüsüyle karşılaşı. Adam ehliyetini alırlar diye kimseye söylemiyormuş

"Tek gözlü olunca," dedi, "derinlik yok oluyor. Her şyi tek bir düzlemde görüyorum, sanki gerçeklik bir resimmişgibi, ama şmdiye dek hiç kaza yapmadım."

Birinin kısmi körlüğnün, öbürünün topallığnın onları asimetriyle, eşsizle, orantısızla ilintilendiren bir mucize olduğ konusunda fikir birliğne vardılar. Bu orantısızlık duygusu, daha önceki bakışaçılarına göre sosyal olarak olanaksız görünen inisiyatifleri almalarına da yardımcı oluyordu.

Böylece savcı bir gün kendini, elinde bir kutunun içine koyduğ adli tabibin ayakkabılarıyla adamın dul karısını ziyaret ederken buldu.

Kadın kapıyı açınca, sol eliyle pek de doğı olmayan ve sağelindeki bastonun varlığını vurgulayan bir hareketle kutuyu uzatarak, "Eşnizin ayakkabılarını getirdim," dedi.

Dul eşyüzünde şşın bir ifadeyle kutuyu aldı ve savcıyı eve davet etti. Adli tabibin evi de bir zamanlar doktor olmanın ciddiyetine inanmışbiri tarafından ağır perdelerle dekore edilmiş ve ahlaka uygun bir atmosfer sunuyordu. İi kadın karanlık, serin bir salonda oturdular.

"Güneşçıkınca panjurları kapatıyorum ve batana kadar da açmıyorum. Böylece oda fazla ısınmıyor," dedi kadın, gözlerini yere indirirken. Savcı Rincön kadının kocasının ayağını tanımasından korkarak sağayağını sol ayağının ardına gizledi.

Kadın tanıdıysa bile sesini çıkarmadı. Savcı, kadınla söyleşbileceğini sezdi, çünkü

meslek yaşını süresince kimi zaman tanıklarla yaşadığı, en son adli tabibin ölüm raporunu veren genç doktorda deneyimlediğ o kadın dayanışmasının varlığının farkına varmıştı.

Dul eşbastonuna şşın bir bakışfırlatınca savcı, "Tüm bu tatsız olaylardan sonra topal oldum," dedi.

"Kocam yaşırken topal değil miydiniz?"

"Hayır, daha sonra oldum."

Kadın ölü kocasının savcıda ne bulduğunu anlayamamışgibi şşın, hatta hayal kırıklığına uğamışbir ifade takındı.

"Erkekler topallardan hoşlanır," dedi.

Sonra savcının getirdiğ kutuyu açtı, ayakkabıların sağtekini çıkartarak bir kaç

saniye yüzünde düşnceli bir ifadeyle baktı:

"Kendimi böyle hissediyorum işe," dedi, "eş olmayan bir ayakkabı gibi. Bomboş

Sadakatsizliklerine rağen bir bütünün iki yarısı gibiydik."

Savcı ona moral vermek için, "Ama yalnızlığın da avantajları var," dedi, "öyle düşünün."

"Ş ana kadar herhangi bir avantaj görmüşdeğlim. Tam bir kadın değlim ben."

"Zamana ihtiyacınız var," dedi savcı.

Dul eşayakkabının sol tekini tümüyle yalnız bırakarak kutunun kapağını kapattı ve sağteki savcı

Rincon'a uzattı.

"Alın, bu sizin olsun. Hatıra." Savcı, sol elinde adli tabibin ayakkabılarının sağteki, evden çıktı, bir telefon kulübesine giderek babasını aradı. Dünyayı yerinden oynatanların hukukçular değil, topallar olduğunu söyleyecekti.

"Ama üzülme baba, ben total oldum," diyerek mesajını, aracılığı sayesinde çok daha yukarılarla iletişim kurduğu telesekretere kaydetti.

Tam bu sırada kaldırımdan herkesten farklı görünen total bir kadın geçti. Savcı, babasına aceleyle veda ederek telefon kulübesinden çıktı ve sol elinde adli tabibin ayakkabısının sağteki, kadını izlemeye karar verdi. Kadınla konuşarak yeni katıldığı

bu evrenle bir iletişim kurmanın mümkün olup olmadığını görmek istiyordu, ama kadın üzerinde Esperanto dilini konuşanlar derneğinin tabelası bulunan karanlık ve eski bir kapıdan içeri girerek gözden yitti.

Elena evine dönünce adli tabibin ayakkabısının içini inceledi, ama çok derin olduğu

için sınırını göremedi. Dul bir ayakkabı gibi duruyordu, dilinde kaygılı bir ifade vardı; sanki uzun süreden beri iki olduktan sonra, tek olmanın varoluşal sıkıntılarını yaşıyormuş gibiydi. Ayakkabıya mutfakta çamaşırları astığı balkona yakın bir yer yaptı ve yemesi için ucuz, siyah naylon çoraplar aldı. Çorapları ya yere bırakıyor ya da yarısı dışarı sarkar biçimde kirli sepetine atıyordu.

Öte yandan adli tabibin ayakkabısı sokakta gördüğü tek ayakkabıları toplamak gibi bir alışkanlık geliştirmişti. Sıcak ya da hastalık onları gizli köşlerinden çıkartıyor, yüzlerinde paniğe kapılmış bir ifadeyle kaldırımlarda bırakıyordu. Böylece ayakkabının kısa zamanda kendi gibi dul ya da tekini yitirmişpek çok arkadaş oldu ve kaygı ifadesi yerini huzur ve durumu kabule bıraktı. Savcı, bunu ayakkabının dilinden anlamıştı ya da en azından öyle düşünüyordu.

Vicente Holgado'ya gelince, polis soruşturması bir süre daha bir sonuca varmaksızın devam etti, hiçbir şey açıklığa kavuşturulamadı. Ne ayaklar ne de ayakkabılar bulundu. Araştırmalara göre yatağın altında da değillerdi, muhtemelen içlerinde ölünün ayaklarıyla kaybolmuşlardı. Elena Rincón, polisin Teresa Albor ve ailesini bir süre daha rahatsız ettiğini, ama cinayet işediklerine ilişkin hiç bir kanıt bulamayınca onları rahat bıraktığını biliyordu. Savcının üzerinde özel bir etki bırakan bu dava arşive kaldırıldı, tıpkı, cübbesinin cebinde, bir yürek gibi atan Sakın Yatağın Altına Bakma! adlı kitap gibi.

Elena, bir gün evinin salonuna girince şmine biçimindeki dolabın içindeki hareketin arttığını fark etti. Gerçekten kendi sonunu hazırlamış gibi alışılmadık bir öfkeyle yandığını görmek için kapakları açmasına gerek bile yoktu. Böylece vaktin geldiğine karar verdi.

Aynı gün öğeden sonra Arturo Soria'daki alışveriş merkezine gitti ve Teresa Albor'un dükkânını aradı, ama bulamadı; onun yerine tabelasında AYAKKABI HASTANESİ yazılı bir işeri vardı.

Yaralı ya da ciddi biçimde hasta ayakkabılar ahp raflarda dinleniyorlardı.

Dükkânın her yeri ayakkabıyla doluydu, demirden yapılma pek çok kalıp, içlerinde ayak olmayan

ayakkabıları rahatlatmakta kullanılıyordu. Savcı Rincön tezgâha yaklaşıp Teresa'yı hafif bir irkilemeyle selamladı. Kadın da aynı biçimde soğuk bir iç ürpermesiyle selamına karşılık verdi.

"Masaj yaptırabileceğimi düşünerek gelmişim," dedi savcı.

"O işen vazgeçtim," diye yanıt verdi Teresa, "yer uygun değildi, babam bu kundura tamircisini açmamı önerdi. Hızlı tamir."

"Önemli değı," dedi savcı, "sol ayakkabım da fena vuruyor zaten."

Teresa Albor savcıyı tezgâhın arkasına alırken elindeki baston hakkında bir yorum yapmamasına karşın, Elena Rincön topal olduğunu vurgulamak zorunda hissetti kendini.

"Topal oldum," dedi.

Teresa onu bir tabureye oturttu, ayakkabısını yadırgatıcı bir dikkatle çıkardıktan sonra işret parmağını içine sokarak sanki özel bir organı yoklarmışgibi en derin noktalarını araştırıp önemli bir şey olmadığını söyledi.

"Biraz beklerseniz, ayakkabınızın sıkıntısını giderebiliriz."

Savcı, kalıpların yanında duran bir kitabın başığına gözlerini dikerek acınacak bir sesle, "Tüm yaşamım boyunca bekleyeceğim," dedi.

Teresa savcının Sakın Yatağına Altına Bakma! adlı kitaba ilgiyle baktığını görünce,

"Yoksa okudunuz mu?" diye sordu.

"147. sayfadayım," yanıtını verdi Elena.

"Ben de. Ben de aynı sayfadayım. Ne tuhaf."

SON